

ผลกระทบโครงการเส้นทางสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)
ต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

วรชนิชฐ์ ประทักษิธร

สารนิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2548

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE IMPACT OF THE SOUTHERN SEA COAST SHORTCUT ROAD
PROJECT (SAMUT SAKHON-LAM PHAK BIA) ON TOURISM
IN SAMUT SONGKHRAM

VORAKHANIT PATAKSITHORN

A THEMATIC PAPER PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS

2005

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องสารนิพนธ์ ผลกระทบโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)
ต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม
ชื่อผู้เขียน นางสาวรชนีษฐ์ ประทักษิธร
ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์เอกสิทธิ์ เตชะโกศิวณิช

เนื่องจากในปี พ.ศ. 2546 ผลจากการแพร่ระบาดของโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (โรคซาร์ส) และภัยจากการก่อการร้ายข้ามชาติ รวมถึงผลจากภัยธรรมชาติพิบัติทางธรรมชาติ (ซีนามิ) ในปี พ.ศ. 2547 ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง ทางรัฐบาลจึงได้มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเร่งด่วน เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจการพัฒนาประเทศ มีผลในการสร้างงานและกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว และผลกระทบกรณีมีการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 400 คน โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยการหาค่าไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลจากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30-39 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีอาชีพ

พนักงานเอกชน รายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาทและมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้วยรถยนต์ส่วนตัว และไม่พักค้าง โดยสถานที่ท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่เลือกมาท่องเที่ยว คือ คอนฮอยหลอด และนมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม และจากการศึกษาความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามมาก โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านความอร่อย สะอาดของอาหาร และที่พักนั้นมากที่สุด

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นดีกับการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) นี้ เนื่องจากจะทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการเดินทาง คมนาคม การขนส่งคล่องตัว และทำให้เศรษฐกิจการท่องเที่ยวทางภาคใต้เติบโต และขยายความเจริญสู่พื้นที่ที่เส้นทางตัดผ่านมากขึ้น โดยหากมีการก่อสร้าง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเลือกใช้เส้นทางนี้ในการเดินทางท่องเที่ยว แทนเส้นทางพระราม 2 เดิมเพื่อไม่ต้องประสบปัญหาการจราจรแออัด ซึ่งจากการศึกษาวัตถุประสงค์ในการเดินทางพบว่า จากการที่นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ถึงร้อยละ 81.5 ดังนั้น การก่อสร้างเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) จึงมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามไม่มากนัก เมื่อเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ

The results of the study indicated that most tourists who traveled to Samut Songkhram are females between the ages of 30-39, with a Bachelor's degree. They are employed in the private sector, with a salary between 5,000-10,000 baht, and reside in Bangkok. Most tourists tend to travel to Samut Songkhram by private car on a one-day trip without any overnight stay. The places they selected to visit are Don Hoi Lot and Luang Po Ban Laem temple. The main reasons that the tourists choose Samut Songkhram are the delicious food and clean accommodation.

It was found that most tourists are optimistic about the Southern Coast shortcut road (Samut Sakhon-Laem Phak Bia) in that it would result in a more convenient and faster transportation route. The project will lead to an expansion of tourism and of the service industry in the Southern region. If the project were completed, most tourists would choose this short cut instead of Rama 2 for traveling South. The new road would also reduce traffic congestion. As regards the tourists' objective, it was found that 81.5% of the tourists wanted to travel in Samut Songkhram anyway. Therefore, the project will have little impact on the tourism industry in Samut Songkhram in comparison with its benefits.

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาและเรียบเรียงสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ
รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม ประธานกรรมการสารนิพนธ์ และรองศาสตราจารย์
เอกสิทธิ์ เตชะโกติยวณิช กรรมการที่ปรึกษาเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้คำแนะนำอันเป็น
ประโยชน์ซึ่งช่วยให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งขอขอบพระคุณ
คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้เขียน

ขอขอบคุณศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงาน
สถิติจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) การ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานต่าง ๆ ที่กรุณาอื้อเพื่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ
การจัดทำสารนิพนธ์

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณมารดาที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอด
มารวมถึงพี่ชาย และคุณชมภูนุช บุญสุวรรณ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจใน
การจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ และขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นที่ให้คำแนะนำมาโดยตลอด

คุณค่า คุณความดีและคุณประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบ
เป็นสิ่งสักการะคุณแด่ มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุน
ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาการศึกษา

วรชนิษฐ์ ประทักษิธร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
สารบัญตาราง.....	(11)
สารบัญรูปภาพ.....	(13)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
ขอบเขตการศึกษา.....	11
วิธีการศึกษา.....	12
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	13
สมมติฐานในการศึกษา.....	13
นิยามศัพท์.....	14
2 แนวความคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	17
แนวความคิดทฤษฎี.....	17
อุปสงค์.....	17
ทฤษฎีอุปสงค์ในการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ.....	22
ทฤษฎีอุปทาน.....	25
ทฤษฎีแรงจูงใจและการท่องเที่ยว.....	26
ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	28
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	40

บทที่	หน้า
3 ข้อมูลจังหวัดสมุทรสงครามและ โครงการเส้นทางสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย).....	45
จังหวัดสมุทรสงคราม.....	45
โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)	56
4 วิธีการศึกษาและผลการวิเคราะห์.....	60
ผลการวิเคราะห์.....	63
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว	63
ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของ นักท่องเที่ยวโดยทั่วไป	67
ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม	75
ส่วนที่ 4 ข้อมูลความพึงพอใจและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบ ในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	82
ส่วนที่ 5 ข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัด สู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย).....	90
ส่วนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อปัจจัยต่าง ๆ เพื่อทดสอบสมมติฐาน	100
5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	113
สรุปการศึกษา.....	113
ข้อเสนอแนะ	117
ภาคผนวก	
ก แบบสอบถามโครงการและ แบบคู่มือบรรณาธิการ	121
ข รายละเอียดโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย).....	127
บรรณานุกรม.....	133
ประวัติผู้เขียน	135

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายรับ-รายจ่ายจากการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ. 2530-2547.....	5
2 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และวันพักเฉลี่ยในประเทศไทย พ.ศ. 2530-2547.....	6
3 จำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ของคนไทย และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย พ.ศ. 2530-2547.....	7
4 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างชาติ รายได้จากการท่องเที่ยวและ GPP สาขาโรงแรมและภัตตาคารของจังหวัดสมุทรสงคราม ปี พ.ศ. 2546-2547 ..	9
5 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม	65
6 ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยว โดยทั่วไป	71
7 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	79
8 ข้อมูลความพึงพอใจและปัญหาในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	87
9 ข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบของโครงการ เส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลม พักเบียร์).....	96
10 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความคิดเห็น ในการเลือกใช้ เส้นทางในการเดินทาง และท่องเที่ยวในกรณีโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมพักเบียร์) ดำเนินการแล้วเสร็จต่อปัจจัยส่วนบุคคล	100
11 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมพักเบียร์) ต่อปัจจัยส่วนบุคคล.....	103
12 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปของนักท่องเที่ยว ต่อความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางเดินทางท่องเที่ยว.....	105

ตาราง

หน้า

13 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรท่งเที่ยวทั่วไปของนักท่งเที่ยว ต่อความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)	109
---	-----

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 เส้นทางโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)	10
2 แผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม	47
3 สถานที่ท่องเที่ยวคอนกรีตลอยตลอด.....	48
4 สถานที่ท่องเที่ยว ตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำอัมพวา.....	49
5 อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย.....	50
6 วัดจุฬามณี	51
7 พระพุทธไสยาสน์วัดปากน้ำ และ โบสถ์ไม้สักลายพระเจ้าสิริชาติ วัดบางแคน้อย	52
8 วัดศรัทธาธรรม	53
9 บ้านทรงไทย และพิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร	54
10 เส้นทางโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)	59

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นนโยบายที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาล เพื่อกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศ มีผลในการสร้างงานและกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และยังเป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาในธุรกิจสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ประเทศไทยเป็นประเทศที่พร้อมไปด้วยทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม อันเป็นสาระที่สำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย [ททท.] (2545) ระบุว่า ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการเผยแพร่ และส่งเสริมการท่องเที่ยวตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 โดยพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชร อรรค โยธิน ที่ได้เผยแพร่เรื่องราวของเมืองไทยไปยังสหรัฐอเมริกา มีการจัดตั้งแผนกโฆษณาขึ้นที่กรมรถไฟ ซึ่งนับเป็นก้าวแรกของการส่งเสริมให้ชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศ ต่อมาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และทำรายได้เข้าประเทศมหาศาล รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ได้ผลอย่างจริงจัง โดยได้จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในปี พ.ศ. 2502 คือ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2506 หน่วยงานนี้ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “องค์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ใช้ตัวย่อ “อ.ส.ท.” และได้รับการยกฐานะตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 96 ตอนที่ 72 ลงวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 เป็น “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ใช้ตัวย่อ “ททท.” โดยมีนโยบายหลัก ดังนี้

1. เสริมชักจูงให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาประเทศไทยเพื่อได้มาซึ่งรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าเพิ่มทุนเศรษฐกิจส่วนรวม โดยริบด่วน
2. ขยายแหล่งท่องเที่ยว ให้กระจายไปตามท้องถิ่น เพื่อเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้ถึงประชากรในทุกภูมิภาค
3. อนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดีที่สุด
4. พัฒนาลึ่อำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยว ให้มีมาตรฐานที่ดี เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนมากขึ้น
5. เพิ่มความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ ให้สามารถเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ในประเทศไทยด้วยความมั่นใจในความปลอดภัยของร่างกายและทรัพย์สินของตนเองและหมู่คณะ
6. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และเยาวชนเพื่อเป็นการเพิ่มสวัสดิการด้านการท่องเที่ยวให้แก่คนไทย
7. สร้างกำลังคนที่เป็นคนไทยเข้าทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
8. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอันเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

รัฐบาลยังได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ใน *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)* (อ้างถึงใน ททท., 2545) ซึ่งสาระสำคัญได้เน้นถึงการส่งเสริมให้ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความร่วมมือทางด้านการท่องเที่ยวกับกลุ่มประเทศในอาเซียนและอินโดจีน โดยเฉพาะการสนับสนุนการดำเนินการด้านการตลาดร่วมกันเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาค และการพัฒนาโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานระหว่างแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ และประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวระหว่างกัน พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงกลุ่มพื้นที่ พร้อมทั้งการสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับศักยภาพเชิงวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่และไม่

ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเห็นได้ว่าการกำหนดแผนพัฒนาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ที่ได้เน้นเรื่องการขยายแหล่งท่องเที่ยวให้กระจายไปในท้องถิ่น เป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้ถึงประชาชนในภูมิภาค

จากสถิติการท่องเที่ยวของประเทศไทย นับตั้งแต่ พ.ศ. 2530 (คูตาราง 2) มีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวน 3,482,958 คน และมีรายรับจากการท่องเที่ยว 50,024 ล้านบาท จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเรื่อยมา จนกระทั่ง พ.ศ. 2545 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นถึง 10,799,067 คน ส่งผลให้รายรับจากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น 323,484 ล้านบาท จากการศึกษาอัตราการเจริญเติบโต หรือการขยายตัวของการท่องเที่ยวในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกชี้ให้เห็นว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกมีอัตราการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง เพราะนอกจากจะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติแล้ว ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ยังมีขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตที่น่าสนใจอย่างมากอีกด้วย ในส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ตามโครงการเที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือน ซึ่งเป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความต่อเนื่องทุกเดือนกระจายกันไปในแต่ละภาค เพื่อให้เกิดการกระจายการเดินทางท่องเที่ยวไปยังภูมิภาคต่าง ๆ จากแหล่งท่องเที่ยวหลักไปสู่แหล่งท่องเที่ยวรอง ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ (internal tourism) ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (ททท., 2545)

การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย (domestic tourism) ยังคงเป็นตลาดใหญ่ทางการท่องเที่ยวภายในประเทศ ซึ่งจากภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นภายในประเทศ รวมทั้งการแข่งขันทางการท่องเที่ยวจากประเทศคู่แข่ง ทำให้คนไทยกลุ่มรายได้ระดับปานกลาง-สูง เดินทางท่องเที่ยวออกนอกประเทศอย่างต่อเนื่องทุกปี รัฐบาลจึงมีนโยบายร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยจัดทำโครงการเที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือน เพื่อส่งเสริมให้มีกิจกรรมหลักในแต่ละเดือน รวมทั้งร่วมกับภาคเอกชนในการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในราคาพิเศษ และยังสามารถจัดทำบัตรสมาชิกท่องเที่ยวทั่วไทยเพื่อลด

ราคาที่พักที่เข้าร่วมรายการกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ทั่วประเทศ ซึ่งภาคกลาง และกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งที่มีการท่องเที่ยวสูงสุด

ในการพิจารณาการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวนั้นจะพิจารณานักท่องเที่ยว ระหว่างประเทศที่มีการค้างคืนในประเทศเท่านั้น ว่ามีการกระจายไปท่องเที่ยวในแหล่ง ต่าง ๆ ของไทยแล้วก่อให้เกิดจำนวนการเดินทางในลักษณะผู้เยี่ยมเยือน และรายได้ใน จังหวัดนั้น ๆ ทั้งนี้ การเดินทางท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศแต่ละครั้งจะเดินทางท่องเที่ยว ประมาณ 2.69 จังหวัด โดยเฉลี่ย ซึ่งในการท่องเที่ยวแต่ละวัน นักท่องเที่ยวมีการใช้จ่าย เฉลี่ยต่อวันประมาณ 2,587.94 บาท ทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นจำนวนทั้งสิ้น 489,898.21 ล้านบาท ขณะเดียวกันกลุ่มที่สองที่ไม่มีการค้างคืนในประเทศประมาณ 1,018.71 บาท จึงทำให้ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวในลักษณะนี้อีกจำนวน 37,056.36 ล้านบาท แหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางไปนั้น จะมีการใช้จ่ายที่ต่ำกว่ากลุ่มแรกเกือบครึ่ง หรือมี การใช้จ่ายต่อวัน

การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยนั้น ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียน ภายในท้องถิ่นถึงร้อยละ 45 (ททท., 2545) ของรายได้ จากการท่องเที่ยวทั้งหมด โดยแต่ละวัน คนไทยจะมีการใช้จ่าย ระหว่างการเดินทางประมาณ 1,689.52 บาท ด้วยลักษณะ พฤติกรรมการเดินทางของคนไทย ที่ชื่นชอบการเดินทางในลักษณะเป็นกลุ่มสูงกว่าเดินทางคนเดียว ทั้งการเดินทางกับกลุ่มเพื่อนหรือครอบครัว ทั้งนี้กว่าร้อยละ 88 เป็นรายได้ที่เกิดจากการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มีการ ใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน 1,895.12 บาท (ไม่นับรวม ค่าใช้จ่ายเดินทางระหว่างจังหวัด) จำนวน 207,247.15 ล้านบาทและ รายได้จากการเดินทางในลักษณะวันเดียวอีก จำนวน 28,090.00 ล้านบาท รวมเป็นรายได้ทั้งสิ้น 235,337.15 ล้านบาท

ตาราง 1

รายรับ-รายจ่ายจากการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ. 2530-2547

หน่วย: ล้านบาท

พ.ศ.	รายรับจาก การท่องเที่ยว	รายจ่ายจาก การท่องเที่ยว	อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
2530	50,024	9,902	+ 40,122
2531	78,859	15,209	+ 63,464
2532	96,386	19,293	+ 77,092
2533	110,572	21,822	+ 89,750
2534	100,005	32,278	+ 67,726
2535	123,135	40,556	+ 82,579
2536	127,802	53,315	+ 74,487
2537	145,211	73,234	+ 71,977
2538	190,765	83,948	+ 106,817
2539	219,364	105,621	+ 113,743
2540	220,754	59,125	+ 161,630
2541	242,177	59,073	+ 183,104
2542	253,018	69,649	+ 183,104
2543	285,275	82,838	+ 202,434
2544	299,047	96,797	+ 202,250
2545	323,484	106,825	+ 216,659
2546	309,269	55,810	+ 253,458
2547	384,359	83,864	+ 300,494

ที่มา. จาก รายงานสถิติประจำปี, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545, ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2545, จาก <http://www.tourism.go.th>

ตาราง 2

จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และวันพักเฉลี่ยในประเทศไทย พ.ศ. 2530-2547

หน่วย: คน

พ.ศ.	จำนวน นักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	วันพักเฉลี่ย (วัน)
2530	3,482,958	23.59	6.06
2531	4,230,737	21.47	7.36
2532	4,809,508	13.68	7.63
2533	5,298,860	10.17	7.06
2534	5,086,899	-4.00	7.09
2535	5,136,443	0.97	7.06
2536	5,760,533	12.15	6.94
2537	6,166,496	7.05	6.98
2538	6,951,566	12.73	7.43
2539	7,192,145	3.46	8.23
2540	7,211,345	0.41	8.33
2541	7,764,930	7.53	8.40
2542	8,580,332	10.50	7.69
2543	9,508,623	10.72	7.77
2544	10,061,950	5.82	7.93
2545	10,799,067	7.33	7.98
2546	10,004,453	7.36	8.19
2547	11,650,703	16.46	8.13

ที่มา. จาก รายงานสถิติประจำปี, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545, ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2545, จาก <http://www.tourism.go.th>

ตาราง 3

จำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่
เดินทางเข้ามาในประเทศไทย พ.ศ. 2530-2547

พ.ศ.	จำนวน		หน่วย: คน
	นักท่องเที่ยว (ไทย)	นักท่องเที่ยว (ต่างชาติ)	รวม
2530	46,161,392	3,482,958	49,644,350
2531	39,318,600	4,250,737	43,549,337
2532	39,975,249	4,809,508	44,784,757
2533	42,880,641	5,298,860	48,179,501
2534	39,400,068	5,086,899	44,486,967
2535	35,945,709	5,136,443	41,082,152
2536	38,699,243	5,760,533	44,459,776
2537	42,646,456	4,760,533	48,812,952
2538	52,256,566	6,166,496	59,208,132
2539	52,465,944	7,192,145	59,658,089
2540	52,053,251	7,221,345	59,274,596
2541	51,681,035	7,764,930	59,445,965
2542	53,624,843	8,580,332	62,205,175
2543	54,740,239	9,508,623	64,248,862
2544	58,620,802	10,061,950	68,682,752
2545	61,817,498	10,799,067	72,616,563
2546	59,854,123	10,004,453	69,848,576
2547	60,421,706	11,650,703	72,072,409

ที่มา. จาก สถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ, โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,
2545, ค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2545, จาก <http://www.tourism.go.th>

เนื่องจากในปี พ.ศ. 2546 ผลจากการแพร่ระบาดของโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (โรคซาร์ส) และภัยจากการก่อการร้ายข้ามชาติ รวมถึง ผลจากภัยธรรมชาติพิบัติทางธรรมชาติ (ซึนามิ) ในปี พ.ศ. 2547 ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง ทางรัฐบาลจึงได้มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเร่งด่วน โดยส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวแบบ Long Stay เพื่อให้ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาพักอาศัยในประเทศไทยนานขึ้น มีการกระตุ้นให้มีการท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น มีการจัดโรคโชว์ในกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพที่จะมาท่องเที่ยวได้ รวมทั้งพยายามให้ไทยเป็นศูนย์กลางในการประชุม/สัมมนาของกลุ่มภูมิภาคอาเซียน เป็นต้น เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเข้าประเทศ

จังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางที่มีอาณาเขตจังหวัดเล็กที่สุดในประเทศไทย แต่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถานที่น่าสนใจอยู่มากมายหลายแหล่ง และปัจจุบันมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ (โฮมสเตย์) ซึ่งเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นอย่างมากทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี และด้วยสภาพภูมิประเทศที่เป็นจังหวัดทางผ่านไปภาคใต้ (ถนนพระราม 2) จึงเป็นเส้นทางผ่านของนักท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ต้องการ ไปยังภาคใต้ของประเทศไทย จังหวัดสมุทรสงครามจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวและแวะพักก่อนลงสู่ภาคใต้ โดยสองข้างทางของถนนพระราม 2 ที่ผ่านจังหวัดมีภูมิทัศน์การทำนาเกลือและยังมีร้านค้าขายสินค้าพื้นเมือง อาหารทะเลแห้งและของที่ระลึกเป็นจำนวนมาก สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลท่องเที่ยวของไทย เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ เข้าพรรษา ที่ชาวไทยที่ไปอยู่ต่างถิ่นจะเดินทางกลับบ้านทางภาคใต้เป็นจำนวนมาก และเนื่องจากถนนพระราม 2 เป็นเส้นทางลงใต้สายเดียวจากภาคตะวันออกผ่านกรุงเทพมหานคร จึงทำให้มีการจราจรที่หนาแน่นมาก ทำให้ผู้เดินทางใช้จังหวัดสมุทรสงครามเป็นแหล่งพักระหว่างเดินทาง และท่องเที่ยวไปพร้อมกัน

เมื่อพิจารณาข้อมูลนักท่องเที่ยวจากตาราง 4 ในปี พ.ศ. 2546 และ ปี พ.ศ. 2547 จะเห็นได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีจำนวนเพิ่มขึ้น จากจำนวน 511,792 คน เป็น 670,200 คน ซึ่งคิดเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 30.95

ตาราง 4

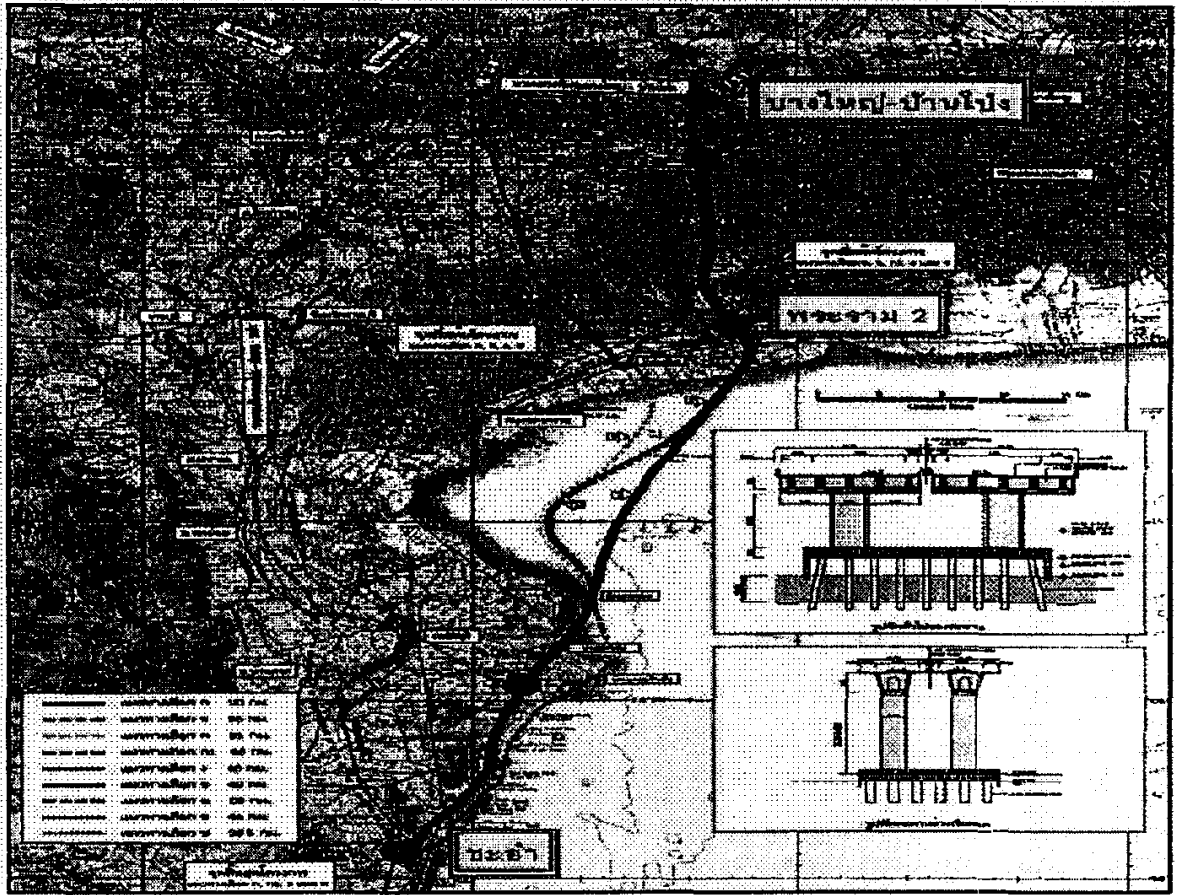
จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติ รายได้จากการท่องเที่ยว และ GPP สาขา
โรงแรมและภัตตาคาร จังหวัดสมุทรสงคราม ปี พ.ศ. 2546-2547

พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว		รวม	รายได้จากการ ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	GPP สาขา โรงแรมและ ภัตตาคาร
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ			
2546	384,014	127,778	511,792	99	88
2547	488,756	181,444	670,200	180	107

ที่มา. จาก จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติ รายได้จากการท่องเที่ยว (หน้า 25),
โดย ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม และสำนักงานสถิติ
จังหวัดสมุทรสงคราม, 2547, สมุทรสงคราม: ผู้แต่ง.

นอกจากนี้ รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวยังจังหวัดสมุทร-
สงคราม เพิ่มขึ้นจาก 99 ล้านบาท เป็น 180 ล้านบาท จะเห็นได้ว่า รายได้จากการท่องเที่ยว
มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น มีส่วนทำให้เกิดการช่วยสนับสนุนให้เกิดการกระจายรายได้ในท้องถิ่น
และทำให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตราภายในประเทศตามมา

โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ สมุทรสาคร แหลมผักเป็ย ชะอำ เป็น โครงการทาง
หลวงพิเศษ Motorway ภายใต้ชุดเหตุผลของการเพิ่มประสิทธิภาพการจราจร และขนส่ง
เป็นการบรรเทาปัญหาการจราจรระหว่างภาคใต้และภาคต่าง ๆ ของประเทศในอนาคต
โครงการเป็นลักษณะขนาด 3 ช่องจราจร/ทิศทาง รวม 6 ช่องจราจร และก่อสร้างเป็นทาง
ยกระดับตลอดเส้นทางจากแนวเส้นทางหลวงพิเศษบางใหญ่-บ้านโป่งบ้านแหลมบัว (นครปฐม)
ตัดผ่านถนนพระราม 2 ลงอ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาครซึ่งมีการก่อสร้างสะพานยาวประมาณ
47 กิโลเมตรในอ่าวไทย โดยมีจุดห่างจากชายฝั่งมากที่สุดจากปากแม่น้ำแม่กลอง 16
กิโลเมตร ขึ้นบกที่มะขามช้าง และสิ้นสุดโครงการที่ชะอำ เพชรบุรี มีความยาวทั้งสิ้น
128 กิโลเมตร โดยจะตัดผ่านจังหวัดสมุทรสงครามผ่านอ่าวไทย ดังภาพ 1

ภาพ 1 เส้นทางโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

ที่มา. จาก รายละเอียด โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (แหลมผักเบี้ย-สมุทรสาคร-ชะอำ) พ.ศ. 2547 (หน้า 24), โดย สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.), 2547, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ดังนั้น จากข้อมูลของโครงการดังกล่าว (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2547) จะเห็นได้ว่า เส้นทางการเดินทางไปยังภาคใต้จะมีทางเลือกที่ทำให้ไม่ต้องใช้เส้นทางถนนพระรามที่ 2 ซึ่งจะย่นระยะทางไปได้มากกว่า 27.8 กิโลเมตร และจะสามารถรองรับการจราจรที่หนาแน่นได้ จะมีผลทำให้นักเดินทางและนักท่องเที่ยวเลือกที่จะใช้เส้นทางสายใหม่ที่สามารเดินทางไปยังจังหวัดเพชรบุรีและภาคใต้ที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากมายได้อย่างรวดเร็วกว่าถนนสายพระราม 2 จำนวนนักเดินทางและนักท่องเที่ยวจะไม่น่าผ่านจังหวัดสมุทรสงคราม ทำให้เกิดผลกระทบต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามและการก่อสร้างโครงการนี้จะตัดข้ามผ่านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

คอนทอยตลอด ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด และมีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย ทำให้ต้องสูญเสียสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม จนทำให้กระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดได้

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งราชการและรัฐวิสาหกิจและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการวางแผนการปรับปรุงแก้ไข การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเมื่อมีการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ให้เหมาะสมตรงตามพฤติกรรมการท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นข้อมูลให้กับภาคเอกชนเพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนด้านธุรกิจการท่องเที่ยวและกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามให้มีประสิทธิภาพต่อการลงทุนต่อไปในอนาคต

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีขอบเขตในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อ

จังหวัดสมุทรสงคราม ในกรณีมีการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ซึ่งได้จากการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามเท่านั้น โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ บริเวณภายในจังหวัดสมุทรสงคราม ในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว เดือนมีนาคม-เมษายน พ.ศ. 2548 โดยวิธีใช้แบบสอบถาม

วิธีการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ โดยจะแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) โดยการ ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งผู้ศึกษาจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ไม่อาศัยความน่าจะเป็น (non-probability sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) หรือการเลือกตัวอย่างแบบไม่เจาะจง โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และที่พักในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยทั่วไป

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยว กรณีมีการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

โดยเป็นคำถามแบบ Rating Scale มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มาก	ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
น้อย	ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร หนังสือ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งจราจร กระทรวงคมนาคม กรมทางหลวง ศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม และห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย และผลกระทบต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเมื่อมีการก่อสร้าง โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (แหลมผักเบี้ย-สมุทรสาคร-ชะอำ) รวมทั้งความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบเมื่อมาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยการนำเสนอในรูปแบบของ ตารางแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละของตัวแปร (percentage) และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของโดยใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square)

สมมติฐานในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาต้องการทดสอบว่า การก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

H_0 : การก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

H_1 : การก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

นิยามศัพท์

การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางของบุคคลใดบุคคลหนึ่งคนเดียว หรือ เป็นคณะ เพื่อไปยังที่ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ที่ถิ่นพำนักถาวรของตนเอง ภายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เดินทางท่องเที่ยวกับบุคคลในแหล่งท่องเที่ยว และธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมถึงภาครัฐที่ดูแลการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้มาเยือนที่มาพักอยู่อย่างน้อย 24 ชั่วโมง ในประเทศที่มาเยือน และมีเหตุจูงใจในการมา คือ

1. การใช้เวลาว่างเพื่อความเพลิดเพลิน การพักผ่อน สุขภาพ การศึกษา การศาสนา และกีฬา
2. การจัดดำเนินธุรกิจ การปฏิบัติเกี่ยวกับครอบครัว การปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และการประชุม

การท่องเที่ยวในประเทศ (internal tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีภูมิศาสตร์เฉพาะภายในอาณาเขตของแต่ละประเทศนั้น ซึ่งหมายรวมถึงบุคคลที่มีถิ่นพำนักถาวรและไม่ถาวร

นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (domestic tourism) หมายถึง บุคคลที่เดินทางอยู่ภายในประเทศที่เป็นถิ่นพำนักถาวรของตนเอง

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อให้บริการในเชิงการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวโดยตรงและคนทั่วไป ประกอบด้วย

1. กิจกรรมด้านที่พักอาศัย
2. กิจกรรมทางด้านการให้บริการอาหาร และเครื่องดื่ม
3. กิจกรรมทางด้านการบริการด้านการเดินทาง
4. กิจกรรมการบริการด้านการนำเที่ยว
5. กิจกรรมการให้บริการด้านวัฒนธรรม
6. กิจกรรมการให้บริการด้านความบันเทิง กีฬา นันทนาการ และบริการอื่น ๆ

ผลกระทบของการท่องเที่ยว หมายถึง ผลอันเกิดจากการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการใช้จ่ายในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยตรง หรือจะเป็นการใช้จ่ายในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ไปสู่กิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป

ที่พักค้าง หมายถึง สถานที่ที่นักท่องเที่ยวใช้พักระหว่างการเดินทาง ซึ่งจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะของสถานที่ ดังนี้

บ้านพักส่วนตัว หมายถึง สถานที่พักซึ่งนักท่องเที่ยวเป็นเจ้าของ แต่มิใช่มีไว้เพื่อการอยู่ประจำ เนื่องจากมีที่พักถาวร ณ สถานที่อื่น

โรงแรม/เกสต์เฮาส์ หมายถึง หน่วยธุรกิจเอกชนซึ่งให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในการพักค้าง โดยเสียค่าบริการตามกำหนด

บ้านญาติ หรือบ้านคนรู้จัก หมายถึง บ้านญาติมิตร หรือ คนรู้จักของนักท่องเที่ยว ที่ให้ที่พักค้าง โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

โฮมสเตย์ หมายถึง หน่วยธุรกิจเอกชน ซึ่งให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ในการพักค้างแก่นักท่องเที่ยว โดยจัดให้พักค้างร่วมกับครอบครัว ในชุมชนของพื้นที่นั้น ๆ เพื่อให้มีการทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว หรือชุมชน โดยเสียค่าบริการตามกำหนด

รถยนต์ส่วนบุคคล หมายถึง รถยนต์ส่วนตัวของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นเจ้าของโดยถูกต้อง ที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทาง โดยไม่มีอัตราค่าบริการ และมีขนาด และเอกลักษณ์ใดก็ได้

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว เช่น วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว แหล่งของข้อมูลการท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้เป็นกรอบกำหนดทิศทาง และขนาดของพฤติกรรมท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวให้แตกต่างกันออกไปตามพฤติกรรมส่วนบุคคล

บทที่ 2

แนวความคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดทฤษฎี

ในการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทร-
สงครามของนักท่องเที่ยว ใช้หลักทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ ดังนี้

ทฤษฎีอุปสงค์

นราทิพย์ ชุตินวงศ์ (2536, หน้า 33-37) อธิบายไว้ว่า ทฤษฎีอุปสงค์โดยทั่วไปอธิบาย
ถึงความสัมพันธ์โดยตรงที่ผู้บริโภคเต็มใจที่จะจ่าย ซึ่งสามารถซื้อสินค้าและบริการได้
ในระดับราคาต่าง ๆ ในเวลาและสถานที่หนึ่ง โดยให้ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องคงที่ ซึ่งมี
สมมติฐานว่าด้วยความมีเหตุมีผลของผู้บริโภคที่จะทำการเลือกกระหว่างทางเลือกต่าง ๆ ที่
ให้ได้รับความพอใจจากการบริโภคสินค้า หรือบริการมากที่สุด โดยได้อธิบายในเรื่องของ
(1) อุปสงค์ (2) ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ และ (3) อุปสงค์ทางด้านการท่องเที่ยว ไว้ดังนี้

1. **อุปสงค์ (demand)** หมายถึง จำนวนสินค้า หรือ บริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภค
ต้องการซื้อภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กันของสินค้าชนิดนั้นเอง
หรือ ณ ระดับรายได้ต่าง ๆ กันของผู้บริโภค หรือ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กันของสินค้า ชนิด
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น อุปสงค์จึงสามารถแยกได้เป็น 3 ชนิดด้วยกัน คือ

1.1 อุปสงค์สินค้าต่อราคา (price demand)

อุปสงค์สินค้าต่อราคาเป็นอุปสงค์ที่เป็นพื้นฐานโดยทั่วไปถ้ากล่าวถึงอุปสงค์
แล้วมัก หมายถึง อุปสงค์ต่อราคาซึ่งเป็นการวัดความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสินค้าที่มี
ผู้ต้องการซื้อกับราคาสินค้าชนิดนั้นเอง โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ เช่น รายได้ของผู้บริโภค
หรือราคาสินค้าชนิดอื่น คงที่

สินค้าแทบทุกชนิดที่ราคาสินค้าลดลง จะทำให้ผู้บริโภคต้องการซื้อสินค้านั้น
จำนวนมากขึ้น เพราะเมื่อราคาสินค้าลดต่ำลง สินค้านั้นจะถูกกลงในสายตาผู้บริโภค

เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าอื่น ๆ ที่พอใช้แทนกันได้ เส้นอุปสงค์จึงเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายลงมาขวา (slope downward from the left to the right) และเป็นลักษณะของเส้นอุปสงค์โดยทั่วไป ถ้าเราพูดถึงอุปสงค์ต่อราคาโดยอ้างถึงความสัมพันธ์ในทางกลับกันของราคาสินค้าและจำนวนที่มีผู้ต้องการซื้อสินค้านี้ นักเศรษฐศาสตร์จะเรียกว่า “กฎของอุปสงค์” (Law of demand)

1.2 อุปสงค์สินค้าต่อรายได้ (income demand)

หมายถึง ปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับต่าง ๆ กันของรายได้ โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ เป็นต้นว่า ราคาของสินค้าชนิดนั้น ราคาของสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง รสนิยม และปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ตัวแปรอิสระในที่นี้คือ รายได้ของผู้ซื้อ และตัวแปรตาม คือ ปริมาณเสนอซื้อ เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะขึ้นกับชนิดของสินค้าที่ผู้บริโภคทำการซื้ออยู่ ซึ่งแยกได้เป็นสินค้าปกติ (normal goods) และสินค้าด้อยคุณภาพ (inferior goods)

1.3 อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น (cross demand)

หมายถึง ปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับต่าง ๆ กันของราคาสินค้าชนิดอื่น ๆ โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ เป็นต้นว่า ราคาสินค้าชนิดนั้น หรือ รายได้ของผู้ซื้อคงที่ ตัวแปรอิสระในที่นี้คือ ราคาสินค้าชนิดหนึ่ง ส่วนตัวแปรตาม คือ ปริมาณเสนอซื้อสินค้าอีกชนิดหนึ่ง อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ในบางครั้งก็เรียกว่า อุปสงค์ไขว้ เพราะเป็นเรื่องของการนำเอาเรื่องของสินค้าสองชนิดมาสัมพันธ์สลับกัน คือ ศึกษาปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดหนึ่งกับราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่ง แทนที่จะเป็นราคาและปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดเดียวกัน อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่นจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับว่า สินค้าสองชนิดที่กำลังพิจารณามีความเกี่ยวข้องกัน อันได้แก่ สินค้าที่ใช้ประกอบกัน (complementary goods) และสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ (substitute goods)

ในกรณีของสินค้าที่ใช้ทดแทนกัน ถ้าราคาสินค้าที่ใช้ทดแทนกันเปลี่ยนแปลงไป จะทำให้จำนวนสินค้านี้มีผู้ที่ต้องการซื้อเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน เช่น บุหรี่และยาเส้น ซึ่งสินค้าทั้งสองชนิดสามารถใช้แทนกันได้ ในกรณีของสินค้าที่ใช้ประกอบกัน ถ้าราคาของสินค้ามีการเปลี่ยนแปลงไปจะทำให้จำนวนของสินค้านี้มีผู้ต้องการ

ซื้อเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้ามได้ เช่น กล้องยาเส้นและตัวยาเส้น ถ้าราคายาเส้นมีราคาสูงขึ้น ทำให้ผู้ต้องการซื้อกล้องยาเส้นลดน้อยลง

อย่างไรก็ตาม เมื่ออ้างถึงอุปสงค์สินค้าโดยทั่วไปแล้วจะหมายถึง อุปสงค์สินค้าต่อราคาเท่านั้น ซึ่งอุปสงค์การท่องเที่ยว ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับอุปสงค์สินค้าโดยทั่วไปนั่นเอง โดยสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ คือ สินค้าและบริการการท่องเที่ยว

2. ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ หมายถึง ตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อจำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคปรารถนาที่จะซื้อ (quantity demand) ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อปริมาณการซื้อเล็กน้อยไม่เท่ากัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่ละคน และช่วงเวลา ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่

2.1 จำนวนสินค้าใดที่ผู้บริโภคต้องการซื้อจะขึ้นอยู่กับราคาสินค้าที่ปรากฏอยู่ในตลาดขณะนั้น โดยทั่วไปแล้วยิ่งสินค้านั้นมีราคาแพงเท่าใด จำนวนสินค้าที่มีผู้ต้องการซื้อก็ยิ่งน้อยลงเท่านั้น หรือจะกล่าวอย่างกว้างขวางอีกอย่างหนึ่งได้ว่า ถ้าราคาสินค้าถูกลง ผู้บริโภคจะต้องการซื้อสินค้านั้นมากขึ้น และถ้าราคาสินค้าสูงขึ้นความต้องการซื้อสินค้านั้นจะลดลง

2.2 จำนวนสินค้าที่มีผู้ต้องการซื้อจะขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้บริโภค โดยทั่วไปถ้าเป็นสินค้าปกติ ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงย่อมต้องการซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าภายในระยะเวลาที่เท่ากัน ณ ราคาเดียวกัน หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่าโดยทั่วไป คนรวยมีอุปสงค์สินค้ามากกว่าคนจน

2.3 จำนวนสินค้าที่มีผู้ต้องการซื้อจะขึ้นอยู่กับราคาสินค้าชนิดอื่น ๆ ด้วย ในบางกรณี ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าที่กล่าวถึงมากขึ้น เมื่อราคาสินค้าชนิดอื่นเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นกรณีของสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ เช่น ถ้าหากราคาของบุหรี่ปั๊พแพงขึ้นมาก คนก็อาจจะหันไปสูบบุหรี่แทน ทั้ง ๆ ที่ราคาของยาเส้น หรือราคาของกล้องยาเส้นคงเดิม ส่วนอีกกรณีหนึ่ง คือ ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าที่กล่าวถึงน้อยลงเมื่อราคาของสินค้าชนิดอื่นเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นกรณีของสินค้าที่ต้องใช้ประกอบกัน เช่น ราคาของยาเส้นแพงขึ้นคนก็พากันเลิกสูบบุหรี่หรือมีคนสูบบุหรี่น้อยลง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วจำนวนกล้องยาเส้นที่ผู้บริโภคปรารถนาจะซื้อย่อมลดลงทั้ง ๆ ที่ราคากล้องยาเส้นยังคงเดิม

2.4 ทัศนียภาพของผู้บริโภคแตกต่างกัน ในสังคมทุกวันนี้เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา เช่น แฟชั่นสตรี รถยนต์ ภาพยนตร์ แบบบ้านที่อยู่อาศัย อาหาร และเครื่องใช้ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ผ่านมาทางสื่อต่าง ๆ ทั้งทางด้านการศึกษา โฆษณา หรือทางเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณซื้อ

2.5 จำนวนประชากรเมื่อประชากรมีจำนวนมากขึ้นความต้องการสินค้าและบริการย่อมมีมากยิ่งขึ้น ปริมาณซื้อสินค้าและจำนวนประชากรจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน

2.6 การคาดคะเนในอนาคต เช่น การคาดคะเนราคาสินค้าในอนาคต การคาดคะเนรายได้ในอนาคตของผู้ซื้อ ย่อมมีอิทธิพลต่อความต้องการซื้อสินค้าในปัจจุบันมากขึ้นทั้ง ๆ ที่ในปัจจุบันระดับราคาสินค้าและบริการชนิดนั้นมิได้เปลี่ยนแปลง แต่ถ้าคาดว่าระดับราคาสินค้าและบริการชนิดใดหรือระดับรายได้ในอนาคตจะลดลงแล้วผู้บริโภคก็จะชะลอการซื้อเอาไว้ก่อน จนกว่าราคาสินค้าจะลดลงถึงที่สุด หรือจนกว่าจะปรับการใช้จ่ายจากยี่ห้ออื่น ๆ เสียก่อน

3. **อุปสงค์ทางการท่องเที่ยว** อุปสงค์ทางการท่องเที่ยว ก็จะเป็นเช่นเดียวกับอุปสงค์โดยทั่วไปเพียงแต่สินค้าที่ผู้บริโภคซื้อจะเป็นทางด้านแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยว และมีความต้องการซื้อภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ณ ระดับราคาสินค้านั้น ในระดับรายได้ที่แตกต่างกันของผู้บริโภค ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวที่สามารถกำหนดความต้องการของผู้ซื้อ สามารถสรุปพอเป็นสังเขปได้ดังนี้ องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญด้านการท่องเที่ยว มี 4 ประการ

3.1 สิ่งดึงดูดใจ (attraction)

สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบที่สำคัญ

3.1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามประทับใจ ซึ่งเกิดจากลักษณะของธรรมชาติ เช่น อ่าว แหลม เกาะ หน้าผา โขดหิน ภูมิอากาศ และภูเขา เป็นต้น สภาพธรรมชาติเหล่านี้เป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยว

3.1.2 วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่คือวิถีชีวิตของคนในเขตพื้นที่นั้น ๆ อาจเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน วัฒนธรรมอาจแสดงออกในรูปแบบศาสนาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของประชาชนจารีตประเพณี ทั้งอดีต และปัจจุบัน

3.1.3 ชาติพันธุ์ เป็นเหตุผลอีกอย่างหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยว ของประชาชนเพื่อต้องการเยี่ยมเพื่อน และญาติมิตร คนที่มีความต้องการที่จะกลับไปเยี่ยมเยียนแผ่นดินของตนเอง

3.1.4 แหล่งบันเทิงแหล่งบันเทิงในที่นี้ไม่ใช่หมายถึงสถานเริงรมย์ยามราตรีเพียงอย่างเดียว แต่อาจหมายถึง สวนสัตว์ สวนสาธารณะ และสนามกีฬาซึ่งแหล่งบันเทิงเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวไปยังประเทศนั้น

3.2 สิ่งอำนวยความสะดวก (facilities) สิ่งดึงดูดในทางด้านการท่องเที่ยว เป็นปัจจัยชักนำประชาชนไปแหล่งท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวไปถึงสถานที่ดังกล่าวแล้ว สิ่งจำเป็นอย่างอื่นที่จะมีตามมา คือ การอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ เพราะว่ นักท่องเที่ยวเดินทางห่างไกลจากบ้านย่อมต้องการสิ่งจำเป็นหลายอย่างในการตอบสนองความต้องการของชีวิต สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในการท่องเที่ยว ได้แก่ ที่พัก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม และสถานบริการ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานการท่องเที่ยว

3.3 การขนส่ง (transportation) การท่องเที่ยว เกิดจากการที่ประชาชนต้องการเดินทางไปสู่สถานที่ ซึ่งมีความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม ภูมิอากาศ และภูมิประเทศ เพื่อสัมผัสสิ่งแปลกออกไปจากประสบการณ์เดิม ดังนั้น การขนส่งจึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว สะดวกสบายและปลอดภัย นักท่องเที่ยวก็พร้อมที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยววันนั้น

3.4 การต้อนรับ (hospitality) เป็นสิ่งสำคัญมากที่จะทำให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมเยือนเดินทางกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมนั้น เกิดความประทับใจ ในการต้อนรับของประชาชนหรือพนักงานบริการ ในพื้นที่ไม่น้อยไปกว่าสภาพทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว

ดังนั้น จะพบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยว ตามที่กล่าวมาข้างต้นนี้สามารถเป็นได้ทั้งปัจจัยที่เป็นตัวดึงดูด และอุปสรรคขัดขวางในการท่องเที่ยว

ได้ในขณะเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยภายในประเทศ และปัจจัยภายนอกประเทศ ที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวอีกด้วย

ทฤษฎีอุปสงค์ในการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

กัลยา บุญพา (2545, หน้า 14-18) อธิบายไว้ว่า อุปสงค์ในการท่องเที่ยว หมายถึง ปริมาณของสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่จะซื้อ ไปบริโภค ราคาหนึ่ง ภายในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งการวัดอุปสงค์ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. อุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศ หมายถึง ระดับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ซึ่งมีสิ่งบ่งชี้ได้หลายอย่าง ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP) จำนวนประชากร จำนวนคืนการพักของการท่องเที่ยวในประเทศ ในรูปแบบที่พักประเภทต่าง ๆ

2. อุปสงค์การท่องเที่ยวภายในภูมิภาคการท่องเที่ยวภายในภูมิภาคสามารถวัดได้ด้วยอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว จากประเทศอื่น ภายในภูมิภาคเดียวกัน หรือ ทวีปเดียวกัน มี 2 ชนิด คือ

2.1 นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นพำนักในประเทศอื่นของทวีป มีสัญชาติอื่นและชาวต่างประเทศที่กำลังพำนักในประเทศ

2.2 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาถึง โดยเดินทางมาจากประเทศอื่นในรูปแบบทัวร์ภายในภูมิภาค

3. อุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศเป็นการรวมอุปสงค์ ทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 สิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว มีดังต่อไปนี้

3.1 สิ่งกระตุ้นการท่องเที่ยวอุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ สามารถเป็นสิ่งกระตุ้นที่แตกต่างกัน สินค้าที่บอกให้รู้ถึงการแบ่งส่วนของอุปสงค์ เป็นสินค้าที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพยากรณ์ จำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคตและสามารถปรับใช้กับอุปทานที่ต้องการ ตาม World Tourism Organization--WTO ร้อยละ 70 ในสิ่งกระตุ้นการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ คือ วันหยุดที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพักผ่อน การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจมีจำนวนร้อยละ 13-14 ของทั้งหมด และประมาณร้อยละ 16 กระจายเป็นเหตุผลอื่น ๆ ได้แก่ จุดมุ่งหมายทางศาสนา เพื่อเยี่ยมญาติ หรือ เพื่อนฝูง เพื่อการศึกษา และอื่น ๆ เป็นต้น

3.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคม

3.2.1 เวลาว่างที่ทำได้ เป็นเงื่อนไขสำคัญของอุปสงค์การท่องเที่ยวการลดลงของเวลาทำงานในช่วงของสัปดาห์ และการเพิ่มขึ้นของวันหยุด เป็นปัจจัยหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยว เหตุผล คือ การมีวันหยุดที่ยาวนานขึ้นมีผลอย่างมากต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศพอ ๆ กับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวภายในภูมิภาค

3.2.2 รายได้เป็นปัจจัยการดึงดูดการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และการสร้างอุปสงค์การท่องเที่ยว เป็นปัจจัยที่สอง จากทัศนคติระหว่างประเทศ ปรากฏว่า รายได้ประชาชาติเบื้องต้น มีความสัมพันธ์กับอัตราการออกนอกประเทศ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศมีผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นต่อคนสูง จะมีอุปสงค์การท่องเที่ยวสูงด้วยเช่นกัน อิทธิพลของรายได้ต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับการกระจายรายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ มีผลโดยตรงจากความผันผวนในอัตราแลกเปลี่ยน

3.3 ปัจจัยส่วนบุคคล

คือ รสนิยม และความชอบของแต่ละบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยว เป็นปัจจัยที่สำคัญมาก และผู้ผลิตสินค้าท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงปัจจัยตัวนี้เป็นอย่างมาก

ปัจจัยที่จำกัดอุปสงค์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

3.3.1 ลักษณะทางกายภาพ

3.3.2 นโยบายทางการเมือง และการบริหารประเทศ

3.3.3 ลักษณะทางวัฒนธรรม

จากปัจจัยดังกล่าวเป็นการจำกัดอุปสงค์ ของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศซึ่งสามารถจำแนกอุปสงค์ของการท่องเที่ยวไว้เป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. อุปสงค์การท่องเที่ยวที่แท้จริง (actual demand) หมายถึง จำนวนประชากรหรือผู้คนที่เดินทางไปท่องเที่ยว ณ จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวได้จริง เป็นอุปสงค์ที่มีความครบถ้วนตามความหมายของอุปสงค์ คือ มีความต้องการ มีความพร้อม และความเต็มใจที่จะจ่ายค่าสินค้าและบริการ ที่กำหนดไว้ให้ในขณะนั้น

2. อุปสงค์การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ (potential demand) หมายถึง จำนวนประชากรหรือนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มที่จะเดินทาง โดยมีองค์ประกอบของอุปสงค์ด้านความต้องการแล้ว แต่ยังขาดองค์ประกอบด้านการเงิน เวลา และจัดการเดินทาง อุปสงค์การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพอาจเปลี่ยนเป็นอุปสงค์ที่แท้จริงได้ หากระบบตลาดให้ความสำคัญและเข้ามาแก้ปัญหาการให้เครดิต การจัดการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง

3. อุปสงค์การท่องเที่ยวที่อาจคล้อยตามได้ (deferred demand) เป็นอุปสงค์ที่อาจกลายเป็นอุปสงค์ชนิดที่หนึ่งและชนิดที่สอง ได้ภายใต้สมมติฐานว่า มนุษย์มีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวอยู่ อุปสงค์ประเภทที่สามนี้ จะเป็นอุปสงค์ที่ยังไม่มีความรู้และความต้องการที่จะเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่ใดที่หนึ่งเนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่รวมทั้งบางครั้งขาดปัจจัยสนับสนุนให้กลายเป็นอุปสงค์ การท่องเที่ยวอย่างมีศักยภาพด้วย (เงิน เวลา การจัดการ) อุปสงค์ชนิดนี้หากใช้ระบบช่องทางการขายการโฆษณาให้ถูกต้องแล้วจะกระตุ้นให้เป็นอุปสงค์การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพได้

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การท่องเที่ยว หมายถึง ลักษณะความยืดหยุ่นของปริมาณความต้องการที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว และมีขนาดกว้าง โดยลักษณะนี้อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง ระดับราคา หรือภาวะความผันผวนของเศรษฐกิจของตลาด ทำให้นักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงความต้องการซื้อสินค้าและบริการ โดยทั่ว ๆ ไป อุปสงค์การท่องเที่ยวจะมีความยืดหยุ่นสูง (high elasticity) เนื่องจาก

3.1 ความสามารถทดแทนกันได้ของสินค้าอื่น หรือแม้แต่สินค้าการท่องเที่ยวชนิดเดียวกันต่อตัวสินค้าการท่องเที่ยว (the possibility to be substituted) หากสินค้าการท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่ไม่สามารถหาสินค้าอื่นมาทดแทนกันได้แล้ว ผู้บริโภคก็ต้องบริโภคสินค้าทางการท่องเที่ยว โดยไม่มีสิทธิเลือก แต่ในข้อเท็จจริงแล้วสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เป็นสินค้าและบริการไร้รูป (intangible goods) ตัวสินค้าจะอยู่ในรูปของความรู้สึก ความพึงพอใจ ความสนุกสนานตื่นเต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสามารถหาได้จากสินค้าชนิดอื่น ๆ

3.2 ขนาดของความจำเป็นที่จะแข่งขันกับสินค้าชนิดอื่นถึงแม้ว่า ความต้องการที่จะอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการท่องเที่ยวในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่จะเป็นที่ต้องการมากขึ้น เนื่องจากสภาพแวดล้อมบีบบังคับ แต่สินค้าและบริการนี้ ยังมีอาจจัดเป็นสินค้า

และบริการที่จำเป็น เช่น สินค้าอุปโภคบริโภคอื่น ๆ ดังนั้น สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวจึงอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าตัวอื่นได้ นักท่องเที่ยวที่จะใช้เงินเพื่อการท่องเที่ยวอาจเปลี่ยนใจไม่เดินทางหากมีความจำเป็นด้านอื่น

3.3 การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากการผันผวน ทำให้รายรับรายจ่ายเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อการขยายหรือหดตัวของอุปสงค์ หรือส่งผลให้ความต้องการซื้อสินค้าเปลี่ยนตามไปด้วย โดยเฉพาะเวลาที่ราคาสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นเป็นผลทำให้ค่าของเงินลดลงรายการค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว เป็นรายการแรกที่ถูกตัดทอน หรือในทางตรงข้าม เมื่อคนมีรายได้เพิ่มขึ้น อุปสงค์การท่องเที่ยวก็อาจขยายออกไปมากเช่นกัน

3.4 ความต้องการเดินทางขึ้นอยู่กับสมันิยม จำนวนผู้เดินทางในแต่ละจุดหมายแต่ละสถานที่ที่อาจเพิ่มหรือลดลงอย่างมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานที่นั้น ๆ อยู่ในสมันิยมของผู้คนในยุคนั้นมากน้อยเพียงใด

ทฤษฎีอุปทาน

หม่อมหลวงศุ่ย ชุมสาย (2527, หน้า 40) ได้อธิบายว่า อุปทานการท่องเที่ยวหมายถึง สิ่งที่สนองความต้องการของนักท่องเที่ยว หรืออีกนัยหนึ่ง คือ สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวจัดให้มีเพื่อสนองอุปสงค์นักท่องเที่ยว แบ่งเป็นองค์ประกอบ 5 กลุ่ม คือ (1) ทรัพยากรธรรมชาติ (2) โครงสร้างพื้นฐาน (3) โครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก (4) การขนส่ง และอุปกรณ์การขนส่ง และ (5) อัยยาศัยไมตรี และทรัพยากรทางวัฒนธรรม โดยมีลักษณะของอุปทานการท่องเที่ยว ดังนี้

1. เป็นสินค้าที่จับต้องไม่ได้ผลผลิตสุดท้ายจะเป็น “ความรู้สึก” การซื้อขายเป็นการตกลงกันล่วงหน้า ไม่สามารถตรวจสอบคุณภาพได้เหมือนกับการซื้อขายสินค้าอื่น
2. เป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่ไร้ร่องรอยหรือสินค้าออกจก้างในการขายสินค้าและบริการจะไม่มีตัวตนสินค้าไม่มีค่าใช้จ่ายในการส่งสินค้าไปยังผู้บริโภค แต่ผู้บริโภคจะเป็นฝ่ายเดินทางไปยังแหล่งผลิตสินค้าเอง

3. ความไม่แน่นอนของคุณภาพสินค้าและบริการเนื่องจากการท่องเที่ยวเกิดจากการผสมผสานสินค้าและบริการต่างชนิด ต่างประเภทเข้าด้วยกัน จึงเป็นผลทำให้การควบคุม

คุณภาพและมาตรฐานของสินค้าทำได้ยาก เนื่องจากมีปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ การจราจร สถานการณ์ทางการเมือง เป็นต้น

4. ปริมาณคุณภาพและกรรมสิทธิ์ส่วนของปริมาณและคุณภาพของสินค้าและบริการจะไม่ลดลงตามจำนวนที่ขาย แต่จะคงสภาพ และปริมาณเท่าเดิม หากมีการพัฒนาและอนุรักษ์ที่เหมาะสม ส่วนในเรื่องของกรรมสิทธิ์จะไม่ถูกเปลี่ยนมือไปเป็นของผู้ซื้อเหมือนสินค้าชนิดอื่น ๆ

5. ผลผลิตไม่สามารถเก็บกักไว้ใช้ต่างเวลาได้ เช่น ปริมาณจำนวนห้องพัก และแรงงานจะมีปริมาณคงที่ในช่วงเวลา ณ ขณะนั้น ไม่สามารถสะสมจำนวนห้องพัก และแรงงานที่เหลือไปใช้ช่วงเวลาอื่นได้ ดังนั้น การคาดคะเนแนวโน้มจึงเป็นวิธีที่จะช่วยให้การจัดเตรียมสินค้าและบริการอยู่ในระดับที่เหมาะสมจะนำไปสู่คุณภาพที่อุปสงค์ และอุปทานการท่องเที่ยวเท่ากัน

ทฤษฎีแรงจูงใจ และการท่องเที่ยว

วิศาล เกิดศิริ (2543, หน้า 45-46) นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวได้ศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว (travel motivation) และพบว่า การเดินทางท่องเที่ยวมีทั้งแรงผลักดัน (push factors) ที่ทำให้พวกเขาต้องการเดินทางท่องเที่ยวและในขณะเดียวกันการตัดสินใจเลือกที่จะเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางใดนั้น ขึ้นอยู่กับแรงดึง (pull factors) ซึ่งทั้งสองปัจจัยหลักนี้ได้มีการศึกษา และค้นพบสาเหตุหลายประการ ดังนี้

แรงผลัก (push factors) มีปัจจัยกำหนดอธิบายได้ คือ

Physical ความต้องการที่ตอบสนองความต้องการของร่างกาย ในที่นี้ เช่น หากเราต้องการทำงานอย่างหนัก ร่างกายย่อมต้องการการพักผ่อน การเดินทางท่องเที่ยวเป็นทางเลือกหนึ่งในการพักผ่อนร่างกาย

Escape หลีกหนีความจำเจ ความเครียด รอคิด

Novelty ต้องการพบสิ่งใหม่ ๆ สถานที่ใหม่ ๆ

Esteem/Prestige ความภูมิใจที่คนได้ท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ

To know and understand/educational vacation การเดินทางซึ่งเกิดจากความ
ต้องการที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ชนชาติ และการดำรงชีวิตที่แตกต่างไปจากที่
อยู่อาศัยเดิม

Coping ไปทำใจจากเรื่องร้าย ๆ

Social-Kinship and New People ความต้องการในการเดินทางเพื่อให้โอกาสใน
การเข้าสังคมและหาโอกาสที่จะได้ติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ ๆ อย่างไรก็ตาม Kinship
relation มีความหมายแตกต่างจากความต้องการพบคนใหม่ ๆ Kinship อาจเป็นความ
ต้องการที่จะฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว คนรัก หรือเป็นความสัมพันธ์
ระหว่างเพื่อนเก่าที่ห่างหายกันไปนานแรงผลักดันที่กล่าวข้างต้นนี้เป็นเพียงเหตุจุดชนวน
ความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยว ต่อจากนี้ในการตัดสินใจเลือกเดินทางไปยังสถานที่
แห่งใดนั้น จะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้
เดินทางไป วัตถุประสงค์หลายประการเหล่านั้น เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้น ปัจจัย
เหล่านี้ คือ แรงดึง หรือ Pull Factors

แรงดึง (pull factors) หรือ การเลือกจุดหมายปลายทาง

Pull Factors คือ แรงดึงต่าง ๆ นำไปสู่การกำหนดสถานที่ที่นักท่องเที่ยวต้องการ
ท่องเที่ยว เช่น หากแรงผลักดันในการเดินทาง คือ การทำใจ (coping) เขาอาจต้องการไปที่
เงียบ ๆ ไม่พบปะผู้คน เพื่อต้องการเวลาในการอยู่เงียบ ๆ คนเดียว แต่หากแรงผลักดันในการ
เดินทางท่องเที่ยว คือ การสร้างความภูมิใจให้แก่ตนเอง การเลือกสถานที่ท่องเที่ยว อาจ
เป็นสถานที่ซึ่งมีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับทั่วไป (วิศาล เกิดศิริ, 2543, หน้า 46)

นอกจากทฤษฎี Pull and Push Factors นี้ ได้ค้นคว้าวิจัยโดยใช้ทฤษฎี Five-fold
hierachical system ของการอธิบายแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว และชี้แนะว่า ใน
การเดินทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีแรงจูงใจมากกว่าหนึ่งปัจจัย โดยทั่วไปความต้องการ
ในการท่องเที่ยวมักเริ่มต้นจากความต้องการในการตอบสนองความต้องการของร่างกาย
เป็นอันดับแรก (biological needs) และหลังจากนั้นจะเป็นความต้องการความตื่นเต้น แต่
เน้นความปลอดภัย (stimulation with safety and security needs) ความต้องการสร้าง
สัมพันธภาพ (relationship) และ ความต้องการในการสร้างความภูมิใจ และพัฒนาศักย-

ภาพตนเอง (self-esteem and development) และความต้องการขั้นสุดท้าย คือ ความต้องการ
ความสมบูรณ์ ความสงบและความสุข (fulfilment)

ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

หม่อมหลวงดุษฎี ชุมสาย (2527, หน้า 45-57) ได้อธิบายว่า ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น 3 กรณี คือ

1. ผลกระทบเชิงบวก คือ ผลกระทบต่าง ๆ ที่ส่งเสริม สนับสนุน ก่อให้เกิดผลดี หรือผลกระทบเชิงบวกต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น ทำให้ประเทศหรือภูมิภาคมีสภาพ เศรษฐกิจดี ประชาชน มีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีอำนาจซื้อ (purchasing power) สูงมากขึ้น สภาพทางสังคม การเมือง สภาพทางสังคม การเมืองมีความสงบ มั่นคง มีการพัฒนา ด้าน การบริหารอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว (tourist services development) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น ผลกระทบเชิงบวกดังกล่าว ย่อมมีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโต และการขยายตัว ตรงด้าน การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปท่องเที่ยวมาก ขึ้นทำให้อุตสาหกรรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้นตามไปด้วย
2. ผลกระทบเชิงลบ คือ ผลกระทบที่เป็นปัญหา อุปสรรค ขัดขวาง ทำลาย ทำให้ เกิดความชะงักงัน หรือ ทำให้เกิดสภาพการลดน้อยถอยลงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น การเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นเป้าหมายทางการตลาด ย่อมมีผลกระทบเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความวิกฤตทางเศรษฐกิจ ทำให้อำนาจซื้อ ลดลงนักท่องเที่ยวมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น จึงพากันงดหรือชะลอการ เดินทางท่องเที่ยวไว้ระยะหนึ่ง การเกิดภาวะสงคราม เหตุการณ์ไม่สงบทางการเมือง โรค ระบาด และภัยพิบัติทางเดินทางท่องเที่ยวไว้ระยะหนึ่ง การเกิดภาวะสงคราม เหตุการณ์ ไม่สงบทางการเมือง โรคระบาด และภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างก็ล้วนแต่เป็นผลกระทบ ให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยต่อร่างกาย ชีวิตและทรัพย์สิน อันเป็นเหตุให้อุตสาหกรรม ท่องเที่ยวถดถอยลดลงเช่นกัน

- 1.4 นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาล
- 1.5 กลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- 1.6 ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ
2. **ปัจจัยทางด้านสังคม มีปัจจัยย่อยที่ควรพิจารณา ได้แก่**
 - 2.1 ศาสนา ศิลป วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี คติธรรม
 - 2.2 ทักษะคติในแบบแผนการดำเนินชีวิตของประชาชน
 - 2.3 โครงสร้างอายุของประชาชน
 - 2.4 ปัญหาความปลอดภัยในร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
 - 2.5 การแบ่งแยกและเหยียดสีผิว
 - 2.6 ปัญหายาเสพติด
 - 2.7 ปัญหาโสเภณีเด็กและการใช้แรงงานเด็ก
3. **ปัจจัยทางการเมือง มีปัจจัยย่อยที่ควรพิจารณา ได้แก่**
 - 3.1 สถานการณ์การเมืองในประเทศและระหว่างประเทศ
 - 3.2 เสถียรภาพทางการเมือง และเสถียรภาพของรัฐบาล
 - 3.3 นโยบายของรัฐบาล
4. **ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม มีปัจจัยย่อยที่ควรพิจารณา ได้แก่**
 - 4.1 ภูมิประเทศ
 - 4.2 ภูมิอากาศ
 - 4.3 ทรัพยากรธรรมชาติ
5. **ปัจจัยด้านการให้บริการท่องเที่ยว มีปัจจัยย่อยที่ควรพิจารณา ได้แก่**
 - 5.1 การให้บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว
 - 5.2 การบริการคมนาคมขนส่ง
 - 5.3 การบริการนำเที่ยว
 - 5.4 การบริการมัคคุเทศก์
 - 5.5 การบริการสถานที่พักผ่อน

5.6 การบริหารภัตตาคาร ร้านอาหาร

5.7 การบริการสินค้าและของที่ระลึก

5.8 การบริการความบันเทิง

6. ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว มีปัจจัยย่อยที่ควรพิจารณา ได้แก่

6.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

6.2 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

7. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีปัจจัยย่อยที่ควรพิจารณา ได้แก่

7.1 ระบบข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

7.2 เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ

7.3 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

8. ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว มีปัจจัยย่อยที่ควรพิจารณา ได้แก่

8.1 สินค้าทางการท่องเที่ยว

8.2 กลุ่มลูกค้า

8.3 การกำหนดราคาสินค้า

8.4 ช่องทางการนำเสนอขายแก่กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

8.5 การประชาสัมพันธ์สินค้าทางการท่องเที่ยว

8.6 การติดตามประเมินผลทางการตลาดท่องเที่ยว

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

หม่อมหลวงศุ่ย ชุมสาย (2527, หน้า 48-50) ได้อธิบายในเรื่องอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นภาคหนึ่งในระบบเศรษฐกิจและมีคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัวที่แตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่น คือ ผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวจะต้องเดินทางไปบริโภคสินค้าทางการท่องเที่ยว ณ ถิ่นที่อยู่ของสินค้านั้น ๆ เพราะไม่สามารถจะส่งสินค้ามาบริโภค ณ ถิ่นที่อยู่ของตนเองได้ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ควรพิจารณา ได้แก่

1. **รายได้ของประชากร** รายได้ส่วนบุคคล หรือรายได้ของครัวเรือน ซึ่งอาจพิจารณาได้ 2 แนวทางคือ

1.1 ความสามารถในการหารายได้ของประชากรเป็นปัจจัยที่ใช้พิจารณาประชาชนหรือท้องถิ่นของประเทศหรือภูมิภาคนั้นมียานาจซื้อหรือขาย โดยพิจารณาได้จากอัตรารายได้ต่อหัวต่อปี หากเป็นประเทศที่ประชากรของประเทศที่มีอัตรารายได้ต่อหัวต่อปีสูงก็อาจพยากรณ์ได้ว่า ประชากรของประเทศนั้นน่าจะมีอำนาจซื้อสูงกว่าประชากรของประเทศที่มีอัตรารายได้ต่อหัวต่อปีต่ำกว่า การที่ประชากรหรือนักท่องเที่ยวของประเทศหนึ่งหรือภูมิภาคหนึ่งที่มีอำนาจการซื้อสูงหรือมีรายได้สูงกว่า ย่อมมีโอกาสที่จะตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวได้มากกว่ากลุ่มประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่า ดังนั้น รายได้ของประชากรหรือนักท่องเที่ยวจึงเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อ การเพิ่มขึ้น หรือลดลงของปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการเดินทางท่องเที่ยว

1.2 สำหรับรายได้ของประชากรหรือรายได้ส่วนบุคคลของประเทศหรือภูมิภาคที่เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว กรณีที่ประเทศหรือภูมิภาคที่เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวที่ประชากรมีรายได้สูง หรือรายได้ต่อหัวต่อปีมีอัตราสูง ย่อมเป็นประเทศหรือภูมิภาคที่มีค่าครองชีพสูง และมีผลกระทบต่อ การตัดสินใจของนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่ตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยวด้วย

2. **อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา** ในการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นเงินสกุลต่าง ๆ ของประเทศที่ไปท่องเที่ยวหรือไปเยือน นักท่องเที่ยวจากประเทศที่มีค่าของเงินแข็ง เมื่อเดินทางไปท่องเที่ยวในประเทศที่มีค่าของเงินอ่อนกว่า ย่อมมีอำนาจซื้อมากกว่าหรือมีความรู้สึกว่าการใช้จ่ายต่าง ๆ ในประเทศที่ไปท่องเที่ยวมีราคาต่ำ การที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรามีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว คือ ประเทศที่มีค่าเงินอ่อนกว่ามีค่าเงินอ่อนกว่ามีศักยภาพในการเชิญชวน ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศที่มีค่าเงินแข็งกว่าให้เดินทางมาท่องเที่ยวได้เพิ่มมากขึ้น ในทางกลับกันประเทศที่มีค่าเงินแข็งกว่ามากจะประสบปัญหาการเชิญชวนดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่มีค่าเงินอ่อนกว่า ให้เดินทางไปท่องเที่ยวได้ยากขึ้น เพราะนักท่องเที่ยวเห็นได้ชัดเจนว่าตนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางและการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

3. **ภาษีอากร** การจัดเก็บภาษีอากรเป็นการแสวงหารายได้ของภาครัฐเพื่อนำมาใช้จ่ายการบริหารประเทศโดยจัดเก็บจากการประกอบธุรกิจ ทั้งนี้รัฐอาจใช้ภาษีเป็นเครื่องในการควบคุมพฤติกรรมกรรมการบริโภคของประชาชน เช่น มาตรการเก็บภาษีเดินทางสำหรับผู้ประสงค์จะเดินทางไปต่างประเทศ หรือ Exit Tax ซึ่งอาจมีผลช่วยลดการเดินทางไปต่างประเทศได้ระดับหนึ่ง เป็นต้น

นอกจากนี้ รัฐบาลยังสามารถใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการดึงดูดหรือเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวจับจ่ายใช้สอยเพิ่มมากขึ้นได้ เช่น การกำหนดให้มีบริการร้านค้าปลอดอากร (duty free shop) การคืนภาษีแก่นักท่องเที่ยว ณ ท่าอากาศยานนานาชาติ เมื่อเดินทางกลับออกนอกประเทศ ซึ่งหลาย ๆ ประเทศรวมทั้งประเทศไทย ได้ใช้วิธีนี้ในการดำเนินกลยุทธ์นี้ด้านการท่องเที่ยว เช่นกัน

4. **นโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล** รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะนโยบายด้านเศรษฐกิจ หากรัฐบาลให้ความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ก็จะกำหนดให้การบริหารและการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นนโยบายสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศด้วย

การที่รัฐบาลกำหนดให้อุตสาหกรรมหรือธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นนโยบายสำคัญประการหนึ่งในการบริหารประเทศย่อมเป็นผลให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติ ทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีโอกาสเจริญเติบโต ขยายตัวเพิ่มมากยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากรัฐบาลของประเทศใดไม่ได้ให้ความสนใจ ไม่ให้ความสำคัญหรือไม่มีนโยบายที่เกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โอกาสที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศนั้นจะเจริญเติบโต หรือขยายตัวย่อมเป็นไปได้ยากกว่า

5. **การรวมตัวเป็นกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** ปัจจุบัน มีการรวมตัวของประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เพิ่มมากขึ้น เช่น กลุ่มสหภาพยุโรป (European Union หรือ E.U.) ในทวีปยุโรป กลุ่มประเทศความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก Asia Pacific Economics Coperation--APRC กลุ่มประเทศความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น ในการรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังกล่าว ได้มีการกำหนดแนวทางในการ

พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวร่วมกันไว้เป็นส่วนหนึ่งของการเข้าร่วมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และมีแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับความร่วมมือหรือการผ่อนปรนปรากฏหรือระเบียบเกี่ยวกับการเดินทางและการท่องเที่ยว เช่น มีการผ่อนปรนระเบียบพิธีการในการเดินทางเข้า-ออกประเทศภายในกลุ่มเศรษฐกิจ เพื่อให้นักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศภายในกลุ่มเศรษฐกิจมีความสะดวกง่ายดายมากยิ่งขึ้น ซึ่งช่วยให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศภายในกลุ่มเศรษฐกิจมีโอกาสเจริญเติบโต และขยายตัวเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วย

ผลกระทบทางตรงและทางอ้อม

ผลกระทบทางตรงต่อเศรษฐกิจ

หม่อมหลวงดุษฎี ชุมสาย (2527, หน้า 60-65) ได้อธิบาย ในเรื่องผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั้น ผลกระทบทางตรงจะเน้นไปที่ผลกระทบลำดับแรกที่เกิดขึ้นกับบุคคลธุรกิจและปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อันเนื่องมาจากการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยว ซึ่งโดยทั่วไปนักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายเงินในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ที่พักแรม (accommodation) อาหารและเครื่องดื่ม (food and beverages) การเดินทางในท้องถิ่น (local transportation) การนำชม (sightseeing) การซื้อสินค้า (shopping) ความบันเทิง (entertainment) เบ็ดเตล็ด (miscellaneous)

ผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ เมื่อนักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินในธุรกิจประเภทใดประเภทหนึ่งในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การใช้จ่ายเงินในธุรกิจนั้น ๆ ต่อ ไปเป็นรอบ ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อเนื่องกันเป็นลำดับ ทำให้เกิดผลกระทบลำดับแรก ดังนี้

1. ซื้อสินค้าที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่นจากร้านค้าหรือธุรกิจอื่น ๆ เพื่อมาใช้ในการบริการนักท่องเที่ยวเช่นภัตตาคารซื้ออาหารสดมาประกอบอาหารบริการนักท่องเที่ยว เป็นต้น ทำให้ร้านค้าหรือธุรกิจอื่น ๆ มีรายได้จากการขายสินค้า

2. จ่ายค่าจ้างและเงินเดือนแก่พนักงานทำให้ครอบครัวหรือครัวเรือนของพนักงานมีรายได้

3. จ่ายเป็นรายรับให้แก่รัฐบาลในท้องถิ่นนั้น ๆ ในรูปของภาษีอากร จ่ายเป็นรายรับให้แก่หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น (Non-local government) เช่น ค่าบำรุงสมาคมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น เป็นต้น

4. ซื้อสินค้าจากท้องถิ่นอื่นที่ท้องถิ่นไม่สามารถผลิตได้เองซึ่งทำให้เงินบางส่วนไหลไปสู่ท้องถิ่นอื่น ดังนั้น ผลกระทบทางตรงที่เกิดขึ้นก็คือ ผลกระทบที่เกิดจากการที่ธุรกิจ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นำเงินที่ได้รับจากนักท่องเที่ยว ไปใช้จ่ายต่อไปในรอบแรก เพื่อเป็นค่าจ้างและเงินเดือนพนักงานค่าซื้อสินค้าหรือค่าใช้จ่ายอื่นซึ่งทำให้ธุรกิจท่องเที่ยว ตลอดจนบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยตรงมีรายได้และมีงานทำ

ผลกระทบทางอ้อม

ผลกระทบทางอ้อมจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกิดขึ้นจากการที่บุคคลธุรกิจหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบลำดับแรกจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายต่อไป เช่น จ่ายเป็นค่าจ้างและเงินเดือนพนักงาน ค่าซื้อสินค้า เป็นต้น ดังนั้น ธุรกิจ หน่วยงาน ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องในการใช้จ่ายเงินรอบต่อไปจึงเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบทางอ้อม ซึ่งทำให้เกิดการจ้างงานและการกระจายได้ไปสู่ธุรกิจอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ธุรกิจ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรง ตัวอย่างของธุรกิจอื่นเหล่านี้ ได้แก่

1. ธุรกิจผลิตรถยนต์โดยสารหรือพาหนะอื่น ๆ เพื่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว
2. ธุรกิจการเกษตรที่ผลิตพืชผักผลไม้หรือเนื้อสัตว์เพื่อใช้ประกอบอาหารบริการ
3. ธุรกิจผลิตสินค้าหัตถกรรม เพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว
4. ธุรกิจก่อสร้างที่รับจ้างก่อสร้างโรงแรม หรือบ้านพักตากอากาศ เป็นต้น

เมื่อธุรกิจอื่น ๆ เหล่านี้ นำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายในรอบต่อไปเพื่อซื้อสินค้าและวัตถุดิบในการผลิต หรือจ่ายค่าจ้างและเงินเดือนพนักงาน ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอีกลำดับหนึ่ง และหากธุรกิจที่ต่อเนื่องเหล่านี้มีการใช้จ่ายเงินรอบต่อไปอีกซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ

ผลกระทบจากนักท่องเที่ยวภายในประเทศ

การใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นการใช้จ่ายเงินที่เกิดขึ้นในอาณาเขตประเทศเดียวกันแต่ต่างท้องถิ่นกันเท่านั้น และการใช้จ่ายเงินดังกล่าวก็ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจใน 4 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ผลกระทบต่อรายได้ (income) ทำให้ระดับรายได้ของประชากรและรายได้โดยรวมของแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น และส่งผลให้สภาพความเป็นอยู่ของประชากรในแหล่งท่องเที่ยวดีขึ้น การเพิ่มขึ้นของรายได้ก็ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้นตามไปด้วย ในทางตรงกันข้ามท้องถิ่นที่เป็นภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวก็จะสูญเสียเงินที่ควรหมุนเวียนในท้องถิ่นนั้นไป

2. ผลกระทบต่อรายรับรัฐบาล (government receipt) การใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวในการซื้อสินค้าและบริการส่วนหนึ่งจะกลายเป็นรายรับของรัฐบาลในรูปของภาษีอากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีขาย (sales tax) จากการขายสินค้าและบริการ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีรายรับจากค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ หรือ โบราณสถาน เป็นต้น

3. ผลกระทบต่อการจ้างงาน (employment) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีการจ้างงานสูง เนื่องจากต้องใช้แรงงานจำนวนมากทั้งแรงงานฝีมือและไร้ฝีมือ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการบริการที่พักแรม การขนส่ง การนำเที่ยว สถานบันเทิง ร้านอาหาร หรือร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก นอกจากนี้ ยังมีความเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมบริการและอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ ซึ่งทำให้มีการสร้างงานและสร้างอาชีพต่าง ๆ อย่างมากมายแก่ประชากรทั้งในแหล่งท่องเที่ยวและท้องถิ่นใกล้เคียง

4. ผลกระทบต่อการพัฒนาภูมิภาคของประเทศ (regional development) การท่องเที่ยวทำให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและมีการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของภูมิกาคนั้น ๆ เช่น ถนน ระบบสาธารณูปโภค โรงแรม เป็นต้น ซึ่งเป็นการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิกาคนอกเหนือจากการสร้างรายได้และการจ้างงานในแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ประชากรในแหล่งท่องเที่ยวมีงานทำ มีรายได้และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้ว การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาท้องถิ่นหรือภูมิกาคนั้น ๆ ของประเทศและช่วยแก้ไขปัญหาคอขวดของประชากรในชนบทหรือภูมิกาที่ด้อยการพัฒนาเข้าสู่เมืองได้อีกทางหนึ่งด้วย

ผลกระทบต่อรายได้

ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรายได้เหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อมีการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายนี้กลายเป็นรายได้แก่ องค์การธุรกิจและบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องกัน ไปตามลำดับเป็นทอด ๆ และส่งผลกระทบต่อรายได้โดยรวมของประเทศในที่สุด

1. องค์ประกอบของรายได้

1.1 รายได้ขององค์การธุรกิจและของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยตรง มีรูปแบบแตกต่างกันไป ดังนี้

1.1.1 องค์การธุรกิจ รายได้ขององค์การธุรกิจ โดยทั่วไปจะอยู่ในรูปของค่าสินค้าและบริการที่จำหน่ายและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น

1) ธุรกิจคมนาคมขนส่งเพื่อการท่องเที่ยวได้รับค่าบริการจากการขนส่ง

2) ธุรกิจที่พักแรม ได้รับค่าบริการที่พักแรม

3) ธุรกิจห้างสรรพสินค้าและสินค้าที่ระลึก ได้รับค่าสินค้าที่จำหน่ายได้ รายได้ขององค์การธุรกิจดังกล่าวก็คือ ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น ซึ่งจะมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายสูงในด้านที่พักแรม อาหารและเครื่องดื่ม และค่าซื้อสินค้า

1.1.2 บุคคล รายได้ของบุคคลส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของค่าจ้างและเงินเดือน ซึ่งองค์การธุรกิจจ่ายให้เป็นการตอบแทนการทำงานในการผลิตหรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น พนักงานขับรถในธุรกิจคมนาคมขนส่งเพื่อการท่องเที่ยวได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน พนักงานต้อนรับในธุรกิจที่พักแรมได้รับเงินเดือนตอบแทนการทำงาน เป็นต้น ซึ่งเมื่อหักค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคต่าง ๆ และเสียภาษีแล้วก็จะคงเหลือเป็นรายได้เพื่อการออมหรือลงทุนต่อไป

1.2 รายได้ขององค์การธุรกิจและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยอ้อม เช่น ธุรกิจผลิตยานพาหนะเพื่อการคมนาคมขนส่งของนักท่องเที่ยว ธุรกิจผลิตเฟอร์นิเจอร์สำหรับที่พักแรม พนักงานของธุรกิจผลิตสินค้าหรือวัตถุดิบให้แก่ธุรกิจห้างสรรพสินค้า และสินค้าที่ระลึก เป็นต้น

2. ลักษณะของผลกระทบที่มีต่อรายได้

ผลกระทบต่อรายได้เป็นผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุด โดยประกอบด้วยผลกระทบต่อรายได้ในส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศหรือรายรับเงินตราประเทศ และผลกระทบต่อรายได้โดยทั่วไปซึ่งรวมถึงการกระจายรายได้ด้วย

2.1 ผลกระทบต่อรายได้ในส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เป็นผลกระทบที่มีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับตามการขยายตัวของกา​​รท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

2.2 ผลกระทบต่อรายได้โดยทั่วไป เกิดจากการท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มักอธิบายโดยรายได้ประชาชาติ (national income) ซึ่งเป็นรายการหนึ่งที่แสดงภาวะเศรษฐกิจ โดยรวมของประเทศในบัญชีประชาชาติ

3. รายรับของรัฐบาลที่เป็นรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

รายรับของรัฐบาลจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหมดเป็นรายรับที่เป็นรายได้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

3.1 รายได้ภาษีอากร เป็นรายได้หลักที่รัฐบาลได้มาจากการจัดเก็บภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อม

3.1.1 ภาษีทางตรง เมื่อองค์การธุรกิจใ​​นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับรายได้จากนักท่องเที่ยว และพนักงานขององค์การธุรกิจนั้น ๆ ได้รับรายได้จากการค่าจ้างและเงินเดือนที่องค์การธุรกิจจ่ายให้ ย่อมทำให้องค์การธุรกิจมีภาระในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และพนักงานมีภาระในการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาดังกล่าวจึงเป็นภาษีที่รัฐบาลได้รับโดยตรงจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3.1.2 ภาษีทางอ้อม การที่องค์การธุรกิจต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาลทำให้องค์การธุรกิจผลักภาระภาษีแก่ผู้ซื้อสินค้าและบริการ หรือนักท่องเที่ยว โดยบวกเพิ่มเข้าไปกับต้นทุนสินค้าและบริการที่จำหน่ายหรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวเสียภาษีทางอ้อมโดยต้องจ่ายค่าสินค้าและบริการสูงกว่าต้นทุนที่เกิดขึ้น ภาษีทางอ้อมเหล่านี้ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต อากรขาเข้า เป็นต้น

3.2 รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร รัฐบาลได้รับรายได้อื่นมาจากการให้บริการต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว โดยคิดค่าธรรมเนียมในการบริการ เช่น ค่าธรรมเนียมเข้าชมสถานที่

สำคัญ ค่าธรรมเนียมการใช้สนามบินหรือที่เรียกว่า ภาษีสนามบิน (airport tax) ค่าเช่าบ้าน พักตากอากาศของทางราชการ เป็นต้น

4. ลักษณะของผลกระทบที่มีต่อรายรับรัฐบาล

เมื่อองค์การธุรกิจและบุคคลต่าง ๆ มีรายได้จากการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยว รัฐบาลก็จะมีรายได้ภาษีอากรทั้งภาษีทางตรงและทางภาษีทางอ้อมตามไปด้วย นอกจากนี้ หากนักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินมากขึ้นหรือมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น รัฐบาลก็จะมีรายได้จากภาษีอากรเพิ่มขึ้น และอาจจะมีรายได้ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ในประเทศพัฒนาโดยทั่วไปมีรายได้ภาษีอากรจากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมาจากภาษีทางตรง คือ ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มากกว่าภาษีทางอ้อม ส่วนประเทศกำลังพัฒนารายรับของรัฐบาลมักจะมาจากภาษีทางอ้อมมากกว่าทางตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีศุลกากรหรืออากรขาเข้าจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ นอกจากนี้ ประเภทของภาษีทางอ้อมอื่น ๆ ก็อาจแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ

ผลกระทบต่อการจ้างงาน

1. ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวโดยตรง

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ประกอบด้วยธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวโดยตรง 6 ประเภท ซึ่งมีการจ้างงานในลักษณะต่าง ๆ กัน ดังนี้

1.1 ธุรกิจคมนาคมขนส่งเพื่อการท่องเที่ยว เป็นธุรกิจบริการขนส่งผู้โดยสารภายในประเทศและระหว่างประเทศทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ซึ่งมีขนาดของการประกอบธุรกิจตั้งแต่ขนาดใหญ่ จนถึงขนาดเล็ก การจ้างงานในธุรกิจนี้จึงมีหลายระดับ และหลายลักษณะงาน เช่น งานสำรองที่นั่ง งานจำหน่ายบัตรโดยสาร งานบริการบนเครื่องบิน หรือบนรถโดยสาร งานนักบินหรือพนักงานขับรถ งานฝ่ายช่าง เป็นต้น

1.2 ธุรกิจที่พักแรม เป็นธุรกิจบริการด้านที่พักเพื่อคนเดินทางประเภทต่าง ๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท บ้านพักตากอากาศ เป็นต้น การประกอบธุรกิจมีหลายขนาด และมีลักษณะงานที่แตกต่างกัน เช่น งานการตลาด งานต้อนรับ งานแม่บ้าน งานซักรีด งานทำความสะอาด เป็นต้น

1.3 ธุรกิจนำเที่ยวเป็นธุรกิจที่อำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว ทั้งการท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยงานลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น งานฝ่ายขาย งานสำรองที่พักและอาหาร งานมัคคุเทศก์ งานปรึกษา หรือแนะนำการเดินทางท่องเที่ยว เป็นต้น

1.4 ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม เป็นธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มแก่คนเดินทางหรือนักท่องเที่ยว โดยอาจเป็นภัตตาคารขนาดใหญ่ หรือร้านอาหารขนาดเล็กก็ได้ และมีลักษณะงานด้านอาหารและเครื่องดื่ม เช่น งานประกอบอาหาร งานเสิร์ฟอาหาร งานล้างจาน งานเก็บเงิน เป็นต้น

1.5 ธุรกิจจำหน่ายสินค้าและธุรกิจของที่ระลึก เป็นธุรกิจจำหน่ายสินค้า และธุรกิจผลิตและหรือจำหน่ายของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งมีทั้งห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และร้านขายสินค้าหัตถกรรมขนาดเล็ก และมีลักษณะต่าง ๆ เช่น งานจัดซื้อ งานจำหน่ายสินค้า งานส่งเสริมการจำหน่าย งานผลิตสินค้า เป็นต้น

1.6 ธุรกิจนันทนาการ เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเพื่อความบันเทิง และความสนุกสนานเพลิดเพลินและผ่อนคลายความเครียด ซึ่งมีความหลากหลายในรูปแบบ และขนาดของการประกอบธุรกิจ และทำให้ลักษณะงานมีความหลากหลายเช่นเดียวกัน เช่น งานด้านบันเทิงและการแสดง งานด้านกีฬา งานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ฉัตรชัย ปานเฟื่อง (2543) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะช่วยเพิ่มการจ้างงาน เพิ่มรายได้ของประเทศ ลดการขาดดุลการชำระเงิน และการกระจายรายได้ ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวและมีความหลากหลายทางด้านแหล่งท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2541 อัตราการขยายตัวของ

นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเฉลี่ยร้อยละ 10.5 และมีรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวเป็นอันดับที่ 2 รองจากรายได้จากการส่งออกคอมพิวเตอร์ และชิ้นส่วน นำเงินตราต่างประเทศเข้าในประเทศไม่ต่ำกว่า 2 แสนล้านบาท

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ซึ่งการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งภาครัฐ และเอกชน ในการวางแผนรองรับนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอนาคตต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้พิจารณาประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามายังประเทศไทยมากที่สุดจำนวน 4 ประเทศ จำแนกตามถิ่นที่อยู่ ตามภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้ เอเชีย ยุโรป อเมริกา และ โอเชียเนีย ประกอบด้วยประเทศญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อนในรูปของลอการิทึม และวิเคราะห์โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด ใช้ข้อมูลทศนิยมรายปีระหว่าง พ.ศ. 2530-2541 โดยปัจจัยที่กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศประกอบด้วย ราคาสัมพัทธ์อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในปีที่ผ่านมา ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง และตัวแปรหุ่น คือวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย ปี 2534 การวิเคราะห์เส้นแนวโน้มจะใช้ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ ระหว่าง พ.ศ. 2538-2542 เพื่อใช้ในการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ราคาสัมพัทธ์ อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง จำนวนนักท่องเที่ยวในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยวในปีปัจจุบันของทุกประเทศ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงมีความสัมพันธ์ ในทิศทางเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยวของทุกประเทศ ยกเว้นประเทศญี่ปุ่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงมีความสัมพันธ์ ในทิศทางตรงกันข้าม วิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซียมีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวของทุกประเทศ ส่วนการวิเคราะห์สมการแนวโน้มปรากฏว่า จำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สุมนา วงศ์ภาคี (2545) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ประเภท คือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิง

ปริมาณ โดยการหาค่าโคสแควร์กับความเป็นอิสระในการจัดจำแนกที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคการท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งข้อมูลก่อนการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร รายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนักในกรุงเทพมหานคร ยานพาหนะที่ใช้เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่ายในกรุงเทพมหานคร การท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง ระดับการศึกษา รูปแบบการเดินทาง และผู้ร่วมเดินทางกับนักท่องเที่ยว ปัจจัยทางด้านทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยวด้านสิ่งจูงใจในการท่องเที่ยว การเยี่ยมญาติหรือเพื่อน และสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็นพิเศษ ด้านต้นทุนการท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการคมนาคม อาหารและ เครื่องดื่ม การซื้อสินค้าและของที่ระลึก การสื่อสาร และค่าที่พัก ด้านสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุง ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร ต้นทุนการเดินทางการบริการข้อมูล การท่องเที่ยว ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และประชาชนท้องถิ่น

พูนทรัพย์ พนมอุปถัมภ์ (2545) ทำการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทย ในจังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสภาพทั่วไปและสถานที่ท่องเที่ยว จังหวัดระยอง และเพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว รวมทั้งปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ หรือจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยในจังหวัดระยองซึ่งได้แบ่งผลการศึกษาเป็นสองส่วน ได้แก่

ส่วนแรก ทำการศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดระยอง โดยอาศัยข้อมูลระหว่าง ปี พ.ศ. 2533-2544 พบว่า นักท่องเที่ยวจะมีอายุระหว่าง 15-34 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ประกอบอาชีพเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างบริษัท เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานครมากที่สุด โดยจะขับรถยนต์ส่วนตัวมาเอง และมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน นิยมพักตาม โรงแรม หรือรีสอร์ท หรือเกสต์เฮาส์ ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวประมาณ 1-2 วัน ซึ่งสาเหตุที่มาเที่ยวเนื่องจาก

มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม มีทั้งภูเขา ทะเล น้ำตก ทั้งยังมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่มากนัก

ส่วนที่สอง วิเคราะห์ถึงปัจจัยในการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยว ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลารายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533-2543 รวมทั้งสิ้น 11 ปีนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยใช้แบบจำลองในสมการถดถอยพหุ (multiple regression) โดยปัจจัยที่กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดระยอง ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวในปีที่ผ่านมา รายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยว และสัดส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในปีที่ผ่านมา และรายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยทั้งหมดที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดระยอง ในทิศทางเดียวกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ และในส่วนของสัดส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัว มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยทั้งหมดในทิศทางตรงข้าม โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวของจังหวัดระยองต่อไป

พุดพิงศ์ เปานิล (2546) ทำการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิของผู้เยี่ยมเยือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิของผู้เยี่ยมเยือน ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดชัยภูมิ ความต้องการของผู้เยี่ยมเยือน และปัญหาที่ผู้เยี่ยมเยือนประสบในการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ การศึกษาใช้ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิจากผู้เยี่ยมเยือนกลุ่มตัวอย่างชาวไทย โดยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติไคสแควร์ในการวิเคราะห์

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เยี่ยมเยือน พบว่าส่วนมาเป็นเพศหญิง อายุ 40-49 ปี สมรสแล้ว การศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ 10,000-14,999 บาทต่อเดือน และพักอาศัยในภาคกลาง ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้มาเยี่ยมเยือน พบว่า ส่วนมากไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ เพื่อนเป็นผู้แนะนำมาท่องเที่ยว ทราบข้อมูลจากหนังสือ

หรือนิตยสาร เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยว หรือพักผ่อน ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยมากกับครอบครัวหรือญาติด้วยรถยนต์ส่วนตัวมักจะชมทุ่งดอกกระเจียว และป่าหินงาม ส่วนมากจะค้างคืนด้วยการกางเต็นท์ มาท่องเที่ยว 2 วัน ค่าใช้จ่ายต่อครั้ง 1,000-1,499 บาท โดยเสียค่าใช้จ่ายในหมวดค่าบริการในการเดินทางมากที่สุด ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการท่องเที่ยว คือ ปัจจัยความสวยงามและเป็นธรรมชาติของป่าเขา มีความสำคัญมากที่สุด ส่วนที่ 4 ความต้องการและปัญหาที่ผู้เยี่ยมชมประสบ พบว่า ผู้เยี่ยมชมต้องการมาเที่ยวจังหวัดชัยภูมิอีก ชอบที่พักอาศัยแบบบังกะ โลหรือรีสอร์ท โดยค่าที่พักต่อคืนควรมีราคาต่ำกว่า 500 บาท สิ่งที่ต้องปรับปรุงมากที่สุด คือ จำนวนที่พักอาศัย ผู้เยี่ยมชมได้รับความพอใจในการมาท่องเที่ยวในระดับมากและปัญหาที่ประสบมากที่สุด คือ ปัญหาความไม่สะอาดและความไม่เพียงพอต่อห้องสุขา ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการเคยเดินทางมาจังหวัดชัยภูมิ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และรายได้ มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ มีความสัมพันธ์กับจำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายต่อครั้งของการท่องเที่ยว

บทที่ 3

ข้อมูลจังหวัดสมุทรสงคราม และโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

จังหวัดสมุทรสงคราม

จาก ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัด พ.ศ. 2546-2547 การสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยว โดย ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม (2547) ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญแห่งหนึ่ง และเป็นอุทยาน ร. 2 ของกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งจังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่มีการอนุรักษ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง มีลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสม สภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ต่าง ๆ มีความงดงามที่แตกต่างกัน เช่น ดอนหอยหลอด ตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำอัมพวา อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย วัดจุฬามณี พระพุทธไสยาสน์วัดปากน้ำ วัดศรัทธาธรรม และบ้านทรงไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่น้อยที่สุดในประเทศไทย คือ มีพื้นที่เพียง 416.7 ตารางกิโลเมตร หรือ 260.422 ไร่ ประมาณร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ ตั้งอยู่ทางตอนล่างของภาคกลาง โดยตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย บริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง ห่างจากกรุงเทพมหานคร ไปทางตะวันตกเฉียงใต้ ตามระยะทางหลวงแผ่นดินสายที่ 35 (ธนบุรี-ปากท่อ) ประมาณ 65 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที

คำขวัญประจำจังหวัด

“เมืองหอยหลอด ยอดลิ้นจี่ มีอุทยาน ร. 2 แม่น้ำแม่กลองไหลผ่าน นมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม”

อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ ติดจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีคลองรางห้าคำถึง
ในเขตท้องที่อำเภอบางคนทีและอำเภอเมืองเป็นแนวแบ่งเขต
- ทิศตะวันออก ติดจังหวัดสมุทรสาครที่คลองพรมแดน ท้องที่อำเภอเมือง
- ทิศใต้ ติดทะเลอ่าวไทย ตรงปากแม่น้ำแม่กลอง และจังหวัดเพชรบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรี โดยมีลำคลองวัด
ประดู่เป็นแนวแบ่งเขต ในท้องที่อำเภออัมพวา

ลักษณะภูมิประเทศ

สมุทรสงคราม มีพื้นที่ราบต่ำมีแม่น้ำลำคลองไหลผ่าน และมีฝนตกประจำ เพราะฉะนั้น พื้นที่ส่วนใหญ่ จึงเหมาะในการทำสวนผลไม้ต่าง ๆ เช่น ฝรั่ง ลิ้นจี่ และมีการเลี้ยงน้ำตาลมะพร้าว ตามสวนมะพร้าวทั่วไป นอกจากนั้นบริเวณถนนสายธนบุรีปากท่อ ยังมีการทำนาเกลือ และฟาร์มกุ้งอีกด้วย ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มริมทะเลโดยตลอด สภาพของดินเป็นดินเหนียวปนทราย ไม่มีภูเขาหรือเกาะ เดิมเคยมีป่าไม้โกงกาง ไม้แสม ตามชายฝั่งทะเลและมีป่าตามแนวปากแม่น้ำ แต่ปัจจุบันได้มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ดังกล่าว ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำเกือบทั้งหมด ต่อมาการเลี้ยงกุ้งได้เกิดการขาดทุน ทำให้ปล่อยบ่อกุ้งร้างจำนวนมาก แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่าน คือ แม่น้ำแม่กลอง ไหลผ่านบริเวณท้องที่อำเภอบางคนที อำเภออัมพวาไปออกทะเลอ่าวไทย ที่บริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสงคราม นอกจากนี้ ยังมีลำคลองใหญ่น้อย มากมาย แยกจากแม่น้ำแม่กลองกว่า 300 คลอง กระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ จากสภาพภูมิประเทศเช่นนี้ ทำให้เกิดความสะดวกในด้านการคมนาคมทางน้ำ และการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

ลักษณะภูมิอากาศ

โดยจังหวัดสมุทรสงครามติดต่อกับอ่าวไทย จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากอ่าวไทยและทะเลจีนใต้พัดเอาฝนมาตกในฤดูฝนมาพอสมควร ประกอบกับอยู่ใกล้ทะเล จึงมีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ ในฤดูหนาวอากาศจึงไม่หนาวจัด ในฤดูร้อนก็ไม่ร้อนจนเกินไป อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี ประมาณ 28.1 องศาเซลเซียส พายุและฟ้าคะนอง

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งน้ำและสภาพทางเศรษฐกิจ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่สุดของจังหวัด ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง ซึ่งต้นน้ำเกิดจากแควน้อยและแควใหญ่ในจังหวัดกาญจนบุรี ไหลผ่านจังหวัดราชบุรีและไหลลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสงคราม มีความยาวทั้งสิ้น 520 กิโลเมตร และช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดสมุทรสงครามมีความยาว 22 กิโลเมตร แม่น้ำนี้ไหลผ่านทุกอำเภอของจังหวัดสมุทรสงคราม ประชาชนของจังหวัดนี้ จึงมีชีวิตและความเป็นอยู่ผูกพันกับแม่น้ำแม่กลองมาตั้งแต่โบราณกาล ประชาชนได้อาศัยแม่น้ำนี้ สำหรับการอุปโภคบริโภคเป็นเส้นทางคมนาคมขนส่ง เป็นแหล่งประมงน้ำจืดขนาดใหญ่ และนอกจากนี้ประชาชนยังอาศัยน้ำจากแม่น้ำใช้ในการเพาะปลูกอีกด้วย

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ

1. **คอนหอยหลอด** ตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำแม่กลองในพื้นที่หมู่บ้านจู้จี้ ลักษณะเป็นดินตะกอนเป็นแหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำหลายชนิดที่มีมากที่สุด คือหอยหลอด หลายฝ่ายเข้าใจว่าหอยหลอดมีเพียงที่บ้านจู้จี้ที่เดียวในโลกแต่ความจริงแล้วยังมีหอยหลอดในบริเวณอื่นอีก เช่น จ. สมุทรปราการ และ จ. ตราด และในต่างประเทศ เช่น อินโดนีเซีย และออสเตรเลีย แต่มีในปริมาณน้อย ไม่มากพอที่จะจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ทำให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้คอนหอยหลอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งของประเทศไทย เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2543 ซึ่งในขณะที่น้ำทะเลขึ้น น้ำจะท่วมพื้นที่บริเวณนี้ เมื่อน้ำลดคอนจะโผล่เป็นที่กว้างซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนดินและทรายที่กระแสน้ำของแม่น้ำแม่กลองพัดพามาจากต้นน้ำมาปะทะกับน้ำทะเลและตกตะกอนรวมกันจนเป็นคอนใหญ่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนในช่วงน้ำลด ตามความยาวจากศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ออกไปประมาณ 9 กิโลเมตร หอยหลอดเป็นสัตว์น้ำเค็มชนิดหนึ่ง มีชื่อสามัญว่า Rozer ciam มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า Soien Strictus, Gould 1861 จัดเป็นหอยสองฝาที่มีตัวอาศัยอยู่ในฝาที่ประกบกันทั้งสองข้าง ลักษณะเป็นท่อกลมยาวประมาณ 7-8 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เส้นผ่าศูนย์กลางยาวประมาณ 1 เซนติเมตร โดยฝังตัวอยู่ในแนวโค้งใต้พื้นทรายเวลาน้ำลดจะเป็นช่วงเวลาที่ชาวประมงทำการจับหอยได้ โดยสังเกตจากรูเล็ก ๆ ที่พื้นคอน ใช้ฝ่ามือและปลายนิ้วจิ้มลงไปบนพื้นคอนหอยจะเปิดรูให้เห็นจากนั้นใช้ปลายไม้เล็ก ๆ จุ่มปูนขาวแล้วแทงลงไปในรูเมื่อหอยถูกปูนขาวจะดันตัวออกมาจากพื้นให้จับได้

ภาพ 2 สถานที่ท่องเที่ยวคอนฮอยหลอด

ที่มา. จาก “ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัด พ.ศ. 2546-2547 การสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยว,” โดย ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม, (2547), วารสาร ข้อมูลการท่องเที่ยว, 2(3), 3.

2. **ออร์คิดฟาร์ม** ตั้งอยู่ริมถนนสมุทรสงคราม-บางแพ อ. อัมพวา เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีสวนกล้วยไม้และสวนผีเสื้อที่สวยงามให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวชม นอกจากนี้ ยังจำหน่ายของที่ระลึก และของฝากมากมาย

3. **ท่องเที่ยวทางลำน้ำแม่กลอง** เที่ยวชมการดำเนินชีวิตริมฝั่งของชาวแม่กลอง ซึ่งมีวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย และเป็นธรรมชาติ ชม โบราณสถานที่สำคัญทางศาสนาทั้งศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ตามริมน้ำ สำหรับการท่องเที่ยวชมนั้น สามารถนั่งเรือเที่ยวชม โดยนั่งเรือที่ทำเทียบเรือ ตามแหล่งชุมชนริมน้ำแม่กลอง เช่น หน้าวัดเพชรสมุทรวิหาร อ. เมืองสมุทรสงคราม ตลาดริมน้ำ อ. อัมพวา และ อ.บางคนที

4. **ตลาดน้ำท่าคา** ตลาดลอยน้ำที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตริมน้ำของชาวบ้านแบบไทย ๆ เป็นตลาดน้ำเก่าแก่จากอดีตที่ยืนยงถึงปัจจุบัน ซึ่งจังหวัดได้พัฒนาให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวครบครัน อยู่ที่ ต. ท่าคา อ. อัมพวา (มีในวันขึ้นหรือแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ และ 12 ค่ำ ช่วงเวลา 07.00 น. ถึง 12.00 น.)

ภาพ 3 สถานที่ท่องเที่ยว ตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำอัมพวา

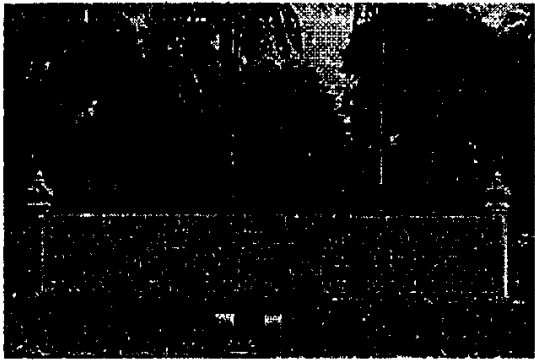
ที่มา. จาก “ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัด พ.ศ. 2546-2547 การสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยว,” โดย ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม, (2547), วารสาร ข้อมูลการท่องเที่ยว, 2(3), 4.

5. ตลาดน้ำอัมพวา หรือตลาดน้ำบางจากหน้าวัดบางจาก เทศบาลตำบลอัมพวา

อ. อัมพวา (มีนัดทุกวันช่วงเวลา 06.00 น. ถึง 11.00 น.)

6. ตลาดน้ำบางน้อย เทศบาลตำบลกระดังงา อ. บางคนที (มีวันขึ้นหรือแรม 3 ค่ำ 8 ค่ำ และ 13 ค่ำ ช่วงเวลา 06.00 น. ถึง 11.00 น.)

7. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ตั้งอยู่ที่อำเภออัมพวา เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยของมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณที่ได้พระราชทานศิลปวัฒนธรรมอันงดงามไว้เป็นมรดกแก่ชาติ บริเวณที่ก่อสร้างอุทยานพระบรมราชานุสรณ์นี้ พระราชสมุทรเมธี เจ้าอาวาสวัดอัมพวันเจติยารามเป็นผู้ริเริ่มเกล้าฯ ถวาย มีทั้งหมด 11 ไร่ ซึ่งที่บริเวณนี้มีความสำคัญ เพราะเป็นที่พระราชสมภพของรัชกาลที่ 2 จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์สถานอันเป็นนิवासถานที่พระบรมสมภพในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ภายในอุทยานมีลานแสดงละคร และโขนกลางแจ้ง กลุ่มอาคารทรงไทย 5 หลัง บริเวณพื้นที่ปลูกและตกแต่งด้วยพันธุ์ไม้ในวรรณคดี

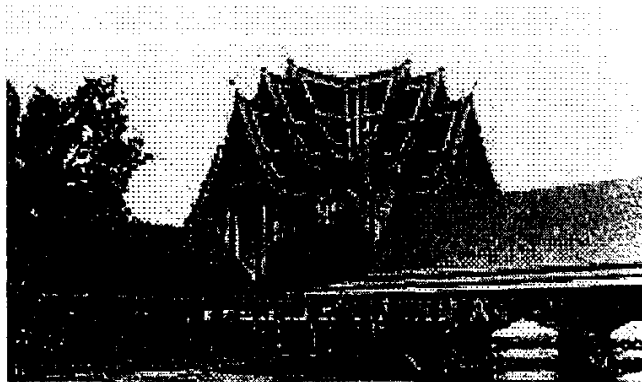
ภาพ 4 อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ที่มา. จาก “ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัด พ.ศ. 2546-2547 การสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยว,” โดย ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม, (2547), วารสาร ข้อมูลการท่องเที่ยว, 2(3), 5.

8. **ค่ายบางกุ้ง** ตั้งอยู่บริเวณวัดบางกุ้ง อ.บางคนที เป็นค่ายทหารเรือที่มีชื่อปรากฏอยู่ในพงศาวดารชาติไทยเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ที่เกิดวีรกรรมของชาวแม่กลอง ระหว่างตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาถึงกรุงธนบุรี ซึ่งทหารไทย-จีน โดยการนำสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชร่วมรบขับไล่กองทัพพม่าภายในมีการสร้างศาลพระเจ้าตากสินและอนุสาวรีย์เป็นอนุสรณ์นอกนากันี้มี โบสถ์ศาลเจ้าพ่อคำที่มีลักษณะพิเศษ โดยถูกปกคลุมด้วยต้นไทรทั้งหลังเป็นสิ่งแปลกที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชม

9. **หลวงพ่โตวัดเจริญสุทธาราม** มีองค์พระประธานศักดิ์สิทธิ์ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถ คือ หลวงพ่โต เป็นพุทธปฏิมากรเป็นพระพุทธรูปปางคันธารวิชัย สมัยสุโขทัย เป็นปูชนียวัตถุโบราณแห่งกรมศิลปากร ขนาดหน้าพระเพลากว้าง 1.79 เมตร ส่วนสูงจากพื้นรองรับประทับนั่งถึงยอดพระจุฬามณี 2.09 เมตร

10. **วัดจุฬามณี** เป็นโบราณสถานสร้างในสมัยพระเจ้าอู่ทอง เป็นวัดเก่าแก่ของจังหวัดที่อดีตเจ้าอาวาสซึ่งเป็นพระที่มีชื่อเสียง เมื่อมรณะภาพแล้วศพท่าน ไม่น่า ไม่เปื่อย นักท่องเที่ยว และผู้ที่เคารพศรัทธา และมากราบไว้เป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีฝาผนังโบสถ์ที่มีภาพพุทธประวัติที่สวยงาม และ โบราณ หลังวัดเป็นศิลาสถานเดิมของสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี และสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 1 และรัชกาลที่ 2

ภาพ 5 วัดจุฬามณี

ที่มา. จาก “ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัด พ.ศ. 2546-2547 การสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยว,” โดย ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม, (2547), วารสาร ข้อมูลการท่องเที่ยว, 2(3), 6.

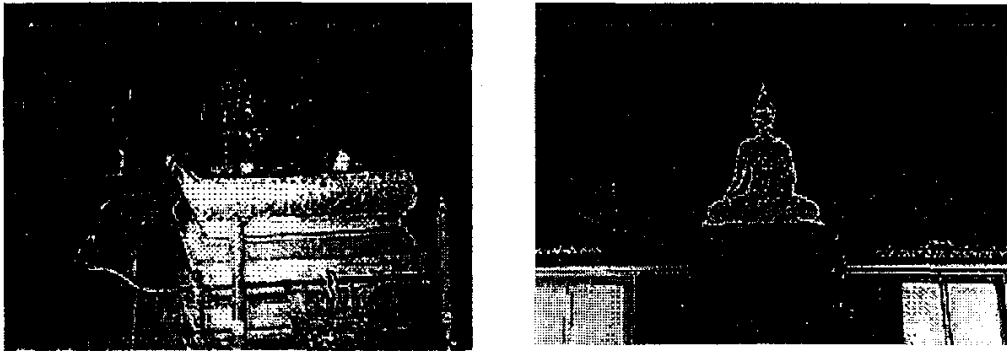
11. **วัดใหญ่** เป็นวัดที่สร้างตั้งแต่โบราณสันนิษฐานว่าคงจะสร้างในสมัยเดียวกับ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร เจ้าพระยา-รัตนธิเบศรมุหนายก ในรัชกาลที่ 2 ได้บูรณะปฏิสังขรณ์ อุโบสถหลังใหม่ด้วยฝีมือช่างหลวง วัดนี้เก็บรักษากลองใหญ่ซึ่งเล่ากันว่าลอยน้ำมา และประชาชนได้นำขึ้นไว้ ณ วัดใหญ่แห่งนี้

12. **หลวงพ่อบ้านแหลม** (วัดเพชรสมุทรวรวิหาร) เป็นพระพุทธรูปยืนอุ้มบาตร ขนาดสูง 167 เซนติเมตร สร้างตามแบบศิลปะกรุงสุโขทัยตอนปลาย เป็นพระพุทธรูปที่ ชาวจังหวัดสมุทรสงครามเคารพนับถือมาก และเป็นพระประจำจังหวัดสมุทรสงคราม

13. **วัดอัมพวันเจติยาราม** ตั้งอยู่ที่ตำบลอัมพวา เป็นพระอารามหลวงชั้นโท วัดนี้ มีความสำคัญที่มีความเชื่อกันว่าบริเวณที่สร้างพระปรางค์ในวัดนั้น เป็นพระค่านักเดิม ของสมเด็จพระอัมรินทรามาตย์พระมเหสีในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มหาราช และเป็นทีประสูติของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

14. **โบสถ์ไม้สักลายพระเจ้าสิบชาติ วัดบางแคน้อย** เป็นโบสถ์ไม้สักแกะสลักลวดลายประดับมุก 3 มิติ อยู่ภายในพระอุโบสถวัดบางแคน้อย

15. **พระพุทธไสยาสน์วัดปากน้ำ** เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป ประดิษฐานอยู่ที่วัดปากน้ำ

ภาพ 6 พระพุทธไสยาสน์วัดปากน้ำและ โบสถ์ไม้สักลายพระเจ้าลิขิตวัดบางแค่น้อย
ที่มา. จาก “ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัด พ.ศ. 2546-2547 การสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยว,”
โดย ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม, (2547), วารสาร
ข้อมูลการท่องเที่ยว, 2(3), 6.

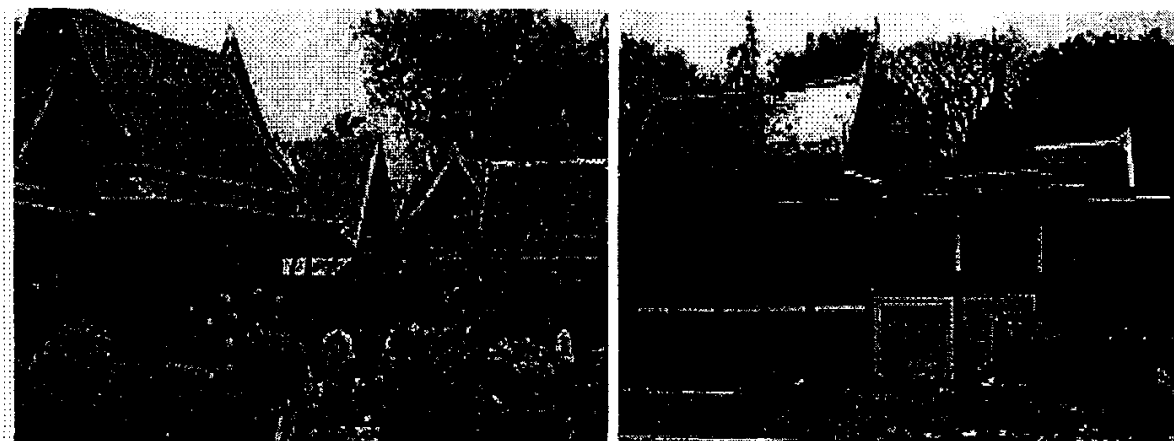
16. วัดศรัทธาธรรม วัดศรัทธาธรรมมี โบสถ์ที่สร้างขึ้นจากไม้สักทองฝงมุกลาย
ทองรดน้ำ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2535 โดยพระครูวิสุทธิวงศาจารย์ พระอุโบสถ์ทำจากไม้สักทอง
ทั้งหลัง ผนังด้านในฝงมุกเป็นภาพพุทธประวัติ ภาพรามเกียรติ์ และพระประจำวันเกิด
จำนวน 54 ภาพ ด้านนอกพระอุโบสถ์ปิดทองลายไทยรดน้ำทั้งหลัง ภายในพระอุโบสถ์
เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธชินราช หลวงปู่ขาวมหาสิริโชคที่ศักดิ์สิทธิ์ หลวงพ่อบ้าน
แหลม หลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด หลวงพ่อลี หลวงพ่อชุม เป็นที่สักการะของประชาชน
ทั่วไป

ภาพ 7 วัดศรัทธาธรรม

ที่มา. จาก “ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัด พ.ศ. 2546-2547 การสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยว,”
โดย ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม, (2547), วารสาร
ข้อมูลการท่องเที่ยว, 2(3), 8.

17. **บ้านทรงไทย** สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านเรือนไทย เป็นบ้านเรือนไทย ดัดดลอง มีที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะพักรวมกับประชาชนในท้องถิ่น หรือเลือกพัก แบบส่วนตัว เพื่อได้ทราบถึงวัฒนธรรมและความเป็นอยู่แบบเดิมของท้องถิ่น

ภาพ 8 บ้านทรงไทย และพิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร

ที่มา. จาก “ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัด พ.ศ. 2546-2547 การสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยว,” โดย ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดสมุทรสงคราม, (2547), วารสาร ข้อมูลการท่องเที่ยว, 2(3), 8.

18. **พิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร** เป็นพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่จัดสร้างขึ้น โดยความร่วมมือของชาวชุมชนบ้านเขายี่สาร เป็นพิพิธภัณฑ์แบบเปิดคือมีส่วนที่จัดแสดงเป็นนิทรรศการ ถาวรภายในอาคาร กับพิพิธภัณฑ์ภายนอกอาคาร อันได้แก่ โบราณสถานวัดเขายี่สาร วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณีธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยจัดสร้างขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องราวของบ้านเขายี่สาร

19. **อนุสรณ์สถานแฝดสยามอิน-จัน** ตั้งอยู่ ม. 4 ต. ลาดใหญ่ อ. เมืองสมุทรสงคราม อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดสมุทรสงคราม ตามทางหลวงหมายเลข 3092 ประมาณ 3 กิโลเมตร อิน-จัน เกิดที่ ต.แม่กลอง อ.เมือง จ. สมุทรสงคราม บริเวณฝั่งแหลมใหญ่ของ ปากคลองแม่กลอง เป็นฝาแฝดตัวติดกัน (Siamese Twin) คู่แรกที่ชาวโลกรู้จัก และมีชีวิตอยู่ร่วมกันนานถึง 63 ปี สามารถสืบทอดทายาทได้ เป็นวิถีชีวิตฝาแฝดที่ควรค่าแก่การศึกษา

20. **พิพิธภัณฑ์เรือหลวงแม่กลอง** เรือหลวงแม่กลองเป็นเรือรบที่ประจำการนานที่สุดของกองทัพเรือเป็นเวลาถึง 60 ปี โดยวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2479 ถือเป็นวันกำเนิดเรือหลวงแม่กลอง หลังจากต่อเรือที่ต่อเรือใน ประเทศญี่ปุ่นเสร็จแล้วได้เดินทางถึงกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2480 และกองทัพเรือ ได้ส่งเรือหลวง แม่กลองไปให้ชาวแม่กลองจัดพิธีฉลองที่แม่น้ำแม่กลอง เมื่อวันที่ 3-6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2481 มีข้าราชการพ่อค้าและประชาชนมาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมากทุกวัน

21. **บ้านเบญจรงค์** ตั้งอยู่ถนนสมุทรสงคราม-บ้านแพ ห่างจากตัวเมืองสมุทรสงคราม จุมีระยะทางแยกเลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 300 เมตร เป็นแหล่งผลิตเครื่องถ้วยชามเบญจรงค์ที่มีความงดงาม แสดงถึงฝีมืออันปราณีต และแฝงถึงศิลปกรรมของประเทศไทย เหมาะแก่การซื้อหาไปเป็นของฝาก หรือของตกแต่งบ้าน

22. **ภาพฝาผนังนูนวัดบางกระพ้อม** ตั้งอยู่ที่อำเภออัมพวา เป็นจิตรกรรมที่อยู่รอบ ๆ ด้านในวิหารวัดบางกระพ้อมและวิหารแห่งนี้ยังเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรบาทจำลองทั้งสี่รอยซึ่งสร้างในสมัยกรุงธนบุรีส่วนจิตรกรรมฝาผนังนูนเป็นภาพที่มีฝีมือประณีต ยอดเยี่ยมและงดงามมาก

23. **วัดปราโมทย์** วัดปราโมทย์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 บ้านบางสะแก ต. บ้านปราโมทย์ มีพระพุทธรูปหลวงพ่อดองค์ใหญ่ ซึ่งชาวบ้านนับถือมากกว่าศักดิ์สิทธิ์และจะแก้บนด้วยประทัดและดอกไม้รูปเทียน พวงมาลัย ทุกปีจะมีงานประจำปีในเดือนตุลาคมทำบุญออกพรรษามีตักบาตรรอบ โบสถ์ ประกวาดแต่งกายชุดไทย แข่งเรือ ชกมวย และมีจิวแสดงให้แสดงให้หลวงพ่อดอง

24. **วัดกุ้งสนามจันทร์** เป็นวัดที่สร้างขึ้นราวกรุงศรีอยุธยาตอนต้นมีโบราณสถานทางวัฒนธรรมแห่งชาติ คือ วิหารรอยพระพุทธรบาทจำลองใหญ่ ภายในวิหารขนาดกว้าง 3 เมตร ความยาว 10 เมตร ภายในวิหารมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง พระมหาชนก

25. **เจดีย์ไห 100 ปี (วัดช่องลม)** จัดสร้าง โดยหลวงพ่อบ่ายมีความประสงค์จะสร้างพระพุทธรูป (ถ้าไห) โดยบอกบุญเรียไธจากชาวบ้านขอไหต่าง ๆ เพื่อสร้างพระพุทธรูป และได้ทำากการก่อสร้างโดยใช้ทาสและพระสงฆ์ในวัดโดยได้ขอร้องให้จ้างวางสอน (หลวงประดิษฐไพเราะ) เป็นผู้ออกแบบก่อสร้าง คือครูกรม เจริญผล และได้สร้างแพะไว้หน้าถ้ำ 1 ตัว มีชื่อว่า “ปู้” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของหลวงพ่อบ่าย ซึ่งท่านเกิดปีมะแม

โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้หรือโครงการแหลมผักเบี้ย (สำนักนโยบาย และแผนการขนส่งและจราจร [สนข.], 2547, หน้า 35-38) เป็นโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) ของสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ขนาด 2 ช่องจราจรต่อทิศทาง รวม 4 ช่องจราจร (และอยู่ในระหว่างการศึกษาเพื่อเพิ่มเป็น 3 ช่องจราจรต่อทิศทาง รวม 6 ช่องจราจร) ก่อสร้างเป็นทางยกระดับตลอดเส้นทาง จุดเริ่มต้นของโครงการจะแยกจากเส้นทางหลวงพิเศษบางใหญ่ถึงบ้านโป่ง บริเวณบ้านแหลมบัว จังหวัดนครปฐมตัดผ่านถนนเพชรเกษม และถนนพระรามที่ 2 ก่อนลงอ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาคร แล้วขึ้นบกที่แหลมผักเบี้ยบริเวณบ้านมะขามช้าง และสิ้นสุดโครงการที่อำเภอชะอำจังหวัดเพชรบุรี ระยะทางประมาณ 128 กิโลเมตร โดยในระยะแรกควรดำเนินการก่อสร้างช่วงจากถนนพระรามที่ 2 แหลมผักเบี้ย ชะอำก่อน ซึ่งจะมีระยะทางรวมประมาณ 92 กิโลเมตร เป็นทางยกระดับบนบกประมาณ 45 กิโลเมตร และเป็นสะพานในทะเลประมาณ 47 กิโลเมตร

จากการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ พบว่า เส้นทางลัดสู่ภาคใต้ จะเป็นโครงการที่เอื้ออำนวยต่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การลดต้นทุนการผลิต การขยายตัวและกระจายตัวของประชากรสามารถสร้างถิ่นฐานกระจายไกลออกไป โดยอาศัยระบบถนนดังกล่าวจะทำให้เกิดชุมชนใหม่ขึ้น ทำให้เมืองขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะการขยายตัวของเมืองเพชรบุรี ชะอำ และหัวหินจะกลายเป็นเมืองบริวารของกรุงเทพมหานครในอนาคต

ในคราวประชุมคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) ครั้งที่ 2/2546 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2546 โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ได้มีมติเห็นชอบให้มีการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) โดยรัฐบาลจะให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ โดยให้ที่ปรึกษาที่ดำเนินการศึกษาโครงการศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม สิ่งแวดล้อม พื้นที่โดยรอบโครงการก่อสร้างทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) เพื่อเตรียมการก่อนการดำเนินการโครงการเส้นทางลัดต่อไป

เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2547 สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) จัดสัมมนารายงานผลการวิจัยขั้นต้น โครงการศึกษาความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม และแผนฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีนาย คำรบลักข์ สุรัสวดี ผู้อำนวยการ สนข. เป็นประธานเปิดการสัมมนา ทั้งนี้ กลุ่มมหาวิทยาลัยที่ปรึกษา 7 แห่ง จะรายงานผลความคืบหน้าการศึกษาโครงการดังกล่าว และสรุปคัดเลือกแนวเส้นทางปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม และผลกระทบ พร้อมกับเชิญหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและผู้แทนชาวบ้านตามแนวสายทางที่ตัดผ่าน มารับฟังและเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเพื่อนำข้อคิดเห็นไปประกอบการพิจารณาผลการศึกษาคို့ไป

สำหรับแนวเส้นทาง โครงการแหลมผักเบี้ย ล่าสุดที่ปรึกษาเสนอเลือกแนวทางที่ 3 ระยะทาง 127 กิโลเมตร เริ่มจากบ้านคลองสระบัว มอเตอร์เวย์บางใหญ่-บ้านโป่ง ตัดถนนเพชรเกษม ถนนพระราม 2 บริเวณบ้านปากบ่อ ตัดผ่านอ่าวไทย สิ้นสุดที่ชะอำ รูปแบบโครงการก่อสร้างจะมีทั้งถนนพื้นราบ สะพานและทางยกระดับ มูลค่าโครงการที่ไม่รวมเส้นทางรถไฟ ตลอดสายทางประมาณ 63,174 ล้านบาท โดยโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ จะช่วยให้การคมนาคมจากภาคกลางสู่ภาคใต้ มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เป็นการเชื่อมต่อโครงข่ายการจราจรของประเทศ สร้างความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจให้แก่ภาคใต้ อาทิ ขยายตลาดสินค้าทางการเกษตร อุตสาหกรรม ลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาเมือง และการกระจายความเจริญไปสู่เมืองภูมิภาค

จากสถาบันการศึกษาของรัฐซึ่งมี ม.ร.ว. พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิวัตน์ รองอธิการบดี ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในฐานะผู้อำนวยการโครงการศึกษาวิจัยเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ได้นำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ หรือถนนเลียบบ่ออ่าวไทย ซึ่งเป็นโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) ที่สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ผลักดันให้รัฐบาลดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรระหว่างภาคใต้กับภาคอื่น ๆ ของประเทศ

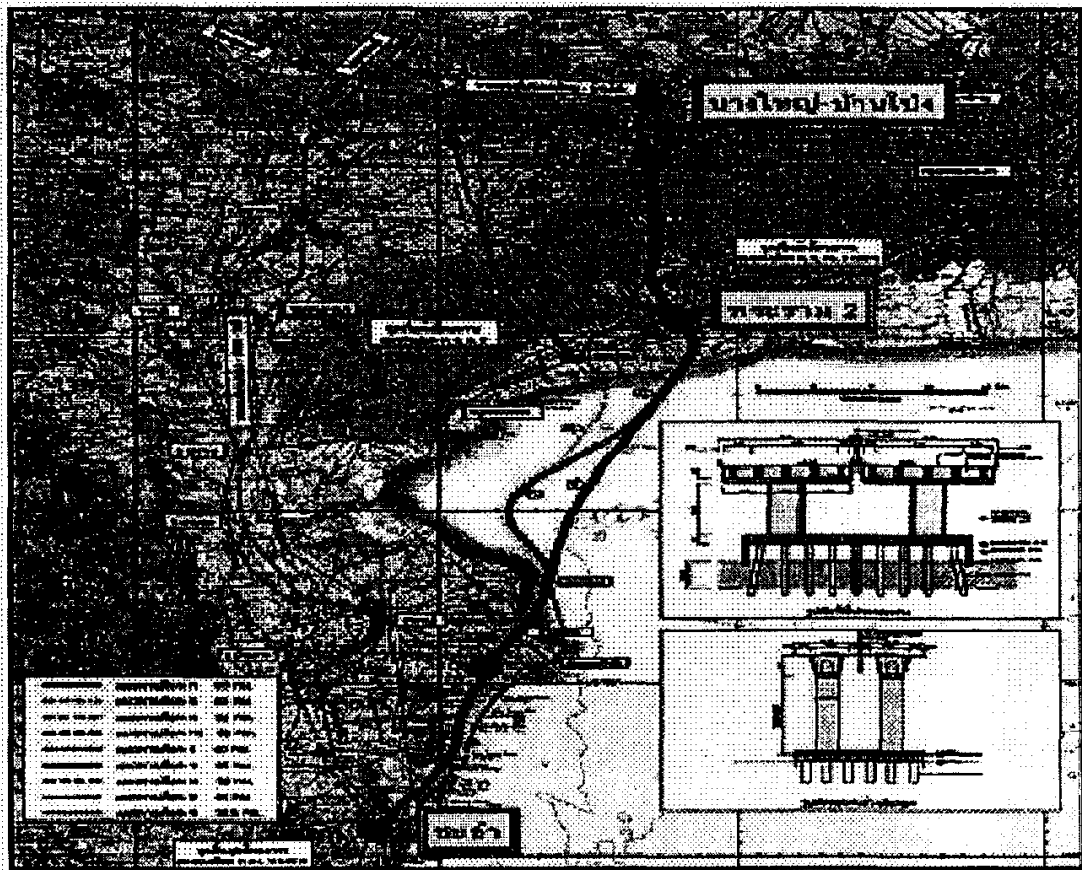
สรุปว่าโครงการจะเป็นถนนยกระดับตลอดสายขนาด 6 ช่องจราจรระยะทาง 128 กิโลเมตร มีจุดเก็บเงินและขึ้น-ลง 5 จุด ที่พักริมทางจุดชมวิว โดยเส้นทางแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ

ช่วงที่ 1 เริ่มจากแนวทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายบางใหญ่-บ้านโป่ง บริเวณบ้านแหลมบัวมุ่งสู่ทิศใต้ตัดกับถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4 ก.ม. 47 + 000) ที่ประมาณ 5 กิโลเมตรแล้วมีเส้นทางแยกไปบรรจบกับถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี (ทางหลวงหมายเลข 338) ที่กิโลเมตร 11 เพื่อไปบรรจบกับถนนบรมราชชนนี มุ่งสู่ทิศใต้ตัดถนนพระราม 2 (ทางหลวงหมายเลข 35 ก.ม. 35 + 500) ประมาณ 36 กิโลเมตรลักษณะโครงการของถนนเป็นทางยกระดับ กว้าง 26 เมตร สูงจากพื้นดินเดิม 10 เมตร ระยะห่างระหว่างช่วงเสา 25 เมตร รวมระยะทางทั้งสิ้น 36 กิโลเมตร

ช่วงที่ 2 เริ่มจากถนนพระราม 2 มุ่งหน้าไปทางทิศใต้ เพื่อจะลงทะเลที่บริเวณวัดกระเช้าขาว จาก กิโลเมตร 36 ถึง กิโลเมตร 44 จะมีการเพิ่มความกว้างของถนนเป็น 39 เมตร เพื่อให้มีทางขนานเชื่อมจากถนนพระราม 2 ไปสู่ศูนย์บริการทางหลวง (service center) เป็นจุดพักรถริมทะเลก่อนขึ้นสะพาน ซึ่งประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้าไปใช้บริการได้โดยไม่ต้องเสียค่าผ่านทาง (ระยะทาง 8 กิโลเมตร) ในช่วงอ่าวไทย ก่อสร้างถนนในรูปแบบของสะพานที่ความกว้าง 25 เมตร ระยะห่างช่วงเสา 100 เมตร สูงจากระดับน้ำทะเลสูงสุด 17 เมตร ช่วงระยะทาง 47 กิโลเมตร ในระหว่างทางจะมีที่พักริมทาง (rest area) ที่กิโลเมตร 68 เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นจุดพักรถและเป็นจุดชมวิว ที่กิโลเมตร 70 จะมีช่วงสะพานกว้าง 150 เมตร จำนวน 2 ช่อง และยกระดับสูงจากระดับน้ำทะเลสูงสุด 40 เมตร เพื่อให้เรือสินค้าเข้าสู่ปากแม่น้ำแม่กลอง สะพานจะขึ้นไปขึ้นฝั่งทางทิศตะวันออกของแหลมผักเบี้ยประมาณ 3 กิโลเมตร ที่บริเวณบ้านมะขามช้าง ซึ่งจะเป็นทางยกระดับแบบเดียวกับโครงการที่ 1 เป็นระยะทาง 7 กิโลเมตร จุดสิ้นสุดของช่วงนี้จะมีสถานที่บริการทางหลวง (service area) ตัดกับถนนเพชรบุรี-หาดเจ้าสำราญ (ทางหลวงหมายเลข 3117 กิโลเมตร 11 + 450) รวมระยะทางทั้งสิ้น 62 กิโลเมตร

ช่วงที่ 3 เริ่มจากทางหลวงหมายเลข 3117 (หาดเจ้าสำราญ-เพชรบุรี) มุ่งหน้าไปสู่ทิศใต้ขนานไปกับถนนคันกั้นน้ำเดิมของกรมชลประทานประมาณ 1-2 กิโลเมตร เส้นทางตัดกับทางหลวงหมายเลข 3187 (ปึกเตียน-ท่ายาง) และหมายเลข 3147 (บ้านหนองศาลา-ถนนเพชรเกษม) ไปเชื่อมกับถนนเพชรเกษม (เดิม) เพื่อเข้า อ. ชะอำ ที่กิโลเมตร 124 และไปเชื่อมต่อกับถนนเพชรเกษม (เลี้ยวเมือง) จะไปสู่ภาคใต้ที่ กิโลเมตร 128 ลักษณะของโครงสร้างถนนจะเป็นทางยกระดับ ระยะทางทั้งสิ้น 30 กิโลเมตร ทั้งโครง

การใช้เม็ดเงินลงทุน 70,000 ล้านบาท สามารถร่นระยะทางจากกรุงเทพฯ ไปสู่ภาคใต้ได้ประมาณ 40 กิโลเมตร เบื้องต้นคาดว่าจะก่อสร้างช่วงที่ 2 และ 3 เป็นอันดับแรก ระยะทาง 92 กิโลเมตร ในวงเงิน 50,000 ล้านบาท ขณะที่ผลการศึกษาระบุว่าโครงการนี้มีเส้นทางในทะเล ระยะทาง 47 กิโลเมตร ตัวสะพานห่างจากฝั่งบริเวณปากแม่น้ำแม่กลองประมาณ 16 กิโลเมตร ซึ่งอยู่ในระยะที่เป็นแนวแบ่งระหว่างการทำประมงชายฝั่ง และทำการประมงน้ำลึกอีกทั้งไม่มีปัญหาในการเดินเรือ เพราะสะพานสูง 40 เมตร จากระดับน้ำทะเล ตอม่อของสะพานมีระยะห่าง 50 เมตร และจุดที่กว้างที่สุดบริเวณปากแม่น้ำตอม่อจะห่าง 100-150 เมตร แม้จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมบ้าง แต่ไม่มากนักเพราะสามารถแก้ไขได้ ขณะที่ผลตอบแทนด้านเศรษฐศาสตร์มี 12-13% คຸ້ມທຸນภายใน 12 ปี

ภาพ 9 เส้นทางโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

ที่มา. จาก เส้นทางโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) โดย สำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.), 2547, ค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2547, จาก www.pdb.go.th

บทที่ 4

วิธีการศึกษาและผลการวิเคราะห์

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อจังหวัดสมุทรสงคราม ในกรณีมีการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

กลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวชาวไทย (ที่ไม่ได้อาศัยในจังหวัดสมุทรสงคราม) ที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ขนาดตัวอย่าง จากข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม รายงานปี พ.ศ. 2547 ของศูนย์การท่องเที่ยวกีฬา และนันทนาการ จังหวัดสมุทรสงคราม มีจำนวน 670,200 คน โดยขนาดตัวอย่าง (sample size) ในการศึกษาครั้งนี้ ได้คำนวณขนาดตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวอย่างของประชากรกลุ่มที่ต้องการ จากสูตรของ Yamané โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างให้มีค่าเท่ากับร้อยละ 95 หมายความว่า จะยอมให้มีความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างได้ ร้อยละ 5 ซึ่งสูตรที่ใช้คำนวณเป็นดังนี้

$$n = \frac{Ne^2 P (1 - P)}{NA^2 + e^2 P (1 - P)}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

N คือ ขนาดของประชากร โดยแทนด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามในปี 2547 ซึ่งมีจำนวน 670,200 คน

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (sampling error)

กำหนดให้เท่ากับร้อยละ 5 ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ดังนั้น ค่า e จึงเท่ากับ 1.96

P คือ สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงจากการได้รับการกระตุ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มากระทบ ในที่นี้กำหนดให้เท่ากับ 0.5

A คือ ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับได้ ในการคาดประมาณ สัดส่วนของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะคลาดเคลื่อนสูงสุดได้ไม่เกินร้อยละ 5 ดังนั้น ค่า A = 0.05

เมื่อแทนทุกค่าในสมการ จะได้

$$n = \frac{(670,200)(1.96)^2 (0.5)(0.5)}{(670,200)(0.05)^2 + (1.96)^2 (0.5)(0.5)}$$

$$n = 383.94$$

หรือ $n \cong 400$

จากการคำนวณจะได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 384 ตัวอย่าง เพื่อความสะดวกในการคำนวณ ในการศึกษานี้จะใช้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ โดยจะแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) โดยการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม (ที่ไม่ได้อาศัยในจังหวัดสมุทรสงคราม) ซึ่งผู้ศึกษาจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) ด้วย วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) หรือการเลือกตัวอย่างแบบไม่เจาะจง จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ และที่พักในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยทั่วไป

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยวและความคิดเห็นกรณีมีการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

โดยเป็นคำถามแบบ Rating Scale มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เช่นเดียวกับส่วนที่ 3

เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

มากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มาก ให้ 4 คะแนน

ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

น้อย ให้ 2 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้มาจากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร วารสาร หนังสือ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักนโยบายและแผนการขนส่งจราจร กระทรวงคมนาคม กรมทางหลวง ศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม และห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย และผลกระทบต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเมื่อมีการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) รวมทั้งความต้องการและปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบเมื่อมาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยการนำเสนอในรูปแบบ

ของตารางแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละของตัวแปร (percentage) และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ โดยใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square)

ผลการวิเคราะห์

ผลจากการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ในกรณีมีการก่อสร้าง โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) จากการสำรวจข้อมูลเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทย (ที่ไม่ได้อาศัยในจังหวัดสมุทร สงคราม) ที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 400 ราย สามารถแบ่งผลการวิเคราะห์เป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยว โดยทั่วไป

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความพึงพอใจ และปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ส่วนที่ 5 ข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

ส่วนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อปัจจัยต่าง ๆ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลจากการสำรวจข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้ตอบแบบสอบถาม (ที่ไม่ได้อาศัยในจังหวัดสมุทรสงคราม) ที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 400 ราย ได้ข้อมูลแสดงในตาราง 1 และนำมาวิเคราะห์ผลดังนี้

เพศและอายุ

นักท่องเที่ยวนักส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.5 เป็นเพศหญิง โดยในส่วนของเพศหญิง ร้อยละ 20.0 อยู่ในช่วงอายุ 30-39 ปี ร้อยละ 12.0 อยู่ในช่วงอายุ 18-29 ปี ร้อยละ 11.5 อยู่ในช่วงอายุ 40-49 ปี ส่วนในช่วงอายุ 50-59 ปี และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 4.5 และร้อยละ 5.0 และนักท่องเที่ยวเพศหญิงที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีสัดส่วนที่น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.5 รองลงมา ร้อยละ 44.5 เป็นนักท่องเที่ยวเพศชาย โดยในส่วนของเพศชาย ร้อยละ 15.5 อยู่ในช่วงอายุ 40-49 ปี ส่วนในช่วงอายุ 18-29 ปี และช่วงอายุ 30-39 ปี มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 11.0 และร้อยละ 11.5 และช่วงอายุ 50-59 ปี และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไปนั้น มีสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 2.5 และนักท่องเที่ยวเพศชายที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีสัดส่วนที่น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.5

ระดับการศึกษา

จากผลการสำรวจที่ได้ ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 27.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 19.0 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. และระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 15.0 ร้อยละ 13.5 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และร้อยละ 7.5 จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา มีสัดส่วนต่ำสุด ร้อยละ 3.0

อาชีพ

จากผลการสำรวจที่ได้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 26.0 ประกอบอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้างเอกชน รองลงมา ร้อยละ 23.5 ได้แก่อาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว ส่วนอาชีพเกษตรกรและนักเรียน/นักศึกษา มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 7.5 และร้อยละ 8.0 เป็นแม่บ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 6.5 และอาชีพรับจ้างทั่วไป/กรรมกร มีสัดส่วนต่ำสุด ร้อยละ 5.0

รายได้

จากผลการสำรวจที่ได้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 26.5 มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 5,001-10,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 18.0 มีรายได้ต่อเดือน 30,000 ขึ้นไปและร้อยละ 17.0 มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ส่วนผู้ที่ไม่มีรายได้และผู้มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 15,001-20,000 บาท มีสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 13.5 ส่วนร้อยละ 7.0 มี

รายได้ต่อเดือน ระหว่าง 20,001-25,000 บาท และสัดส่วนต่ำสุด ร้อยละ 4.0 มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 25,001-30,000 บาท

ภูมิถิ่นานาปัจจุบัน

เพื่อทราบถึงภูมิถิ่นานาของนักท่องเที่ยว ว่าเดินทางมาท่องเที่ยวจากจังหวัดใด จากผลการสำรวจที่ได้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 41.5 เดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 7.5 เดินทางมาจากจังหวัดราชบุรี รองลงมา ร้อยละ 6.0 ได้แก่ จังหวัดนครปฐม และสมุทรสาคร ร้อยละ 5.0 ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และร้อยละ 4.5 ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี และกาญจนบุรี ตามลำดับ

ตาราง 1

ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	178	44.5
หญิง	222	55.5
อายุ		
น้อยกว่า 18 ปี	16	4.0
อายุ 18-29 ปี	92	23.0
อายุ 30-39 ปี	126	31.5
อายุ 40-49 ปี	108	27.0
อายุ 50-59 ปี	30	7.5
อายุ 60 ปีขึ้นไป	28	7.0
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ไม่ได้รับการศึกษา	12	3.0
ระดับประถมศึกษา	60	15.0
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	60	15.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	54	13.5
ระดับอนุปริญญา/ปวส.	76	19.0
ระดับปริญญาตรี	108	27.0
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	30	7.5
สถานภาพการทำงาน		
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	94	23.5
พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	104	26.0
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	94	23.5
เกษตรกร	30	7.5
รับจ้างทั่วไป/กรรมกร	20	5.0
นักเรียน/นักศึกษา	32	8.0
แม่บ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ	26	6.5
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 1,000 บาท	2	0.5
1,001-5,000 บาท	0	0
5,001-10,000 บาท	106	26.5
10,001-15,000 บาท	68	17.0
15,001-20,000 บาท	54	13.5
20,001-25,000 บาท	28	7.0
25,001-30,000 บาท	16	4.0
30,001 ขึ้นไป	72	18.0
ไม่มีรายได้	54	13.5

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
ภูมิลำเนาปัจจุบัน		
กรุงเทพมหานคร	166	41.5
ราชบุรี	30	7.5
นครปฐม, สมุทรสาคร	จังหวัดละ 24 ราย	6.0
เพชรบุรี	20	5.0
นนทบุรี, กาญจนบุรี	จังหวัดละ 18 ราย	4.5
อ่างทอง	12	3.0
ประจวบคีรีขันธ์	10	2.5
สมุทรปราการ, ชลบุรี, นครสวรรค์	จังหวัดละ 8 ราย	2.0
ปทุมธานี, พระนครศรีอยุธยา, ลพบุรี	จังหวัดละ 6 ราย	1.5
สระบุรี, สกลนคร และสุราษฎร์ธานี	จังหวัดละ 4 ราย	1.0
ตราด, สตูล	จังหวัดละ 2 ราย	0.5
ระยอง, ฉะเชิงเทรา, ปราจีนบุรี		
สุรินทร์ และชัยภูมิ	จังหวัดละ 2 ราย	0.5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยวโดยทั่วไป

ผลจากการสำรวจข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามได้ข้อมูลแสดงในตาราง 2 และนำมาวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

วัตถุประสงค์ในการเดินทางมายังจังหวัดสมุทรสงคราม

จากผลการสำรวจนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 81.5 เดินทางมาจังหวัดสมุทรสงครามเพื่อพักผ่อน/ท่องเที่ยว รองลงมา ร้อยละ 13.0 มาแวะพักเป็นทางผ่านในการเดินทาง

ทางไปที่อื่น และร้อยละ 3.5 เนื่องจากการมาประชุมหรือสัมมนา และจากการเดินทางมาเยี่ยมญาติหรือกลับบ้าน มีสัดส่วนเท่ากับการมาทำธุรกิจ คือ ร้อยละ 1.0

การเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

จากการสำรวักนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 40.0 เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงคราม 5 ครั้งขึ้นไป รองลงมาร้อยละ 30.5 เคยมาแล้ว 2-4 ครั้ง ร้อยละ 18.0 เคยมาแล้วครั้งหนึ่งและร้อยละ 11.5 ไม่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงครามมาก่อน

แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

จากการสำรวักนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.0 ทราบข้อมูลและแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อน/ญาติ รองลงมาร้อยละ 21.5 ทราบข้อมูลจากการนำเสนอของโทรทัศน์, วิทยุ ร้อยละ 18.0 ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และทราบจากหนังสือ/นิตยสารร้อยละ 3.5 ส่วนผู้ที่ไม่เคยทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามมีสัดส่วนร้อยละ 2.0

ระยะเวลาในการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม

จากการสำรวักระยะเวลาในการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.0 ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวน้อยกว่า 5 วัน รองลงมา ร้อยละ 3.5 ใช้เวลา 5-10 วัน และร้อยละ 1.0 ใช้เวลาในการท่องเที่ยวมากกว่า 20 วัน ส่วนการใช้เวลาในการท่องเที่ยว 11-15 วัน มีสัดส่วนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.5

ช่วงเวลาในการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม

จากผลการสำรวักส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามในวันหยุดสุดสัปดาห์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.0 ในช่วงวันหยุดเทศกาล รองลงมา ร้อยละ 22.0 และในช่วงวันธรรมดาและวันหยุดพักร้อนมีสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 8.5 และช่วงเวลาปิดเทอมจะมีผู้นำน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.0

ผู้ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยว

จากผลการสำรวักผู้ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 61.0 จะเดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัวหรือญาติ ร้อยละ 33.5 เดินทางมากับเพื่อนหรือคนรู้จัก ร้อยละ 3.5 เดินทางมากับหน่วยงานที่ประชุม/สัมมนา ร้อยละ 1 เดินทางมาท่องเที่ยว

คนเดียว ส่วนการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวและผู้ร่วมธุรกิจหรือลูกค้ามีส่วนที่เท่ากัน คือ 0.5

การพักค้างของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจการพักค้างของนักท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่พักค้างมีส่วนร้อยละ 67.0 และนักท่องเที่ยวที่พักค้างมีส่วน ร้อยละ 33.0 โดยร้อยละ 16.5 พักค้าง 2-3 วัน รองลงมา ร้อยละ 14.0 พักค้างหนึ่งวัน ร้อยละ 2.0 พักค้าง 4-5 วัน และผู้ที่พักค้าง 5 วันขึ้นไปมีส่วนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.5

สถานที่พักค้างของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจการพักค้างของนักท่องเที่ยวทำให้ทราบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.1 พักค้างบ้านญาติหรือคนรู้จัก ร้อยละ 27.3 เลือกพักค้างโฮมสเตย์ และผู้พักค้างที่บ้านพักส่วนตัวร้อยละ 9.1 และ โรมแรม/เกสต์เฮาส์ ร้อยละ 7.6 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายในการพักค้างของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาพักค้างส่วนใหญ่ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการพักค้าง เนื่องจากพักบ้านญาติหรือคนรู้จัก ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 71.2 และร้อยละ 19.7 เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ 1,000-1,999 บาท ร้อยละ 7.6 เสียค่าใช้จ่าย ต่ำกว่า 1,000 บาท และผู้ที่เสียค่าใช้จ่ายในการพักค้างตั้งแต่ 2,000-2,999 บาทมีส่วนต่ำสุด คือ ร้อยละ 1.5

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจข้อมูลการใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.5 เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท ร้อยละ 31.0 เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่ 1,000-1,999 บาท ร้อยละ 6.5 เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่ 2,000-2,999 บาท และร้อยละ 1.0 เสียค่าใช้จ่าย 3,000 บาทขึ้นไป ส่วนผู้ที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารมีส่วนร้อยละ 16.0

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจข้อมูลค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 13.0 เสียค่าใช้จ่าย ต่ำกว่า 1,000 บาท รองลงมา เสียค่าบริการ ตั้งแต่ 1,000-1,999 บาท และเสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่ 2,000-2,999 บาท มีส่วนร้อยละ 1.0 และร้อยละ 0.5 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีส่วน ร้อยละ 85.5

พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจข้อมูลการใช้พาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.5 เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว การเดินทางโดยใช้รถเช่า และรถโดยสารประจำทางมีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 7.0 รองลงมา ร้อยละ 4.0 ใช้บริการรถนำเที่ยว และค่าสุดร้อยละ 1.5 เดินทางมาที่รถของหน่วยงาน

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ายานพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.0 เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ายานพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่ำกว่า 1,000 บาท ร้อยละ 20.0 เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ 1,000-1,999 บาท ร้อยละ 5.5 เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ 2,000-2,999 บาท และผู้เสียค่ายานพาหนะตั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไปมีสัดส่วน ร้อยละ 1.5 ส่วนผู้ที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ายานพาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยว มีสัดส่วน ร้อยละ 15.0

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่ระลึกของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่ระลึกของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.5 เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท ร้อยละ 29.5 เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ 1,000-1,999 บาท ร้อยละ 10.5 เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่ 2,000-2,999 บาท และผู้เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่ระลึกตั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไปมีสัดส่วน ร้อยละ 5.0 ส่วนผู้ที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่ระลึกในการเดินทางมาท่องเที่ยว มีสัดส่วนร้อยละ 11.5

กิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม

จากการสำรวจกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม 5 กิจกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 98 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดมาท่องเที่ยวคอนกรีต/เทศกาลตะวันรอนคอนกรีต ร้อยละ 68 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดมาศึกษาการหลวงพ่อบ้านแหลม ร้อยละ 54 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดมาเที่ยวตลาดน้ำท่าคา/ตลาดทางรถไฟ ร้อยละ 52 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด เที่ยวชมค่ายบางกุ้ง/วัดปรกโพธิ์/วัดโบราณต่าง ๆ ร้อยละ 42.5 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดเที่ยวชมอุโบสถไม้สักทองฝั่งมุกวัดศรัทธาธรรม ร้อยละ 37.5 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดเที่ยวชมอุทยานสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ร้อยละ 34.0 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดเลือกซื้ออาหารทะเลสด-แห้งและผลไม้

ร้อยละ 12.5 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เข้าชมอนุสรณ์สถานแผ่นดินสยาม อิน-จัน ร้อยละ 3.5 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ที่เที่ยวบ้านอนุรักษ์แมวไทยโบราณ และกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำน้อยที่สุด ร้อยละ 1.0 คือ เที่ยวบ้านไทยโบราณ และชมหิ่งห้อย

ตาราง 2

ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยว โดยทั่วไป

พฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 400		
วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดสมุทรสงคราม		
พักผ่อน/ท่องเที่ยว	326	81.5
ประชุม/สัมมนา	14	3.5
ธุรกิจ	4	1.0
แวะพัก/เป็นทางผ่านในการเดินทาง	52	13.0
เยี่ยมญาติ/กลับบ้าน	4	1.0
การเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม		
ไม่เคยมา	46	11.5
เคยมาแล้วหนึ่งครั้ง	72	18.0
เคยมาแล้ว 2-4 ครั้ง	122	30.5
เคยมาแล้ว 5 ครั้งขึ้นไป	160	40.0
ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับ		
หนังสือ/นิตยสาร	14	3.5
ข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	72	18.0
โทรทัศน์/วิทยุ	86	21.5
เพื่อน/ญาติ	220	55.0
ไม่เคยทราบ	8	2.0

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรมगतท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	n = 400	
ระยะเวลาในการมาท่องเที่ยว		
น้อยกว่า 5 วัน	380	95.0
5-10 วัน	14	3.5
11-15 วัน	2	0.5
16-20 วัน	0	0
มากกว่า 20 วัน	4	1.0
ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว		
วันธรรมดา	34	8.5
วันหยุดสุดสัปดาห์	236	59.0
วันหยุดตามเทศกาล	88	22.0
วันหยุดพักร้อน	34	8.5
ปิดเทอม	8	2.0
ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว		
คนเดียว	4	1.0
ครอบครัว/ญาติ	244	61.0
เพื่อน/คนรู้จัก	134	33.5
บริษัทนำเที่ยว	2	0.5
หน่วยงาน ผู้เข้าร่วมประชุม สัมมนา	14	3.5
ลูกค้า ผู้ร่วมธุรกิจ	2	0.5
การพักค้างของนักท่องเที่ยว		
ไม่พักค้าง	268	67.0
พักค้าง 1 วัน	56	14.0
พักค้าง 2-3 วัน	66	16.5
บ้านพักส่วนตัว	12	9.1

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	n = 400	
โรงแรม/เกสต์เฮาส์	10	7.6
บ้านญาติ/คนรู้จัก	74	56.1
โฮมสเตย์	36	27.3
ค่าใช้จ่ายในการพักค้างของนักท่องเที่ยว		
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	94	71.2
เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท	10	7.6
เสียค่าใช้จ่าย 1,001-1,999 บาท	26	19.7
เสียค่าใช้จ่าย 2,000-2,999 บาท	2	1.5
เสียค่าใช้จ่าย 3,000 บาท ขึ้นไป	0	0
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารของนักท่องเที่ยว		
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	64	16.0
เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท	182	45.5
เสียค่าใช้จ่าย 1,001-1,999 บาท	124	31.0
เสียค่าใช้จ่าย 2,000-2,999 บาท	26	6.5
เสียค่าใช้จ่าย 3,000 บาท ขึ้นไป	4	1.0
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการการท่องเที่ยว		
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	342	85.5
เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท	52	13.0
เสียค่าใช้จ่าย 1,001-1,999 บาท	4	1.0
เสียค่าใช้จ่าย 2,000-2,999 บาท	2	0.5
เสียค่าใช้จ่าย 3,000 บาท ขึ้นไป	0	0
พาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว		
รถยนต์ส่วนตัว	322	80.5
รถโดยสารประจำทาง	28	7.0

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	n = 400	
รถนำเที่ยว	16	4.0
รถเช่า	28	7.0
รถของหน่วยงาน	6	1.5
ค่าใช้จ่ายด้านพาหนะของนักท่องเที่ยว		
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	60	15.0
เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท	232	58.0
เสียค่าใช้จ่าย 1,001-1,999 บาท	80	20.0
เสียค่าใช้จ่าย 2,000-2,999 บาท	22	5.5
เสียค่าใช้จ่าย 3,000 บาท ขึ้นไป	6	1.5
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อสินค้าของที่ระลึก		
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	46	11.5
เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท	174	43.5
เสียค่าใช้จ่าย 1,001-1,999 บาท	118	29.5
เสียค่าใช้จ่าย 2,000-2,999 บาท	42	10.5
เสียค่าใช้จ่าย 3,000 บาท ขึ้นไป	20	5.0
กิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม		
เที่ยวดอนหอยหลอด/เทศกาลตะวันรอนดอนหอยหลอด	392	98
สักการะหลวงพ่อบ้านแหลม	272	68
ชมอุทยานสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (ร. 2)	150	37.5
ชมอนุสรณ์สถานแผ่นดินสยาม อิน-จัน	50	12.5
ชมอุโบสถไม้สักทองฝั่งมุกวัดศรัทธาธรรม	170	42.5
เที่ยวบ้านไทยโบราณ/ชมหิ้งห้อย	4	1.0
เที่ยวบ้านอนุรักษ์แมวไทยโบราณ	14	3.5

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	n = 400	
ชมค่ายบางกุ้ง/วัดปรกโพธิ์/วัดโบราณต่าง ๆ	208	52
เที่ยวตลาดน้ำท่าคา/ตลาดทางรถไฟ	216	54
ซื้ออาหารทะเลสด-แห้ง และผลไม้	136	34

*คิดจากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด 400 คน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ผลจากการสำรวจข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ข้อมูลแสดงในตาราง 3 และนำมาวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว ร้อยละ 50.0 มีความพึงพอใจมาก รองลงมา ร้อยละ 36.0 มีความพอใจมากที่สุด และนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวระดับปานกลาง มีสัดส่วน ร้อยละ 14.0

ระยะเวลาในการเดินทาง

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับระยะเวลาในการเดินทาง ร้อยละ 48.0 มีความพึงพอใจมาก รองลงมา ร้อยละ 27.0 มีความพอใจมากที่สุด และนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับระยะเวลาในการเดินทาง ระดับปานกลาง มีสัดส่วน ร้อยละ 25.0

ความสะดวกในการเดินทาง

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับความสะดวกในการเดินทาง ร้อยละ 40.0 มีความพึงพอใจมาก รองลงมา และนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจ

ต่อปัจจัยเกี่ยวกับความสะดวกในการเดินทาง ระดับมากที่สุดและระดับปานกลาง มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 30.0

การโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 42.5 มีความพึงพอใจปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 7.0 มีความพอใจมาก และร้อยละ 18.0 มีความพอใจมากที่สุด ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว น้อย มีสัดส่วนร้อยละ 12.5

การจัดงานเทศกาล/งานประจำปีต่าง ๆ

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับการจัดงานเทศกาล/งานประจำปีต่าง ๆ ร้อยละ 54.5 มีความพึงพอใจมาก รองลงมา ร้อยละ 35.5 มีความพอใจปานกลาง และร้อยละ 7.0 มีความพอใจมากที่สุด ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับการจัดงานเทศกาล/งานประจำปีต่าง ๆ น้อย มีสัดส่วนร้อยละ 3.0

ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 52.0 มีความพึงพอใจมาก รองลงมา ร้อยละ 36.0 มีความพอใจมากที่สุด และร้อยละ 10.0 มีความพอใจปานกลาง ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว น้อย มีสัดส่วน ร้อยละ 2.0

ความสวยงามของธรรมชาติ/แหล่งท่องเที่ยว

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับความสวยงามของธรรมชาติ/แหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 47.0 มีความพึงพอใจมาก รองลงมา ร้อยละ 46.0 มีความพอใจปานกลาง ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับความสวยงามของธรรมชาติ/แหล่งท่องเที่ยว น้อย ในระดับมากที่สุด มีสัดส่วน ร้อยละ 7.0

ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ร้อยละ 60.5 มีความพึงพอใจปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 20.5 มีความพอใจมาก และร้อยละ 13.0 มีความพอใจน้อย และนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัย

เกี่ยวกับความปลอดภัยในการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด และระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 3.0

ความอร่อยและสะอาดของอาหาร

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับความอร่อยและสะอาดของอาหาร ร้อยละ 48.0 มีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 36.0 มีความพอใจมา และนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับความอร่อยและสะอาดของอาหารในระดับปานกลาง มีสัดส่วนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 3.0

ความเหมาะสมของจำนวนที่พัก

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของจำนวนที่พักในการท่องเที่ยว ร้อยละ 56.5 มีความพึงพอใจปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 26.5 มีความพอใจมาก และนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของจำนวนที่พักในระดับมากที่สุด และระดับน้อย มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 7.5 ส่วนผู้ที่มีความพอใจน้อยที่สุดนั้นมีสัดส่วน ร้อยละ 2.0

ความเหมาะสมของราคาอาหาร

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของราคาอาหาร ร้อยละ 45.0 มีความพึงพอใจมาก รองลงมา ร้อยละ 31.0 มีความพอใจมากที่สุด และร้อยละ 16.5 มีความพอใจในระดับปานกลาง และนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของราคาอาหารในระดับน้อยมีสัดส่วนร้อยละ 7.5

ความเหมาะสมของราคาที่พัก

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของราคาที่พัก ร้อยละ 57.5 มีความพึงพอใจปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 24.5 มีความพอใจมาก และร้อยละ 9.5 มีความพอใจในระดับน้อย และนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของราคาที่พักมากที่สุด มีสัดส่วน ร้อยละ 8.5

การต้อนรับและมนุษยสัมพันธ์ของประชาชนท้องถิ่น

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการต้อนรับและมนุษยสัมพันธ์ของประชาชนท้องถิ่น ร้อยละ 43.0 มีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 42.5 มีความพอใจมาก และร้อยละ 13.0 มีความพอใจในระดับปานกลาง และ

นักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับการต้อนรับและมนุษยสัมพันธ์ของประชาชน
ท้องถิ่นน้อย มีสัดส่วน ร้อยละ 1.5

ความมีชื่อเสียงของจังหวัด

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยเกี่ยวกับความมีชื่อเสียง
ของจังหวัด ร้อยละ 43.5 มีความพึงพอใจมาก รองลงมา ร้อยละ 42.0 มีความพอใจมากที่สุด
และนักท่องเที่ยวที่มีความพอใจต่อปัจจัยเกี่ยวกับความมีชื่อเสียงของจังหวัดในระดับ
ปานกลาง มีสัดส่วน ร้อยละ 14.5

ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ในการเดินทางท่องเที่ยว

จากการสำรวจ พบว่า นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว นักท่องเที่ยวยังได้เสนอ
ความคิดเห็นถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ในการเดินทางท่องเที่ยว โดยมี
ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 276 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความสวยงามเป็นธรรมชาติ ความแปลกน่าสนใจ และความปลอดภัยของ
สถานที่ท่องเที่ยว คิดเป็น ร้อยละ 59.4 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด
2. ฤดูกาลท่องเที่ยวที่เหมาะสม และเทศกาลการท่องเที่ยวของจังหวัดต่าง ๆ รวม
ทั้ง 41 จำนวนวันหยุดที่สะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 43.5 ของผู้แสดง
ความคิดเห็นทั้งหมด
3. ความสะดวกและความต้องการของคนในครอบครัว เพื่อน หรือผู้ร่วมเดินทาง
ท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 37.7 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด
4. งบประมาณและค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 34.8 ของ
ผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด
5. ความสะดวกของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ที่ตั้งแคมป์ และกิจกรรมทางธรรมชาติ
ที่มีให้ทำ คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด
6. ความสะดวกของอาชีพลักษณะของงานที่ทำหรืออาชีพที่ต้องเดินทางบ่อย
ทำให้มีการท่องเที่ยวไปพร้อมกัน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด

ตาราง 3

ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	144	36.0
ระดับความพอใจ มาก	200	50.0
ระดับความพอใจ ปานกลาง	56	14.0
ระดับความพอใจ น้อย	0	0
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0
ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	108	27.0
ระดับความพอใจ มาก	192	48.0
ระดับความพอใจ ปานกลาง	100	25.0
ระดับความพอใจ น้อย	0	0
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0
ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	120	30.0
ระดับความพอใจ มาก	160	40.0
ระดับความพอใจ ปานกลาง	120	30.0
ระดับความพอใจ น้อย	0	0
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0
การโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	72	18.0
ระดับความพอใจ มาก	108	27.0
ระดับความพอใจ ปานกลาง	170	42.5
ระดับความพอใจ น้อย	50	12.5
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
การจัดงานเทศกาล/งานประจำปีต่าง ๆ		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	28	7.0
ระดับความพอใจ มาก	218	54.5
ระดับความพอใจ ปานกลาง	142	35.5
ระดับความพอใจ น้อย	12	3.0
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0
ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	144	36.0
ระดับความพอใจ มาก	208	52.0
ระดับความพอใจ ปานกลาง	40	10.0
ระดับความพอใจ น้อย	8	2.0
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0
ความสวยงามของธรรมชาติ/แหล่งท่องเที่ยว		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	28	7.0
ระดับความพอใจ มาก	188	47.0
ระดับความพอใจ ปานกลาง	184	46.0
ระดับความพอใจ น้อย	0	0
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0
ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	12	3.0
ระดับความพอใจ มาก	82	20.5
ระดับความพอใจ ปานกลาง	242	60.5
ระดับความพอใจ น้อย	52	13.0
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	12	3.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
ความอร่อยและสะอาดของอาหาร		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	192	48.0
ระดับความพอใจ มาก	144	36.0
ระดับความพอใจ ปานกลาง	64	16.0
ระดับความพอใจ น้อย	0	0
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0
ความเหมาะสมของจำนวนที่พัก		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	30	7.5
ระดับความพอใจ มาก	106	26.5
ระดับความพอใจ ปานกลาง	226	56.5
ระดับความพอใจ น้อย	30	7.5
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	8	2.0
ความเหมาะสมของราคาอาหาร		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	124	31.0
ระดับความพอใจ มาก	180	45.0
ระดับความพอใจ ปานกลาง	66	16.5
ระดับความพอใจ น้อย	30	7.5
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0
ความเหมาะสมของราคาที่พัก		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	34	8.5
ระดับความพอใจ มาก	98	24.5
ระดับความพอใจ ปานกลาง	230	57.5
ระดับความพอใจ น้อย	38	9.5
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
การต้อนรับ และมนุษยสัมพันธ์ของประชาชนท้องถิ่น		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	172	43.0
ระดับความพอใจ มาก	170	42.5
ระดับความพอใจ ปานกลาง	52	13.0
ระดับความพอใจ น้อย	6	1.5
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0
ความมีชื่อเสียงของจังหวัด		
ระดับความพอใจ มากที่สุด	168	42.0
ระดับความพอใจ มาก	174	43.5
ระดับความพอใจ ปานกลาง	58	14.5
ระดับความพอใจ น้อย	0	0
ระดับความพอใจ น้อยที่สุด	0	0

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความพึงพอใจ และปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการท่องเที่ยว
จังหวัดสมุทรสงคราม

ผลจากการสำรวจข้อมูลความพึงพอใจ และปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการ
ท่องเที่ยว จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ข้อมูลแสดงใน
ตาราง 4 และนำมาวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

ด้านทัศนคติและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจในการท่องเที่ยว
จังหวัดสมุทรสงคราม

ผลจากการสำรวจข้อมูลความพึงพอใจในการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม
ครั้งนี้ของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.0 มีความพึงพอใจมาก รองลงมา ร้อยละ 11.5
มีความพึงพอใจระดับปานกลาง และนักท่องเที่ยวที่มีความพึงพอใจในการท่องเที่ยว
จังหวัดสมุทรสงครามครั้งนี้มากที่สุดมีสัดส่วนร้อยละ 9.5

ความต้องการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามอีก

ผลจากการสำรวจข้อมูลความพึงพอใจในความต้องการกลับมาท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงครามอีกส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.0 มีความต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีก และนักท่องเที่ยวที่มีความพึงพอใจในความต้องการกลับมาท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงครามในระดับมากที่สุด และระดับปานกลางมีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 15.0

ความต้องการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามให้ผู้อื่นทราบ

ผลจากการสำรวจข้อมูลความต้องการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามให้ผู้อื่นทราบส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.0 มีความต้องการประชาสัมพันธ์มากรองลงมา ร้อยละ 18.0 มีความต้องการประชาสัมพันธ์ระดับมากที่สุด ร้อยละ 16.0 มีความต้องการประชาสัมพันธ์ระดับปานกลาง และนักท่องเที่ยวที่มีความมีความต้องการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามให้ผู้อื่นทราบในระดับน้อย มีสัดส่วนร้อยละ 2.0

ความต้องการให้มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

ผลจากการสำรวจข้อมูลความต้องการให้มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติของจังหวัด ส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.5 มีความต้องการให้มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 43.0 มีความต้องการให้มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในระดับมาก และนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการให้มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในจังหวัดสมุทรสงคราม ในระดับปานกลาง มีสัดส่วนร้อยละ 8.5

ปัญหาและสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุง

ความสะดวกของเส้นทางในการเดินทาง

จากการสำรวจปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการท่องเที่ยวเกี่ยวกับความสะดวกของเส้นทางในการเดินทาง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 49.5 มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 41.5 ควรปรับปรุงน้อย และร้อยละ 7.5 เห็นควรมีการปรับปรุงในระดับมาก ส่วนปัญหาเกี่ยวกับความสะดวกของเส้นทางในการเดินทางที่ควรปรับปรุงในระดับน้อยที่สุด และมากที่สุด มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 1.0 และร้อยละ 0.5

ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

จากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.0 มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงในระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 47.0 ควรปรับปรุงปานกลาง และร้อยละ 4.0 เห็นควรมีการปรับปรุงมาก และปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ที่ควรปรับปรุงในระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วน คือ ร้อยละ 1.0

ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว

จากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 47.0 มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 32.0 ควรปรับปรุงน้อย และร้อยละ 19.0 เห็นควรให้มีการปรับปรุงมาก และปัญหาเกี่ยวกับความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ที่ควรปรับปรุงในระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วน คือ ร้อยละ 2.0

จำนวน และราคาที่พัก

จากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับจำนวน และราคาที่พักส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.0 มีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 40.5 ควรปรับปรุงน้อย และร้อยละ 8.5 เห็นควรให้มีการปรับปรุงมาก และปัญหาเกี่ยวกับจำนวน และราคาที่พักที่ควรปรับปรุงในระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วน คือ ร้อยละ 1.0

ความสะอาด และราคาของอาหาร

จากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับความสะอาด และราคาของอาหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.5 มีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงในระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 21.5 ควรปรับปรุงปานกลาง และร้อยละ 12.0 เห็นควรให้มีการปรับปรุงมาก ร้อยละ 5.0 เห็นควรให้มีการปรับปรุงน้อยที่สุด และปัญหาเกี่ยวกับความสะอาด และราคาของอาหารที่ควรปรับปรุงในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 1.0

ราคา และคุณภาพของสินค้าที่ระลึก และของฝาก

จากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับราคา และคุณภาพของสินค้าที่ระลึก และของฝาก ส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวที่มีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงในระดับน้อยและระดับปานกลาง มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 39.5 และร้อยละ 39.0 รองลงมา ร้อยละ 20.5 ควร

ปรับมาก และปัญหาเกี่ยวกับราคาและคุณภาพของสินค้าที่ระลึก และของฝากที่ควรปรับปรุง ในระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 1.0

การจราจร และสถานที่จอดรถ

จากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการจราจร และสถานที่จอดรถของแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.0 มีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 21.0 ควรปรับปรุ่กมาก และร้อยละ 15.5 เห็นควรให้มีการปรับปรุงน้อย และปัญหาเกี่ยวกับการจราจร และสถานที่จอดรถของสถานที่ท่องเที่ยวที่ควรปรับปรุงในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 0.5

การโฆษณา และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

จากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการโฆษณา และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.0 มีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 23.5 ควรปรับปรุงมาก และร้อยละ 12.0 เห็นควรให้มีการปรับปรุงน้อย และปัญหาเกี่ยวกับการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามที่ควรปรับปรุงในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 4.5

การบริการ และมนุษยสัมพันธ์ของคนท้องถิ่น

จากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการบริการ และมนุษยสัมพันธ์ของคนท้องถิ่นส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.5 มีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงในระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 25.5 ควรปรับปรุงน้อยที่สุด และร้อยละ 24.5 เห็นควรให้มีการปรับปรุงปานกลาง ร้อยละ 4.0 ควรปรับปรุงมาก และปัญหาเกี่ยวกับการบริการ และมนุษยสัมพันธ์ของคนท้องถิ่นที่ควรปรับปรุงในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 1.5

ทัศนียภาพความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว

จากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับทัศนียภาพความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.5 มีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงในระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 20.0 ควรปรับปรุงน้อยที่สุด และร้อยละ 14.5 เห็นควรให้มีการปรับปรุงปานกลาง ร้อยละ 8.0 ควรปรับปรุงมาก และปัญหาเกี่ยวกับทัศนียภาพความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวที่ควรปรับปรุงในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 3.0

ปัญหาอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

จากการสำรวจ พบว่า นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว นักท่องเที่ยวยังได้เสนอความคิดเห็นถึงปัญหาอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 176 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ควรขยายถนนทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายบอกทาง และปรับสภาพพื้นผิวของถนน ควรเพิ่มสวนหย่อม จุดชมวิว และศาลาที่พักนักท่องเที่ยว โดยคิดเป็นร้อยละ 78.4 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด
2. ควรจัดระเบียบร้านค้าขายสินค้า ร้านขายของฝากของที่ระลึก และร้านอาหารให้อยู่ในจุดบริการเดียวกัน และควรมีสุนัขจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และสินค้า OTOP โดยคิดเป็นร้อยละ 29.5 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด
3. ควรจัดสร้างเป็นสวนสัตว์เปิดป่าชายเลนมีจุดชมลึง และเพิ่มเรือบริการนักท่องเที่ยวในการเที่ยวชมป่าชายเลน หรือการหยอดหอยหลอด ควรจัดให้มีกิจกรรมพื้นบ้านให้ชม โดยคิดเป็นร้อยละ 29.5 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด
4. ควรรักษาความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว บริเวณป่าชายเลน โดยรอบบริเวณร้านค้า และเพิ่มจำนวนห้องสุขา ควรเพิ่มที่รองรับขยะ โดยคิดเป็นร้อยละ 14.7 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด
5. ควรมีบริการแผนที่ของสถานที่ท่องเที่ยว หรือ รายละเอียดการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 8.0 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด
6. ควรเพิ่มจำนวนรถประจำทางให้เข้าถึงยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ หรือจัดให้มีรถสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ โดยคิดเป็นร้อยละ 1.1 ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด

ตาราง 4

ข้อมูลความพึงพอใจและปัญหาในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

ความพึงพอใจ และปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบใน การท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
ความสะดวกของเส้นทางในการเดินทาง		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มากที่สุด	2	0.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	30	7.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	198	49.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	166	41.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	4	1.0
ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มากที่สุด	0	0
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	16	4.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	188	47.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	192	48.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	4	1.0
ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มากที่สุด	0	0
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	76	19.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	188	47.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	128	32.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	8	2.0
จำนวน และราคาที่พัก		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มากที่สุด	0	0
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	34	8.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	200	50.0

ตาราง 4 (ต่อ)

ความพึงพอใจ และปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบใน การท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	162	40.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	4	1.0
ความสะอาดและราคาของอาหาร		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	48	12.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	86	21.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	242	60.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	20	5.0
ราคาและคุณภาพของสินค้าที่ระลึก/ของฝาก		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มากที่สุด	0	0
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	82	20.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	156	39.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	158	39.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	4	1.0
การจราจรและสถานที่จอดรถ		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มากที่สุด	2	0.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	84	21.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	252	63.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	62	15.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	0	0

ตาราง 4 (ต่อ)

ความพึงพอใจ ทัศนคติ และปัญหาที่นักท่องเที่ยว ประสบในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
การโฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มากที่สุด	18	4.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	94	23.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	240	60.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	48	12.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	0	0
การบริการและมนุษยสัมพันธ์ของคนท้องถิ่น		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มากที่สุด	6	1.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	16	4.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	98	24.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	178	44.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	102	25.5
ทัศนียภาพความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว		
ระดับที่ต้องปรับปรุง มากที่สุด	12	3.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง มาก	32	8.0
ระดับที่ต้องปรับปรุง ปานกลาง	58	14.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อย	218	54.5
ระดับที่ต้องปรับปรุง น้อยที่สุด	80	20.0

ส่วนที่ 5 ข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบของโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

ผลจากการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบของโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ต่อปัจจัยต่าง ๆ รวมถึง การท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ข้อมูลแสดงในตาราง 5 และนำมาวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

ด้านความคิดเห็นต่อผลกระทบของโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

เป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.0 เห็นด้วยมากที่สุดว่าเป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว รองลงมา ร้อยละ 35.0 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 15.0 เห็นด้วยปานกลาง และนักท่องเที่ยวที่เห็นว่าเป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวในระดับน้อย มีสัดส่วนร้อยละ 2.0

ลดการจราจรที่แออัดของถนนพระราม 2 ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.5 เห็นด้วยมากที่สุดว่าจะทำให้ลดการจราจรที่แออัดของถนนพระราม 2 ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ รองลงมา ร้อยละ 37.5 เห็นด้วยมาก และนักท่องเที่ยวที่เห็นว่าจะทำให้ลดการจราจรที่แออัดของถนนพระราม 2 ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ระดับ ปานกลาง มีสัดส่วนร้อยละ 19.0

นักท่องเที่ยวจะเลือกใช้เส้นทางใหม่นี้ไปยังภาคใต้มากกว่า เส้นทางพระราม 2 เพราะสะดวกรวดเร็วและแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.5 เห็นด้วยระดับปานกลางว่านักท่องเที่ยวจะเลือกใช้เส้นทางใหม่นี้ไปยังภาคใต้มากกว่า เส้นทางพระราม 2 เพราะสะดวกรวดเร็วและแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า รองลงมา ร้อยละ 33.0 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 22.0 เห็นด้วยมากที่สุด และนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยในระดับน้อย มีสัดส่วนร้อยละ 4.5

ผู้ใช้เส้นทางพระราม 2 ไปภาคใต้จะลดลงเพราะเส้นทางใหม่สั้น สะดวกรวดเร็ว กว่า จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.5 เห็นด้วยระดับปานกลางว่าผู้ใช้เส้นทางพระราม 2 ไปภาคใต้จะลดลงเพราะเส้นทางใหม่สั้น สะดวกรวดเร็วกว่า รองลงมา ร้อยละ 31.0 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 23.5 เห็นด้วยมากที่สุด และนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยว่าผู้ใช้เส้นทางพระราม 2 ไปภาคใต้จะลดลงในระดับน้อยมีสัดส่วนร้อยละ 4.5

การค้าขายระหว่างทางของถนนพระราม 2 จะซบเซา

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.5 เห็นด้วยระดับปานกลาง ว่าการค้าขายระหว่างทางของถนนพระราม 2 จะซบเซา รองลงมา ร้อยละ 19.5 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 18.0 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 13.5 เห็นด้วยน้อย และผู้ที่เห็นด้วยว่าการค้าขายระหว่างทางของถนนพระราม 2 จะซบเซาในระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 2.5

นักท่องเที่ยวจากกรุงเทพฯ ภาคตะวันออกจะสนใจเดินทางไปท่องเที่ยวภาคใต้ ด้วยเส้นทางใหม่มากกว่าเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม เพราะสามารถท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงได้สะดวก และมีแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.0 เห็นด้วยระดับปานกลางว่านักท่องเที่ยวจากกรุงเทพฯ ภาคตะวันออกจะสนใจเดินทางไปท่องเที่ยวภาคใต้ด้วยเส้นทางใหม่มากกว่าเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม เพราะสามารถท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงได้สะดวกและมีแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า รองลงมา ร้อยละ 23.0 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 14.5 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 12.0 เห็นด้วยน้อย และผู้ที่เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 0.2

มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม เพราะเส้นทางพาดผ่านดอนหอยหลอด ทัศนียภาพจะเปลี่ยนไป

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.5 เห็นด้วยระดับปานกลางว่ามีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม เพราะเส้นทางพาดผ่านดอนหอยหลอด

ทัศนียภาพจะเปลี่ยนไป รองลงมา ร้อยละ 19.0 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 17.5 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 15.5 เห็นด้วยน้อย และผู้ที่เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 1.5

มีผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยาของคอนฮอยตลอดแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย จากการปิดกั้นกระแสน้ำทะเลที่เกิดจากเสาดอม่อสะพานเส้นทางในทะเล ทำให้เกิดการตื้นเขินของตะกอน

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.5 เห็นด้วยระดับปานกลางว่ามีผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยาของคอนฮอยตลอดแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยจากการปิดกั้นกระแสน้ำทะเลที่เกิดจากเสาดอม่อสะพานเส้นทางในทะเลทำให้เกิดการตื้นเขินของตะกอน รองลงมา ร้อยละ 35.5 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 11.5 เห็นด้วยน้อยและเห็นด้วยระดับมากมีสัดส่วน ร้อยละ 10.5

มีผลกระทบต่อสัตว์น้ำชายฝั่ง และป่าชายเลน

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.5 เห็นด้วยระดับปานกลางว่ามีผลกระทบต่อสัตว์น้ำชายฝั่ง และป่าชายเลน รองลงมา ร้อยละ 29.5 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 10.5 เห็นด้วยน้อย และผู้ที่เห็นด้วยว่ามีผลกระทบต่อสัตว์น้ำชายฝั่ง และป่าชายเลน ในระดับมาก มีสัดส่วนร้อยละ 8.5

รายได้จากการท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงครามได้รับการเป็นเส้นทางผ่านไปยังภาคใต้ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลที่มีการจราจรมากจะลดลง

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.0 เห็นด้วยระดับปานกลางว่ารายได้จากการท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงครามได้รับการเป็นเส้นทางผ่านไปยังภาคใต้ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลที่มีการจราจรมากจะลดลง รองลงมา ร้อยละ 28.5 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 14.0 เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 13.5 เห็นด้วยมาก และผู้ที่เห็นด้วยว่ารายได้จากการท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงครามได้รับการเป็นเส้นทางผ่านไปยังภาคใต้ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลที่มีการจราจรมากจะลดลง ในระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ประชาชนชาวสมุทรสงครามที่ทำธุรกิจการท่องเที่ยวเดือร้อน

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.0 เห็นด้วยระดับปานกลางว่าประชาชนชาวสมุทรสงครามที่ทำธุรกิจการท่องเที่ยวเดือร้อน รongลงมา ผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุด และผู้ที่เห็นด้วยน้อย มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 21.0 ส่วนผู้ที่เห็นด้วยน้อยที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 6.5

มีผลกระทบต่อแม่น้ำแม่กลองเนื่องจากเส้นทางพาดผ่านการขึ้นลงของกระแสน้ำ มีอุปสรรคจากเสาตอม่อของเส้นทางในทะเลอาจทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมหรือเน่าเสียได้

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 47.5 เห็นด้วยระดับปานกลางว่ามีผลกระทบต่อแม่น้ำแม่กลองเนื่องจากเส้นทางพาดผ่านการขึ้นลงของกระแสน้ำ จะมีอุปสรรคจากเสาตอม่อของเส้นทางในทะเล อาจทำให้เกิดภาวะน้ำท่วม หรือเน่าเสียได้ รongลงมา ร้อยละ 25.0 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 14.5 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 12.5 เห็นด้วยน้อย ส่วนผู้ที่เห็นด้วยน้อยที่สุด มีสัดส่วน ร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ด้านความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางในการเดินทางและท่องเที่ยว ในกรณีโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ดำเนินการแล้วเสร็จ

จากการสำรวจความคิดเห็น ในการเลือกใช้เส้นทางในการเดินทางและท่องเที่ยว ในกรณีโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) การแล้วเสร็จ โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นว่าจะเลือกใช้เส้นทางพระราม 2 ผ่านจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ไปเพชรบุรี และภาคใต้ จำนวน 172 คน และผู้ที่เลือกใช้ทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) จำนวน 228 คน โดยมีความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นของผู้ที่เลือกใช้เส้นทางพระราม 2 ผ่านจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ไปเพชรบุรี และภาคใต้

1. เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องใช้เส้นทางใหม่ และจะได้ไม่ต้องเสียค่าผ่านทาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.4 จากผู้เลือกเส้นทางพระราม 2 ทั้งหมด

ทั้งหมด

โดยคิดเป็นร้อยละ 29.8 จากผู้ที่มีค่าความพึงพอใจต่อการบริการ

การบริการที่รวดเร็ว

1. เนื่องจากทางผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อการบริการที่รวดเร็ว โดยคิดเป็นร้อยละ 58.0 จากผู้ที่มีค่าความพึงพอใจต่อการบริการ

(สมุทรสาคร-แหลมฉบัง)

ความพึงพอใจต่อการบริการที่รวดเร็วของผู้ใช้บริการ

โดยคิดเป็นร้อยละ

จำนวน 262 คน และผู้ที่มีค่าความพึงพอใจต่อการบริการที่รวดเร็ว จำนวน 133 คน

(สมุทรสาคร-แหลมฉบัง) โดยคิดเป็นร้อยละ

จากการสำรวจความพึงพอใจต่อการบริการของผู้ใช้บริการ

(แหลมฉบัง)

ผู้ที่มีความพึงพอใจต่อการบริการที่รวดเร็ว

(สมุทรสาคร-แหลมฉบัง) ทั้งหมด

ทางระหว่างทางคิดเป็นร้อยละ 0.9 จากผู้ให้บริการ

3. เนื่องจากผู้ให้บริการใหม่ของทางเรือมีการปรับปรุงประสิทธิภาพ

ทั้งหมด

คิดเป็นร้อยละ 43.8 จากผู้ให้บริการ

2. เนื่องจากไม่มีปัญหาการจราจรติดขัดในช่วงเทศกาล

(สมุทรสาคร-แหลมฉบัง) ทั้งหมด

และลดต้นทุนสินค้า คิดเป็นร้อยละ 75.4 จากผู้ให้บริการ

1. เนื่องจากสามารถให้บริการที่รวดเร็ว ทำให้ระยะเวลาในการเดินทาง

ความพึงพอใจของผู้ที่ให้บริการ

ประมาณ 2 ทั้งหมด

และสามารถประเมินค่าระหว่างทางได้ คิดเป็นร้อยละ 30.2 จากผู้ให้บริการ

2. เนื่องจากค่าโดยสารที่ถูกลงในช่วงเทศกาล

3. เนื่องจากจะทำให้เกิดการขยายความเจริญเข้าสู่พื้นที่ที่เส้นทางตัดผ่าน เนื่องจากการก่อสร้างโครงการนี้ โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.3 จากผู้ที่มีความเห็นว่าควรมีการก่อสร้างโครงการนี้ทั้งหมด

4. เนื่องจากจะทำให้จังหวัดสมุทรสงครามเป็นที่รู้จักมากขึ้น จากการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ เพราะเป็นจังหวัดที่อาจได้รับผลกระทบ และมีนักวิชาการบางส่วนคัดค้านการก่อสร้างโครงการนี้ โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.9 จากผู้ที่มีความเห็นว่าควรมีการก่อสร้างโครงการนี้ทั้งหมด

ความคิดเห็น ของผู้ที่ตอบว่าไม่ควรมีการก่อสร้าง โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

1. เนื่องจากเป็นการทำลายระบบนิเวศวิทยาทางทะเล ป่าชายเลน รวมถึง สถานที่ท่องเที่ยวคอนกรีตลอยของจังหวัดสมุทรสงคราม และทรัพยากรธรรมชาติบริเวณปากอ่าว และอาจก่อให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียในแม่น้ำแม่กลอง เพราะเสาดอม่อสะพานจะขวางการขึ้นลงของน้ำทะเล โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.5 จากผู้ที่มีความเห็นว่าไม่ควรมีการก่อสร้างโครงการนี้ทั้งหมด

2. เนื่องจากจะทำให้จังหวัดสมุทรสงครามเป็นจะกลายเป็นจังหวัดปิดมีเฉพาะผู้ที่มีฐานะเท่านั้นที่จะเดินทางมาเพราะหากจะไปยังภาคใต้สามารถที่จะเลือกใช้เส้นทางใหม่ได้ โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.5 จากผู้ที่มีความเห็นว่าไม่ควรมีการก่อสร้างโครงการนี้ทั้งหมด

3. เนื่องจากจะทำให้เศรษฐกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม และการค้าขายสินค้าระหว่างเส้นทางพระราม 2 ไปยังจังหวัดเพชรบุรีจะซบเซา เพราะนักท่องเที่ยวจะเลือกเส้นทางใหม่ที่สะดวกและรวดเร็ว ไปยังภาคใต้ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า โดยคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 26.1 จากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความเห็นว่าไม่ควรมีการก่อสร้างโครงการนี้ทั้งหมด

ตาราง 5

ข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบของโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้
(สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบของโครงการ เส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
เป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	192	48.0
ระดับความเห็นด้วย มาก	140	35.0
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	60	15.0
ระดับความเห็นด้วย น้อย	8	2.0
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	0	0
ลดการจราจรที่แออัดของถนนพระราม 2 ในช่วง เทศกาลต่าง ๆ		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	174	43.5
ระดับความเห็นด้วย มาก	150	37.5
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	76	19.0
ระดับความเห็นด้วย น้อย	0	0
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	0	0
นักท่องเที่ยวจะเลือกใช้เส้นทางใหม่นี้ไปยังภาคใต้ มากกว่า เส้นทางพระราม 2 เพราะสะดวกรวดเร็วและ แหล่งท่องเที่ยวมากกว่า		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	88	22.0
ระดับความเห็นด้วย มาก	132	33.0
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	162	40.4
ระดับความเห็นด้วย น้อย	18	4.5
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	0	0

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบของโครงการ เส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
ผู้ใช้เส้นทางพระราม 2 ไปภาคใต้จะลดลง เพราะเส้นทาง ใหม่สั้นสะดวกรวดเร็วกว่า		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	94	23.5
ระดับความเห็นด้วย มาก	124	31.0
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	174	43.5
ระดับความเห็นด้วย น้อย	8	2.0
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	0	0
การค้าขายระหว่างทางของถนนพระราม 2 จะซบเซา		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	72	18.0
ระดับความเห็นด้วย มาก	78	19.5
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	186	46.5
ระดับความเห็นด้วย น้อย	54	13.5
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	10	2.5
นักท่องเที่ยวจากกรุงเทพ ภาคตะวันออกจะสนใจเดินทาง ไปท่องเที่ยวภาคใต้ด้วยเส้นทางใหม่มากกว่าเดินทางมา ท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม เพราะสามารถท่องเที่ยว ในจังหวัดใกล้เคียงได้สะดวก และมีแหล่งท่องเที่ยว มากกว่า		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	58	14.5
ระดับความเห็นด้วย มาก	92	23.0
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	200	50.0
ระดับความเห็นด้วย น้อย	48	12.0
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	2	0.5

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบของโครงการ เส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม เพราะ เส้นทางพาดผ่านคอนกรีตตลอดทัศนียภาพจะเปลี่ยนไป		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	76	19.0
ระดับความเห็นด้วย มาก	70	17.5
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	186	46.5
ระดับความเห็นด้วย น้อย	62	15.5
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	6	1.5
มีผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยาของคอนกรีตตลอด แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีเพียงแห่ง เดียวในประเทศไทยจากการปิดกั้นกระแสน้ำทะเลที่เกิด จากเสาตอม่อสะพานเส้นทางในทะเล		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	142	35.5
ระดับความเห็นด้วย มาก	42	10.5
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	170	42.5
ระดับความเห็นด้วย น้อย	46	11.5
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	0	0
มีผลกระทบต่อสัตว์น้ำชายฝั่ง และป่าชายเลน		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	118	29.5
ระดับความเห็นด้วย มาก	34	8.5
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	206	51.5
ระดับความเห็นด้วย น้อย	42	10.5
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	0	0

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบของโครงการ เส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)	จำนวน (คน) n = 400	ร้อยละ
รายได้จากการท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงครามได้รับ จากการเป็นเส้นทางผ่านไปยังภาคใต้ โดยเฉพาะในช่วง เทศกาลที่มีการจราจรมากจะลดลง		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	114	28.5
ระดับความเห็นด้วย มาก	54	13.5
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	172	43.0
ระดับความเห็นด้วย น้อย	56	14.0
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	4	1.0
ประชาชนชาวสมุทรสงครามที่ทำธุรกิจการท่องเที่ยวเดือร้อน		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	84	21.0
ระดับความเห็นด้วย มาก	58	14.5
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	148	37.0
ระดับความเห็นด้วย น้อย	84	21.0
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	26	6.5
มีผลกระทบต่อแม่น้ำแม่กลองเนื่องจากเส้นทางพาด ผ่านการขึ้นลงของกระแสน้ำ จะมีอุปสรรคจากเสาตอม่อ ของเส้นทางในทะเล อาจทำให้เกิดภาวะน้ำท่วม หรือ น้ำเสียได้		
ระดับความเห็นด้วย มากที่สุด	100	25.0
ระดับความเห็นด้วย มาก	58	14.5
ระดับความเห็นด้วย ปานกลาง	190	47.5
ระดับความเห็นด้วย น้อย	50	12.5
ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด	2	0.5

ส่วนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นและปัจจัยต่าง ๆ เพื่อทดสอบสมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาต้องการทดสอบว่าการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐาน

H_0 : การก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

H_1 : การก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

โดยนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบหาค่าสถิติในรูปของตารางแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละของตัวแปร (percentage) และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของโดยใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) และจะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ถ้าค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square) ที่คำนวณได้ χ^2 มีค่ามากกว่า χ^2 ที่เปิดได้จากตารางไคสแควร์ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

จากการวิเคราะห์นำข้อมูลมาแสดงความสัมพันธ์ในรูปตารางโดย

ค่าสถิติ χ^2* : หมายถึง ค่าสถิติที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า χ^2 ที่เปิดได้จากตารางสถิติ ไคสแควร์ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ค่า (Asymptotic Significance) Asymp.sig* : หมายถึง ความถี่ที่คาดไว้ในแต่ละ cell ต่ำกว่า 5 หรือ 20% ($E_{ij} < 5$) แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน โดยไม่ทราบทิศทาง ในกรณีนี้ $n > 50$ ทำให้ไม่ต้องปรับค่า χ^2 ที่คำนวณได้แต่อย่างใด (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 24)

ตาราง 6

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางในการเดินทางและท่องเที่ยว
ในกรณีโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ดำเนินการแล้วเสร็จ
ต่อปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล		ความคิดเห็นในการเลือกใช้						สถิติที่ คำนวณได้
		เส้นทางเดินทาง				รวม		
		เลือกเส้นทาง พระราม 2 (จำนวน 172 ราย)		เลือกเส้นทางลัดสู่ ภาคใต้ (สมุทรสาคร- แหลมผักเบี้ย) (จำนวน 228 ราย)				
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
เพศ	ชาย	86	48.3	92	51.7	172	100	$\chi^2 = 3.696^*$ df = 1 Asymp.sig = 0.055
	หญิง	86	38.7	136	61.3	228	100	
อายุ	น้อยกว่า 18 ปี	6	37.5	10	62.5	16	100	$\chi^2 = 12.928^*$ df = 5 Asymp.sig = 0.024
	18-29 ปี	42	45.7	50	54.3	92	100	
	30-39 ปี	66	52.4	60	47.6	126	100	
	40-49 ปี	36	33.3	72	66.7	108	100	
	50-59 ปี	8	26.7	22	73.3	30	100	
	60 ปีขึ้นไป	14	50	14	50	28	100	
การศึกษา								
	ไม่ได้รับการศึกษา	4	33.3	8	66.7	12	100	$\chi^2 = 5.102$ df = 6 Asymp.sig = 0.531
	ประถมศึกษา	24	40	36	60	60	100	
	มัธยมศึกษาตอนต้น	26	43.3	34	56.7	60	100	
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	26	48.1	28	51.9	54	100	
	อนุปริญญา/ปวส.	34	44.7	42	55.3	76	100	
	ปริญญาตรี	50	46.3	58	53.7	108	100	
	สูงกว่าปริญญาตรี	8	26.7	22	73.3	30	100	
อาชีพ								
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	38	40.4	56	59.6	94	100	$\chi^2 = 38.576^*$ df = 6 Asymp.sig = 0.000
	พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	48	46.2	56	53.8	104	100	
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	24	25.5	70	74.5	94	100	
	เกษตรกร	26	86.7	4	13.3	30	100	

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความคิดเห็นในการเลือกใช้						สถิติที่ คำนวณได้
	เส้นทางเดินทาง				รวม		
	เลือกเส้นทาง พระราม 2 (จำนวน 172 ราย)		เลือกเส้นทางลัดสู่ ภาคใต้ (สมุทรสาคร- แหลมผักเบี้ย) (จำนวน 228 ราย)				
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
รับจ้างทั่วไป/กรรมกร	12	60	8	40	20	100	
นักเรียน/นักศึกษา	12	37.5	20	62.5	32	100	
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	12	46.2	14	53.8	26	100	
รายได้							
ต่ำกว่า 1,000 บาท	0	0	2	100	2	100	$\chi^2 = 11.956$
1,001-5,000 บาท	0	0	0	0	0	0	df = 7
5,001-10,000 บาท	54	51	52	49	106	100	Asymp.sig = 0.102
10,001-15,000 บาท	22	32.4	46	67.6	68	100	
15,001-20,000 บาท	26	48.1	28	51.9	54	100	
20,001-25,000 บาท	16	57.1	12	42.9	28	100	
25,001-30,000 บาท	6	37.5	10	62.5	16	100	
30,001 ขึ้นไป	26	36	46	64	72	100	
ไม่มีรายได้	22	40.7	32	59.3	54	100	

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางในการเดินทาง และ
ท่องเที่ยว ในกรณีโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ดำเนินการ
แล้วเสร็จต่อปัจจัยส่วนบุคคล

จากตาราง 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางใน
การเดินทางและท่องเที่ยว ในกรณีโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลม
ผักเบี้ย) ดำเนินการแล้วเสร็จต่อปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ระดับการศึกษา และรายได้ ไม่มี
ความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางในการเดินทางและท่องเที่ยว ใน
กรณีโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ดำเนินการแล้วเสร็จ ส่วน

ด้านปัจจัยส่วนบุคคลอื่น ๆ ต่างมีความสัมพันธ์ทางสถิติ ต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 7

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ต่อปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)				รวม		สถิติที่ คำนวณได้	
	ควรมีการก่อสร้าง		ไม่ควรมีการก่อสร้าง		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
เพศ	ชาย	110	61.8	68	38.2	178	100	$\chi^2 = 3.696^*$
	หญิง	152	68.5	70	31.5	222	100	df = 1
								Asymp.sig = 0.055
อายุ	น้อยกว่า 18 ปี	10	62.5	6	37.5	16	100	$\chi^2 = 12.928^*$
	18-29 ปี	60	65.2	32	34.8	92	100	df = 5
	30-39 ปี	68	54	58	46	126	100	Asymp.sig = 0.024
	40-49 ปี	86	80	22	20	108	100	
	50-59 ปี	24	80	6	20	30	100	
	60 ปีขึ้นไป	14	50	14	50	28	100	
การศึกษา	ไม่ได้รับการศึกษา	8	66.7	4	33.3	12	100	$\chi^2 = 6.189$
	ประถมศึกษา	34	56.7	26	43.3	60	100	df = 6
	มัธยมศึกษาตอนต้น	40	66.7	20	33.3	60	100	Asymp.sig = 0.402
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	32	59.3	22	40.7	54	100	
	อนุปริญญา/ปวส.	52	68.4	24	31.6	76	100	
	ปริญญาตรี	72	66.7	36	33.3	108	100	
	สูงกว่าปริญญาตรี	24	80	6	20	30	100	

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)				รวม		สถิติที่ คำนวณได้
	ควรมีการก่อสร้าง		ไม่ควรมีการก่อสร้าง				
	(จำนวน 262 ราย)		(จำนวน 138 ราย)				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
อาชีพ							
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	68	2.3	6	27.7	94	100	$\chi^2 = 31.395^*$
พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	64	61.5	40	38.5	104	100	df = 6
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	72	76.6	22	23.4	94	100	Asymp.sig = 0.00
เกษตรกร	8	26.7	22	73.3	30	100	
รับจ้างทั่วไป/กรรมกร	10	50.0	10	50.0	20	100	
นักเรียน/นักศึกษา	24	75.0	8	25.0	32	100	
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	16	61.5	10	38.5	26	100	
รายได้							
ต่ำกว่า 1,000 บาท	2	100.0	0	0.0	2	100	$\chi^2 = 18.885^*$
1,001-5,000 บาท	58	54.7	48	45.3	106	100	df = 7
5,001-10,000 บาท	54	79.4	14	20.6	68	100	Asymp.sig = 0.009
10,001-15,000 บาท	32	59.3	22	40.7	54	100	
15,001-20,000 บาท	14	50.0	14	50.0	28	100	
20,001-25,000 บาท	12	75.0	4	25.0	16	100	
25,001-30,000 บาท	52	72.2	20	27.8	72	100	
30,001 ขึ้นไป	38	70.4	16	29.6	54	100	
ไม่มีรายได้							

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ต่อปัจจัยส่วนบุคคล

จากตาราง 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ต่อปัจจัยส่วนบุคคล ทุกปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางสถิติต่อความคิดเห็นในการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ว่าควรมีการดำเนินงานหรือไม่ อย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้น ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษา ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นดังกล่าว

ตาราง 8

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปของนักท่องเที่ยวต่อความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางเดินทางท่องเที่ยว

พฤติกรรมการท่องเที่ยวทั่วไป	ความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางเดินทาง						สถิติที่คำนวณได้
	เลือกเส้นทาง		เลือกเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)		รวม		
	ประมาณ 2 (จำนวน 172 ราย)		(จำนวน 228 ราย)				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
วัตถุประสงค์							
พักผ่อน/ท่องเที่ยว	142	43.6	184	56.4	326	100	$\chi^2 = 19.962^*$
ประชุม/สัมมนา	0	0.0	14	100.0	14	100	df = 4
ธุรกิจ	0	0.0	4	100.0	4	100	Asymp.sig = 0.001*
แวะพัก/เป็นทางผ่าน	26	50.0	26	50.0	52	100	
เยี่ยมญาติ, กลับบ้าน	4	100.0	0	0.0	4	100	
การเดินทางท่องเที่ยว							
ไม่เคย	12	26.1	34	73.9	46	100	$\chi^2 = 59.728^*$
เคยมาแล้ว	12	16.7	60	83.3	72	100	df = 3
เคยมาแล้ว 2-4 ครั้ง	44	36.1	78	63.9	122	100	Asymp.sig = 0.000
เคยมาแล้ว 5 ครั้งขึ้นไป	104	65.0	56	35.0	160	100	
แหล่งข้อมูลท่องเที่ยว							
หนังสือ/นิตยสาร	4	28.6	10	71.4	14	100	$\chi^2 = 37.594^*$
ททท.	10	13.9	62	86.1	72	100	df = 4
โทรทัศน์/วิทยุ	50	58.1	36	41.9	86	100	Asymp.sig = 0.000
เพื่อน/ญาติ	106	48.2	114	51.8	220	100	
ไม่เคยทราบ	2	25.0	6	75.0	8	100	
เวลาในการท่องเที่ยว							
น้อยกว่า 5 วัน	160	42.1	220	57.9	380	100	$\chi^2 = 10.409^*$
5-10 วัน	10	71.4	4	28.6	14	100	df = 3
11-15 วัน	2	100.0	0	0.0	2	100	Asymp.sig = 0.015
16-20 วัน	0	0	0	0	0	0	
มากกว่า 20 วัน	0	0.0	4	100.0	4	100	

ตาราง 8 (ต่อ)

พฤติกรรมกร ท่องเที่ยวทั่วไป	ความคิดเห็นในการเลือกใช้ เส้นทางเดินทาง						สถิติที่ คำนวณได้
	เลือกเส้นทาง พระราม 2 (จำนวน 172 ราย)		เลือกเส้นทางลัดคู่ ภาคใต้ (สมุทรสาคร- แหลมผัก เบี้ย) (จำนวน 228 ราย)		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ช่วงเวลาท่องเที่ยว							
วันธรรมดา	10	29.4	24	70.6	34	100	$\chi^2 = 6.386$
วันหยุดสุดสัปดาห์	100	42.4	136	57.6	236	100	df = 4
วันหยุดตามเทศกาล	40	45.5	48	54.5	88	100	Asymp.sig = 0.172
วันหยุดพักผ่อน	16	47.1	18	52.9	34	100	
ปิดเทอม	6	75.0	2	25.0	8	100	
ผู้ร่วมเดินทาง							
คนเดียว	2	50.0	2	50.0	4	100	$\chi^2 = 15.811^*$
ครอบครัว/ญาติ	104	42.6	140	57.4	244	100	df = 5
เพื่อน/คนรู้จัก	66	49.3	68	50.7	134	100	Asymp.sig =
บริษัทนำเที่ยว	0	0.0	2	100.0	2	100	0.007*
คณะทำงานผู้ร่วม							
ประชุม	0	0.0	14	100.0	14	100	
ลูกค้า/ผู้ร่วมธุรกิจ	0	0.0	2	100.0	2	100	
การพักค้างคืน							
ไม่พักค้าง	120	44.8	148	55.2	268	100	$\chi^2 = 8.075$
พักค้างหนึ่งวัน	16	28.6	40	71.4	56	100	df = 4
พักค้าง 2-3 วัน	30	45.5	36	54.5	66	100	Asymp.sig = 0.089
พักค้าง 4 -5 วัน	4	50.0	4	50.0	8	100	
พักค้าง 5 วันขึ้นไป	2	100.0	0	0.0	2	100	
สถานที่พักค้าง							
บ้านพักส่วนตัว	10	83.3	2	16.7	12	100	$\chi^2 = 14.192^*$
โรงแรม/เกสต์เฮาส์	4	40.0	6	60.0	10	100	df = 3
บ้านญาติ/คนรู้จัก	30	40.5	44	59.5	74	100	Asymp.sig =
โฮมสเตย์	8	22.2	28	77.8	36	100	0.003*

ตาราง 8 (ต่อ)

พฤติกรรมกร ท่องเที่ยวทั่วไป	ความคิดเห็นในการเลือกใช้ เส้นทางเดินทาง						สถิติที่ คำนวณได้
	เลือกเส้นทาง พระราม 2 (จำนวน 172 ราย)		เลือกเส้นทางลัดสู่ ภาคใต้ (สมุทรสาคร- แหลมผัก เบี้ย) (จำนวน 228 ราย)		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ค่าใช้จ่ายด้านที่พัก							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	40	42.6	54	57.4	94	100	$\chi^2 = 3.273$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	2	20.0	8	80.0	10	100	df = 3
1,000-1,999 บาท	10	38.5	16	61.5	26	100	Asymp.sig = 0.351
2,000-2,999 บาท	0	0.0	2	100.0	2	100	
3,000 บาท ขึ้นไป	0	0.0	0	0.0	0	0	
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	24	37.5	40	62.5	64	100	$\chi^2 = 16.301^*$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	84	46.2	98	53.8	182	100	df = 4
1,000-1,999 บาท	60	48.4	64	51.6	124	100	Asymp.sig = 0.003
2,000-2,999 บาท	2	7.7	24	92.3	26	100	
3,000 บาท ขึ้นไป	2	50.0	2	50.0	4	100	
ค่าใช้จ่ายด้านการ ท่องเที่ยว							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	156	45.6	186	54.4	342	100	$\chi^2 = 12.106^*$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	14	26.9	38	73.1	52	100	df = 3
1,000-1,999 บาท	0	0.0	4	100.0	4	100	Asymp.sig =
2,000-2,999 บาท	2	100.0	0	0.0	2	100	0.007*
3,000 บาท ขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	
ค่าใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยว							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	156	45.6	186	54.4	342	100	$\chi^2 = 12.106^*$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	14	26.9	38	73.1	52	100	df = 3
1,000-1,999 บาท	0	0.0	4	100.0	4	100	Asymp.sig =
2,000-2,999 บาท	2	100.0	0	0.0	2	100	0.007*
3,000 บาท ขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	

ตาราง 8 (ต่อ)

พฤติกรรมกร ท่องเที่ยวทั่วไป	ความคิดเห็นในการเลือกใช้ เส้นทางเดินทาง						สถิติที่ คำนวณได้
	เลือกเส้นทาง พระราม 2 (จำนวน 172 ราย)		เลือกเส้นทางลัดสู่ ภาคใต้ (สมุทรสาคร- แหลมผัก เบี้ย) (จำนวน 228 ราย)		รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
พาหนะที่ใช้เดินทาง							
รถยนต์ส่วนตัว	146	45.3	176	54.7	322	100	$\chi^2 = 12.485^*$
รถโดยสารประจำทาง	14	50.0	14	50.0	28	100	df = 4
รถนำเที่ยว	2	12.5	14	87.5	16	100	Asymp.sig = 0.014
รถเช่า	10	35.7	18	64.3	28	100	
รถของหน่วยงาน	0	0.0	6	100.0	6	100	
ค่าใช้จ่ายด้านพาหนะ							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	26	43.3	34	56.7	60	100	$\chi^2 = 16.903^*$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	116	50.0	116	50.0	232	100	df = 4
1,000-1,999 บาท	24	30.0	56	70.0	80	100	Asymp.sig = 0.002
2,000-2,999 บาท	6	27.3	16	72.7	22	100	
3,000 บาท ขึ้นไป	0	0.0	6	100.0	6	100	
ค่าใช้จ่ายด้านของฝาก							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	26	56.5	20	43.5	46	100	$\chi^2 = 11.607^*$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	78	44.8	96	55.2	174	100	df = 4
1,000-1,999 บาท	52	44.1	66	55.9	118	100	Asymp.sig = 0.021
2,000-2,999 บาท	12	28.6	30	71.4	42	100	
3,000 บาท ขึ้นไป	4	20.0	16	80.0	20	100	

**ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรท่องเที่ยวทั่วไปของนักท่องเที่ยวกับความ
คิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางเดินทางท่องเที่ยว**

จากตาราง 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรท่องเที่ยวทั่วไปของ
นักท่องเที่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางเดินทางท่องเที่ยว ไม่พบความสัมพันธ์
ระหว่าง ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว การพักค้าง รวมถึงค่าใช้จ่ายในการพักค้าง กับ
การตัดสินใจเลือกใช้เส้นทางในการเดินทางท่องเที่ยว

ตาราง 9

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปของนักท่องเที่ยวต่อความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวทั่วไป	ความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)				รวม		สถิติที่ คำนวณได้
	ควรมีการก่อสร้าง (จำนวน 262 ราย)		ไม่ควรมีการก่อสร้าง (จำนวน 138 ราย)		จำนวน	ร้อยละ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
วัตถุประสงค์							
พักผ่อน/ท่องเที่ยว	208	63.8	118	36.2	326	100	$\chi^2 = 17.811^*$
ประชุม/สัมมนา	14	100.0	0	0.0	14	100	df = 4
ธุรกิจ	4	100.0	0	0.0	4	100	Asymp.sig = 0.001*
แวะพัก/เป็นทางผ่าน	36	69.2	16	30.8	52	100	
เยี่ยมชมญาติ, กลับบ้าน	0	0.0	4	100.0	4	100	
การเดินทางท่องเที่ยว							
ไม่เคย	38	82.6	8	17.4	46	100	$\chi^2 = 37.302^*$
เคยมาแล้ว	60	83.3	12	16.7	72	100	df = 3
เคยมาแล้ว 2-4 ครั้ง	86	70.5	36	29.5	122	100	Asymp.sig = 0.000
เคยมาแล้ว 5 ครั้งขึ้นไป	78	48.8	82	51.3	160	100	
แหล่งข้อมูลท่องเที่ยว							
หนังสือ/นิตยสาร	10	71.4	4	28.6	14	100	$\chi^2 = 18.843^*$
ททท.	60	83.3	12	16.7	72	100	df = 4
โทรทัศน์/วิทยุ	54	62.8	32	37.2	86	100	Asymp.sig = 0.001
เพื่อน/ญาติ	130	59.1	90	40.9	220	100	
ไม่เคยทราบ	8	100.0	0	0.0	8	100	
เวลาในการท่องเที่ยว							
น้อยกว่า 5 วัน	254	66.8	126	33.2	380	100	$\chi^2 = 14.656^*$
5-10 วัน	4	28.6	10	71.4	14	100	df = 4
11-15 วัน	0	0.0	2	100.0	2	100	Asymp.sig = 0.002
16-20 วัน	0	0	0	0	0	0	
มากกว่า 20 วัน	4	100.0	0	0.0	4	100	

ตาราง 9 (ต่อ)

พฤติกรรมगत ห้องเที่ยวทั่วไป	ความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)				รวม		สถิติที่ คำนวณได้
	ควรมีการก่อสร้าง		ไม่ควรมีการก่อสร้าง				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ช่วงเวลาท่องเที่ยว							
วันธรรมดา	26	76.5	8	23.5	34	100	$\chi^2 = 8.513$
วันหยุดสุดสัปดาห์	158	66.9	78	33.1	236	100	df = 4
วันหยุดตามเทศกาล	54	61.4	34	38.6	88	100	Asymp.sig = 0.075
วันหยุดพักผ่อน	22	64.7	12	35.3	34	100	
ปิดเทอม	2	25.0	6	75.0	8	100	
ผู้ร่วมเดินทาง							
คนเดียว	2	50.0	2	50.0	4	100	$\chi^2 = 11.179^*$
ครอบครัว/ญาติ	152	62.3	92	37.7	244	100	df = 5
เพื่อน/คนรู้จัก	90	67.2	44	32.8	134	100	Asymp.sig = 0.048*
บริษัทนำเที่ยว	2	100.0	0	0.0	2	100	
คณะทำงานผู้ร่วม	14	100.0	0	0.0	14	100	
ประชุม	2	100.0	0	0.0	2	100	
ลูกค้า/ผู้ร่วมธุรกิจ							
การพักค้างคืน							
ไม่พักค้าง	178	66.4	90	33.6	268	100	$\chi^2 = 17.324^*$
พักค้างหนึ่งวัน	46	82.1	10	17.9	56	100	df = 4
พักค้าง 2-3 วัน	34	51.5	32	48.5	66	100	Asymp.sig = 0.002
พักค้าง 4 -5 วัน	4	50.0	4	50.0	8	100	
พักค้าง 5 วันขึ้นไป	0	0.0	2	100.0	2	100	
สถานที่พักค้าง							
บ้านพักส่วนตัว	4	33.3	8	66.7	12	100	$\chi^2 = 9.588^*$
โรงแรม/เกสต์เฮาส์	8	80.0	2	20.0	10	100	df = 3
บ้านญาติ/คนรู้จัก	44	59.5	30	40.5	74	100	Asymp.sig = 0.022
โฮมสเตย์	28	77.8	8	22.2	36	100	

ตาราง 9 (ต่อ)

พฤติกรรมการ ท่องเที่ยวทั่วไป	ความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางถัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)				รวม		สถิติที่ คำนวณได้
	ควรมีการก่อสร้าง		ไม่ควรมีการก่อสร้าง		จำนวน	ร้อยละ	
	จำนวน (จำนวน 262 ราย)	ร้อยละ	จำนวน (จำนวน 138 ราย)	ร้อยละ			
ค่าใช้จ่ายด้านที่พัก							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	56	59.6	38	40.4	94	100	$\chi^2 = 7.577$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	10	100.0	0	0.0	10	100	df = 3
1,000-1,999 บาท	16	61.5	10	38.5	26	100	Asymp.sig = 0.056
2,000-2,999 บาท	2	100.0	0	0.0	2	100	
3,000 บาท ขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	
ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	46	71.9	18	28.1	64	100	$\chi^2 = 8.829$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	120	65.9	62	34.1	182	100	df = 4
1,000-1,999 บาท	72	58.1	52	41.9	124	100	Asymp.sig = 0.066
2,000-2,999 บาท	22	84.6	4	15.4	26	100	
3,000 บาท ขึ้นไป	2	50.0	2	50.0	4	100	
ค่าใช้จ่ายด้านการ ท่องเที่ยว							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	218	63.7	124	36.3	342	100	$\chi^2 = 9.374^*$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	40	76.9	12	23.1	52	100	df = 3
1,000-1,999 บาท	4	100.0	0	0.0	4	100	Asymp.sig = 0.025*
2,000-2,999 บาท	0	0.0	2	100.0	2	100	
3,000 บาท ขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	
พาหนะที่ใช้เดินทาง							
รถยนต์ส่วนตัว	208	64.6	114	35.4	322	100	$\chi^2 = 14.699^*$
รถโดยสารประจำทาง	14	50.0	14	50.0	28	100	df = 4
รถนำเที่ยว	16	100.0	0	0.0	16	100	Asymp.sig = 0.005
รถเช่า	18	64.3	10	35.7	28	100	
รถของหน่วยงาน	6	100.0	0	0.0	6	100	

ตาราง 9 (ต่อ)

พฤติกรรมกร ท่องเที่ยวทั่วไป	ความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)				รวม		สถิติที่ คำนวณได้
	ควรมีการก่อสร้าง		ไม่ควรมีการก่อสร้าง		จำนวน	ร้อยละ	
	(จำนวน 262 ราย)	(จำนวน 138 ราย)	(จำนวน 262 ราย)	(จำนวน 138 ราย)			
ค่าใช้จ่ายด้านพาหนะ							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	38	63.3	22	36.7	60	100	$\chi^2 = 6.737$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	144	62.1	88	37.9	232	100	df = 4
1,000-1,999 บาท	58	72.5	22	27.5	80	100	Asymp.sig = 0.150
2,000-2,999 บาท	16	72.7	6	27.3	22	100	
3,000 บาท ขึ้นไป	6	100.0	0	0.0	6	100	
ค่าใช้จ่ายด้านของฝาก							
ไม่เสียค่าใช้จ่าย	22	47.8	24	52.2	46	100	$\chi^2 = 11.562^*$
ต่ำกว่า 1,000 บาท	122	70.1	52	29.9	174	100	df = 4
1,000-1,999 บาท	72	61.0	46	39.0	118	100	Asymp.sig = 0.021
2,000-2,999 บาท	30	71.4	12	28.6	42	100	
3,000 บาท ขึ้นไป	16	80.0	4	20.0	20	100	

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรท่องเที่ยวทั่วไปของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

จากตาราง 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรท่องเที่ยวทั่วไปของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่าง ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ใช้จ่ายค่าใช้จ่ายทางด้านที่พัก ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว กับ ความคิดเห็นต่อการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัด (แหลมผักเบี้ย-สมุทรสาคร-ชะอำ) ว่าควรมีการก่อสร้าง หรือไม่

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 400 คน พบว่า

1. จากข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ผู้เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นเพศหญิงอยู่ในช่วงอายุ 30-39 ปี และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างเอกชน และมีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน และเนื่องจากจังหวัดสมุทรสงครามตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครทำให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

อย่างไรก็ตาม เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางในการเดินทางและท่องเที่ยว ในกรณีโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ดำเนินการแล้วเสร็จต่อปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางเนื่องจากการเลือกเส้นทางเดินทางนั้นขึ้นอยู่กับความเร่งรีบในการเดินทาง รสนิยม ความต้องการอยากลอง มาประกอบด้วย ส่วนด้านปัจจัยส่วนบุคคลอื่น ๆ ต่างมีความสัมพันธ์ทางสถิติ ต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญ และจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ต่อปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ทุกปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางสถิติต่อความคิดเห็นในการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ว่าควรมีการดำเนินงานหรือไม่ อย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้น ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษาที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นดังกล่าว

2. จากข้อมูลพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของนักท่องเที่ยวโดยทั่วไป นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเดินทางมาท่องเที่ยว และส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว 5 ครั้งขึ้นไป มีระยะเวลาในการท่องเที่ยวน้อยกว่า 5 วัน โดยทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากญาติ หรือ เพื่อน และจะเดินทางมาท่องเที่ยว ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์กับครอบครัวหรือญาติและส่วนใหญ่ไม่พักค้าง นักท่องเที่ยวที่พักค้างจะเลือกพักค้างบ้านญาติหรือคนรู้จัก โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พักแต่อย่างไร ด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร พบว่า อยู่ในระดับ ต่ำกว่า 1,000 บาท ด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำกว่า 1,000 บาท และส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยว โดยใช้รถยนต์ส่วนตัว เสียค่าใช้จ่ายด้านพาหนะท่องเที่ยวต่ำกว่า 1,000 บาท ด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อสินค้า/ของที่ระลึกอยู่ในระดับ ต่ำกว่า 1,000 บาท และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมมากที่สุดคือการเที่ยวคอนฮอยหลอด รองลงมาคืออนัมัสการหลวงพ่อบ้านแหลม

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปของนักท่องเที่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางเดินทางท่องเที่ยว ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว การพักค้าง รวมถึงค่าใช้จ่ายในการพักค้าง กับการตัดสินใจเลือกใช้เส้นทางในการเดินทางท่องเที่ยวแต่อย่างใด และจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปของนักท่องเที่ยวกับความคิดเห็นต่อการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่าง ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ปัจจัยค่าใช้จ่ายทางด้านที่พัก ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว กับ ความคิดเห็นต่อการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

3. จากข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวพอใจในระดับมากที่สุดต่อปัจจัยด้านความอร่อย และรสชาติของอาหาร ความเหมาะสมของราคาที่พัก และมนุษย์สัมพันธ์ของประชาชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวพอใจในระดับมาก ต่อค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ระยะเวลาในการเดินทาง ความสะดวกในการเดินทาง การจัดงานประจำปี/งานเทศกาลต่าง ๆ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความสวยงามตามธรรมชาติ ความเหมาะสมของราคาอาหาร และความมีชื่อเสียงของ

จังหวัด มีความพอใจในระดับปานกลาง ต่อการ โฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ความเหมาะสมของจำนวนที่พัก และราคาของที่พัก

นอกจากปัจจัยดังกล่าวแล้วผู้ตอบแบบสอบถามยังเสนอถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงามเป็นธรรมชาติ ความแปลกน่าสนใจ และความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว ฤดูกาลและเทศกาลท่องเที่ยวที่เหมาะสม ความต้องการของคนในครอบครัว ผู้ร่วมเดินทางรวมถึงงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว ความสะดวกของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ที่ตั้งแคมป์และกิจกรรมทางธรรมชาติ ที่มีให้ทำ ความสะดวกของอาชีพลักษณะของงานที่ทำหรืออาชีพที่ต้องเดินทางบ่อย ทำให้มีการท่องเที่ยวไปพร้อมกัน

4. จากข้อมูลความพึงพอใจ และทัศนคติของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพอใจต่อการมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามมาก และต้องการกลับมาเที่ยวอีกครั้ง รวมถึงความต้องการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดให้ผู้อื่นทราบ และนักท่องเที่ยวต้องการให้มีการอนุรักษ์แหล่งเที่ยวธรรมชาติมากที่สุด

5. จากข้อมูลปัญหาและสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงในระดับปานกลาง ได้แก่ ความสะดวกของเส้นทางในการเดินทาง ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว การจราจร และที่จอดรถ จำนวนและราคาที่พัก รวมถึงการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัญหาและสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงในระดับน้อย ได้แก่ ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวทัศนียภาพความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว ความสะอาดและราคาของอาหาร และสินค้าของที่ระลึก รวมถึงการบริการและมนุษยสัมพันธ์ของคนท้องถิ่น

นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว นักท่องเที่ยวยังได้เสนอความคิดเห็นถึงปัญหาอื่น ๆ ที่ต้องการให้ปรับปรุง ได้แก่ ควรขยายถนนทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายบอกทาง และปรับสภาพพื้นผิวของถนน ควรเพิ่มสวนหย่อม จุดชมวิว และศาลาที่พักนักท่องเที่ยว

ควรจัดระเบียบร้านขายสินค้า ร้านขายของฝากของที่ระลึก และร้านขายอาหารให้อยู่ในจุดบริการเดียวกัน และควรมีสุนัขจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และสินค้า OTOP ควรจัดสร้างเป็นสวนสัตว์เปิดป่าชายเลนมีจุดชมลิง และเพิ่มเรือบริการนักท่องเที่ยวในการเที่ยวชมป่าชายเลน หรือการหยอดหอยหลอด ควรจัดให้มีกิจกรรมพื้นบ้านให้ชม

ควรรักษาความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว บริเวณป่าชายเลน โดยรอบ บริเวณร้านค้า และเพิ่มจำนวนห้องสุขา ควรเพิ่มที่รองรับขยะ ควรมีบริการแผนที่ของสถานที่ท่องเที่ยว หรือ รายละเอียดการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น รวมถึงเพิ่มจำนวนรถประจำทางให้เข้าถึงยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัด หรือจัดให้มีรถสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ

6. จากข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อผลกระทบโครงการเส้นทางลัด (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดว่าเป็นทางเลือกใหม่ในการเดินทาง และลดการจราจรที่แออัดในถนนพระราม 2 และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่านักท่องเที่ยวจะเลือกใช้เส้นทางลัดนี้มากกว่าเส้นทางพระราม 2 รวมถึงผู้ใช้เส้นทางพระราม 2 จะลดลง และมีผลกระทบการค้าขายระหว่างทางพระราม 2 รวมทั้งธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลางว่าโครงการนี้มีผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยา ต่อสัตว์น้ำชายฝั่ง และป่าชายเลน รวมถึงกระทบต่อแม่น้ำแม่กลอง

7. จากความคิดเห็นในการเลือกใช้เส้นทางในการเดินทางและท่องเที่ยว ในกรณีโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) ดำเนินการแล้วเสร็จของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเลือกใช้เส้นทางลัดสู่ภาคใต้ เพราะสามารถเดินทางได้สะดวกรวดเร็ว ไม่มีปัญหาการจราจรติดขัด

8. จากข้อมูลคิดเห็นต่อการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการก่อสร้างโครงการนี้คิดเห็นต่อการก่อสร้างโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) เนื่องจากจะทำให้เศรษฐกิจการท่องเที่ยวทางภาคใต้ดีขึ้น เนื่องจากการเดินทางเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.0 จากผู้ที่มีความเห็นว่าควรมีการก่อสร้างโครงการนี้ทั้งหมด เนื่องจากการเพิ่มเส้นทางใหม่ที่สะดวกรวดเร็ว การคมนาคมขนส่งสินค้าล่องตัว และจะทำให้เกิดการขยายความเจริญเข้าสู่พื้นที่ที่เส้นทางตัดผ่าน เนื่องจากการก่อสร้างโครงการนี้ ทำให้จังหวัดสมุทรสงครามเป็นที่รู้จักมากขึ้น จากการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ เพราะเป็นจังหวัดที่อาจได้รับผลกระทบ และมีนักวิชาการบางส่วนคัดค้านการก่อสร้างโครงการนี้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสามารถนำเสนอข้อได้เปรียบ และจุดอ่อนของการท่องเที่ยวของ จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

1. ข้อได้เปรียบ (strengths)

1.1 ความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว ความสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว และความเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่แปลกและมีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย (ดอนหอยหลอด) รวมทั้งสภาพภูมิอากาศที่อยู่ในเกณฑ์ดี ไม่มีภัยธรรมชาติรบกวน

1.2 การคมนาคมขนส่ง เส้นทางที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร (65 กิโลเมตร) ใช้ระยะเวลาในการเดินทางน้อย (1-2 ชั่วโมง) สามารถท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับได้ใน วันเดียว

1.3 มีการจัดงานเทศกาลหลากหลาย มีการจัดกิจกรรมประจำ เช่น การจัดตลาด น้ำอัมพวา ทุกวัน ในเวลา 6.00 น. - 11.00 น. และจัดเป็นตลาดน้ำยามเย็นทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ และตลาดน้ำท่าคา จัดเวลา 6.00 น. - 11.00 น. วันแรม 2, 7, 12 ค่ำ ตลาดน้ำบาง น้อย จัดเวลา 6.00 น. - 11.00 น. วันแรม 3, 8, 13 ค่ำ ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวได้ ทุกวัน

1.4 มีสถานที่ท่องเที่ยวโบราณที่สำคัญทางประวัติศาสตร์มาก และมีศิลปะ โบราณที่เก่าแก่หาที่อื่นไม่ได้ สมควรแก่การอนุรักษ์และศึกษา รวมทั้งของแปลก เช่น เจดีย์ไหโบราณ เรือขุดโบราณ โบสถ์ไม้สักทองฝังมุก เป็นต้น

1.5 เป็นจังหวัดที่เล็กทำให้สามารถเดินทางท่องเที่ยว ได้ครบทุกสถานที่ท่องเที่ยว ในวันเดียว สะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่มีเวลาในการท่องเที่ยวสั้น

1.6 มีผลไม้และอาหารทะเลสดราคาถูกให้นักท่องเที่ยวได้รับประทานซื้อเป็น ของฝากได้ทุกฤดูกาล เนื่องจากอาชีพหลักของชาวสมุทรสงครามคือเกษตรกรรมและ ประมง โดยเฉพาะผลไม้ขึ้นชื่อของจังหวัดคือลิ้นจี่และส้มโอรวมถึงอาหารทะเลสด แห่ง

1.7 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวถูก เนื่องจากสมุทรสงครามเป็นจังหวัด เล็ก ธุรกิจทางการท่องเที่ยวยังมีไม่มาก นักท่องเที่ยวยังมีไม่มาก การแข่งขันทางด้าน ธุรกิจการท่องเที่ยวจึงมีน้อย

2. จุดอ่อน (weaknesses)

2.1 การจราจรของเส้นทางในช่วงวันหยุด และเทศกาลค่อนข้างแออัด เนื่องจากมีถนนสายเดียวที่ผ่านจังหวัดและลงไปยังภาคใต้ ทำให้มีจำนวนรถมาก สภาพถนนไม่สมบูรณ์ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง

2.2 เป็นจังหวัดเล็ก สถานที่ท่องเที่ยวอยู่ใกล้ ๆ กัน สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ครบภายในวันเดียว ทำให้นักท่องเที่ยวหมดกิจกรรมที่จะทำได้

2.3 ขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถในการให้บริการนักท่องเที่ยว และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดน้อย

2.4 ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์ เช่น ระบบโทรศัพท์สาธารณะ ระบบน้ำประปา การขาดจุดบริการนักท่องเที่ยว และปัญหาการจัดการขยะ รวมถึงร้านขายอาหารและสินค้าที่ไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

2.5 ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าชายเลนบางแห่งมีสภาพเสื่อมโทรม เนื่องจากการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยว ร้านอาหาร ที่พัก ลูกจ้างบริเวณป่าชายเลน โดยขาดการควบคุมอย่างเข้มงวด บดบังทัศนียภาพที่สวยงามของธรรมชาติ

2.6 การควบคุมและรักษาระดับมาตรฐานในการให้บริการนักท่องเที่ยว คุณภาพของอาหาร และสถานที่พักของนักท่องเที่ยว ยังไม่มีการกำหนดเกณฑ์อย่างแน่นอน

2.7 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวจากการถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบการท่องเที่ยว

จากการศึกษาและทดสอบสมมติฐาน พบว่า โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้เส้นทางในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวจะลดลง ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร และส่วนใหญ่ไม่พักค้าง แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามภายในระยะเวลาสั้น ๆ หรือแบบเข้าไปเย็นกลับ

ดังนั้น ทางจังหวัดสมุทรสงครามควรสนับสนุนการท่องเที่ยวประเภทนี้ โดยมีโปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยวระยะสั้น บริการแก่นักท่องเที่ยวเพื่อเป็นทางเลือกใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาน้อย

2. จากผลการศึกษาความพึงพอใจ และปัญหาที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ปัจจัยด้านความเพียงพอของที่พัก และความเหมาะสมของราคาที่พักจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง โดยทางจังหวัดควรส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวประเภทที่พัก เสนอให้มีการลดราคาที่พักในช่วงวันธรรมดา เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวไม่ให้หนาแน่นในช่วงวันหยุด หรือเทศกาลต่าง ๆ ส่งเสริมธุรกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยว เช่น โฮมสเตย์ของชุมชนตามแนวทาง SME เพื่อเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชน และจัดสถานที่ให้มีการตั้งแคมป์ หรือที่พักบนเรือ/แพ เพื่อลดต้นทุนของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว และเป็นทางเลือกใหม่ในการพักค้างของนักท่องเที่ยว

3. จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจปัจจัยเกี่ยวกับความอร่อย และราคาของอาหาร ในระดับมาก จากผลดังกล่าวทางจังหวัดควรสนับสนุนธุรกิจร้านอาหาร ควรมีการจัดเทศกาลอาหารพื้นเมืองประจำจังหวัด เทศกาลอาหารทะเล และกิจกรรมที่เกี่ยวกับอาหารให้มากขึ้น โดยเฉพาะผลไม้และอาหารทะเลเพราะเป็นผลผลิตหลักของจังหวัดอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องมีการควบคุมคุณภาพ มาตรฐาน และความสะอาดอย่างเข้มงวด

4. ทางจังหวัดควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น ส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้มากขึ้น ส่งเสริมการจัดประชุม นิทรรศการ หรือกิจกรรมระดับประเทศ เช่น การประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่ รวมถึงการแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่แปลกใหม่ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ ได้ เช่น จัดวิ่งมินิมาราธอน แข่งขันฟุตบอลดารา แรลลี่ เป็นต้น จัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ใหม่ เช่น การท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ การท่องเที่ยววัฒนธรรม เป็นต้น

5. พัฒนาหมู่บ้าน OTOP ในเส้นทางท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สนับสนุนให้มีการคิดค้น สินค้า OTOP และสินค้าพื้นเมือง

ในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อเป็นที่สนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยว ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

6. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวร่วมกับสถาบันการศึกษา จัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และความรู้ด้านการบริการการท่องเที่ยวแก่ผู้นำเที่ยว เพื่อให้มีบุคลากรเพียงพอและมีมาตรฐาน เป็นการพัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ

7. ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการร่วมกันพัฒนา แก้ไข และป้องกันปัญหาการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ดูแลด้านความสะอาด ความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว โดยให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

8. กำกับ ควบคุมดูแล ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว และประชาชนให้มีความรับผิดชอบ ไม่เอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว สร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าบ้าน เจ้าของสถานที่ที่ดี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด

9. สร้างค่านิยม และสนับสนุนคนไทยในการเดินทางท่องเที่ยว และใช้จ่ายใช้สอยภายในประเทศ เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ และกระจายรายได้ กระจายความเจริญสู่ท้องถิ่น อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศต่อไป

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามโครงการ
และแบบคู่มือบรรณาธิการ

แบบสอบถาม

ผลกระทบโครงการแหลมผักเบี้ยต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการจัดทำสารนิพนธ์ผลกระทบโครงการแหลมผักเบี้ยต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามของนักศึกษาปริญญาโทเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหงผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความกรุณาและขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามและขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาเสียสละเวลาในการกรอกแบบสอบถามในครั้งนี้

สถานที่สัมภาษณ์นักท่องเที่ยว (ชื่อ).....

ให้กาเครื่องหมาย ในวงกลม และบันทึกข้อความลงในช่องว่าง
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์

1.1 เพศ 1) ชาย 2) หญิง

1.2 อายุ

☐ 1) น้อยกว่า 18 ปี	☐ 2) 18-29 ปี
☐ 3) 30-39 ปี	☐ 4) 40-49 ปี
☐ 5) 50-59 ปี	☐ 6) 60 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1) ไม่ได้รับการศึกษา	☐ 2) ประถมศึกษา
☐ 3) มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ 4) มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ 5) ปวช. ปวส. ปวท. อนุปริญญา	☐ 6) ปริญญาตรี
☐ 7) สูงกว่าปริญญาตรี	☐ 8) อื่น ๆ

ระบุ.....

1.4 สถานภาพการทำงาน

☐ 1) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐ 2) พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน
☐ 3) ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	☐ 4) เกษตรกร
☐ 5) รับจ้างทั่วไป/กรรมกร	☐ 6) นักเรียน/นักศึกษา

- 7) แม่บ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ 8) อื่น ๆ

ระบุ.....

1.5 ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่ที่จังหวัด.....

1.6 รายได้ต่อเดือน ประมาณ.....บาท

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวทั่วไป

2.1 ท่านเดินทางมาสถานที่แห่งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ใด

- 1) พักผ่อน/ท่องเที่ยว 2) ประชุม/สัมมนา
 3) ธุรกิจ 4) แวะพัก/เป็นทางผ่านในการเดินทาง
 5) อื่น ๆ ระบุ.....

2.2 ก่อนนี้ท่านเคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสงครามหรือไม่

- 1) ไม่เคย 2) เคย มาแล้ว.....ครั้ง

2.3 ท่านทราบแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงครามจากที่ใด

- 1) หนังสือ/นิตยสาร 2) ข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 3) โทรทัศน์/วิทยุ 4) เพื่อน/ญาติ
 5) ไม่เคยทราบ 6) อื่น ๆ

ระบุ.....

2.4 ท่านใช้เวลาต่อการมาท่องเที่ยวครั้งละกี่วัน

- 1) น้อยกว่า 5 วัน 2) 5-10 วัน
 3) 11-15 วัน 4) 16-20 วัน
 5) อื่น ๆ ระบุ.....

2.5 ส่วนใหญ่ท่านมาท่องเที่ยวในช่วงเวลาใด

- 1) วันธรรมดา 2) วันหยุดสุดสัปดาห์
 3) วันหยุดตามเทศกาล 4) วันหยุดพักผ่อน
 5) อื่น ๆ ระบุ.....

2.6 ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านมากับใคร

- 1) คนเดียว 2) ครอบครัว/ญาติ
 3) เพื่อน/คนรู้จัก 4) บริษัทนำเที่ยว
 5) อื่น ๆ ระบุ.....

2.7 ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านพักค้างคืนหรือไม่

- 1) ไม่พักค้าง (ข้ามไปถม 2.10) 2) พักค้างวัน

2.8 ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านพักที่ใด

- 1) บ้านพักส่วนตัว 2) โรงแรม/เกสต์เฮ้าส์
 3) บ้านญาติ/คนรู้จัก 4) โฮมสเตย์
 5) อื่น ๆ ระบุ.....

2.9 ท่านเสียค่าที่พักเป็นจำนวนเงินเท่าใด

- 1) ไม่เสียค่าใช้จ่าย
 2) เสียค่าใช้จ่าย จำนวนเงิน
 2.1 ต่ำกว่า 1,000 บาท 2.2 1,000-1,999 บาท
 2.3 2,000-2,999 บาท 2.4 3,000 บาท ขึ้นไป

2.10 ท่านเสียค่าอาหารเป็นจำนวนเงินเท่าใด

- 1) ไม่เสียค่าใช้จ่าย
 2) เสียค่าใช้จ่าย จำนวนเงิน
 2.1 ต่ำกว่า 1,000 บาท 2.2 1,000-1,999 บาท
 2.3 2,000-2,999 บาท 2.4 3,000 บาท ขึ้นไป

2.11 ท่านเสียค่าบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นจำนวนเงินเท่าใด

- 1) ไม่เสียค่าใช้จ่าย
- 2) เสียค่าใช้จ่าย จำนวนเงิน
- 2.1 ต่ำกว่า 1,000 บาท 2.2 1,000-1,999 บาท
- 2.3 2,000-2,999 บาท 2.4 3,000 บาท ขึ้นไป

2.12 ท่านใช้พาหนะใดในการท่องเที่ยวครั้งนี้

- 1) รถยนต์ส่วนตัว 2) รถโดยสารประจำทาง
- 3) รถนำเที่ยว 4) รถเช่า
- 5) อื่น ๆ ระบุ.....

2.13 ท่านเสียค่าพาหนะเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนเงินเท่าใด

- 1) ไม่เสียค่าใช้จ่าย
- 2) เสียค่าใช้จ่าย จำนวนเงิน
- 2.1 ต่ำกว่า 1,000 บาท 2.2 1,000-1,999 บาท
- 2.3 2,000-2,999 บาท 2.4 3,000 บาท ขึ้นไป

2.14 ท่านเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่ระลึกเป็นจำนวนเงินเท่าใด

- 1) ไม่เสียค่าใช้จ่าย
- 2) เสียค่าใช้จ่าย จำนวนเงิน
- 2.1 ต่ำกว่า 1,000 บาท 2.2 1,000-1,999 บาท
- 2.3 2,000-2,999 บาท 2.4 3,000 บาท ขึ้นไป

2.15 เรียงลำดับกิจกรรมที่ท่านมาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม

- เที่ยวคอนฮอยหลอด/เทศกาลตะวันรอนคอนฮอยหลอด
- ลักการะหลวงพ่อบ้านแหลม
- ชมอุทยานสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (ร. 2)
- ชมอนุสรณ์สถานแผ่นดินสยาม อิน-จัน
- ชมอุโบสถไม้สักทองฝั่งมุกวัดศรัทธาธรรม

- เชี่ยวบ้านไทยโบราณ/หมิ่งห้อย
- เชี่ยวบ้านอนุรักษ์แมวไทยโบราณ
- ชมค่ายบางกุ้ง/วัดปรกโพธิ์/วัดโบราณต่าง ๆ
- เชี่ยวตลาดน้ำท่าคา/ตลาดทางรถไฟ
- ชื้ออาหารทะเลสด/แห้ง และผลไม้
- แหล่งท่องเที่ยวอื่น ระบุ.....

ภาคผนวก ข
รายละเอียดโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้
(สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

รายละเอียดโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย)

ความเป็นมาของโครงการ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2545 เห็นชอบให้สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ว่าจ้างสถาบันการศึกษาของรัฐดำเนินการศึกษาโครงการศึกษาความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจวิศวกรรมและสิ่งแวดล้อมพื้นที่โดยรอบโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย-ชะอำ)

จากการศึกษาความเหมาะสมของโครงการพบว่าเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ จะเป็นโครงการที่เอื้ออำนวยต่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การลดต้นทุนการผลิต การขยายตัวและกระจายตัวของประชากรสามารถสร้างถิ่นฐานกระจายไกลออกไป โดยอาศัยระบบถนนดังกล่าวจะทำให้เกิดชุมชนใหม่ขึ้น ทำให้เมืองขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะการขยายตัวของเมืองเพชรบุรี ชะอำ และหัวหินจะกลายเป็นเมืองบริวารของกรุงเทพมหานครในอนาคต

กรมทางหลวงได้ว่าจ้าง “ทีปรีक्षा” ทำการสำรวจและออกแบบรายละเอียดโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (สมุทรสาคร-แหลมผักเบี้ย-ชะอำ) เพื่อให้การพัฒนาโครงการในภาพรวมมีความสมบูรณ์สอดคล้องกับแผนการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม อย่างบูรณาการ ทีปรีक्षाต้องดำเนินงานโดยใช้หลักวิชาการ และจรรยาบรรณในวิชาชีพอย่างเต็มความสามารถ ภายใต้รายการข้อกำหนดและขอบเขตของงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่เชื่อถือได้ มีคุณภาพ ประหยัด ปลอดภัย สวยงาม ทันสมัย และรักษาสิ่งแวดล้อมซึ่งทีมงานเหล่านี้ประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- * ผู้เชี่ยวชาญทางการประมง
- * ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางทะเล
- * ผู้เชี่ยวชาญทางประชากรศาสตร์
- * ผู้เชี่ยวชาญด้านการจราจร
- * ผู้เชี่ยวชาญด้านอุทกศาสตร์และสมุทรศาสตร์
- * ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปนิก

* ผู้เชี่ยวชาญด้านปฐพีกลศาสตร์และแผ่นดินไหว

* ฯลฯ

ข้อมูลโครงการเบื้องต้น

ทางผู้สำรวจและออกแบบได้ศึกษาถึงรายละเอียด, ของโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อคือ

1. ด้านการจราจร โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้จะช่วยบรรเทาปัญหาการจราจรระหว่างภาคใต้และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยในอนาคต ซึ่งในปัจจุบันปริมาณการจราจรบนถนนเพชรเกษม ช่วงปากท่อ-ชะอำ มีปริมาณวันละ 36,000 คัน ความเร็วเฉลี่ยในการเดินทางประมาณ 66 ถึง 73 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จึงคาดว่าหากไม่มีการก่อสร้างเส้นทางอื่นทดแทนหรือเพิ่มเติม สถานการจราจรบนเส้นทาง ดังกล่าวจะมีปริมาณการจราจรในปี 2565 ประมาณวันละ 99,000 คัน และในปี 2570 จะมีปริมาณการจราจรประมาณวันละ 125,000 คัน ความเร็วในการเดินทางจะลดลงเหลือเพียง 65 และ 55 กิโลเมตรต่อชั่วโมงตามลำดับ

2. ด้านวิศวกรรม โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้เป็นโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) ขนาด 2 ช่องจราจรต่อทิศทาง รวม 4 ช่องจราจร (และอยู่ในระหว่างการศึกษาเพื่อเพิ่มเป็น 3 ช่องจราจรต่อทิศทาง รวม 6 ช่องจราจร) ก่อสร้างเป็นทางยกระดับตลอดเส้นทาง จุดเริ่มต้นของโครงการจะแยกจากเส้นทางหลวงพิเศษบางใหญ่ถึงบ้านโป่ง บริเวณบ้านแหลมบัว จังหวัดนครปฐมตัดผ่านถนนเพชรเกษม และถนนพระรามที่ 2 ก่อนลงอ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาคร แล้วขึ้นบกที่แหลมผักเบี้ยบริเวณบ้านมะขามช้าง และสิ้นสุดโครงการที่อำเภอชะอำจังหวัดเพชรบุรี ระยะทางประมาณ 128 กม. โดยในระยะแรกควรดำเนินการก่อสร้างช่วงจากถนนพระรามที่ 2-แหลมผักเบี้ย-ชะอำก่อน ซึ่งจะมีระยะทางรวมประมาณ 92 กม. เป็นทางยกระดับบนบกประมาณ 45 กม. และเป็นสะพานในทะเลประมาณ 47 กม.

3. ด้านเศรษฐกิจ โครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้จะช่วยให้การคมนาคมจากภาคกลางสู่ภาคใต้ มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เป็นการเชื่อมต่อโครงข่ายการจราจรของประเทศ สร้างความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจให้แก่ภาคใต้ อาทิ ขยายตลาดสินค้าทางการเกษตร

อุตสาหกรรม ลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาเมือง และการกระจายความเจริญไปสู่เมืองภูมิภาค

4. ด้านเศรษฐศาสตร์ จากการศึกษา พบว่า การก่อสร้างเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ในระยะแรก

ช่วง สมุทราศักร-แหลมผักเบี้ย-ชะอำ จะมีผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจสูงสุด โดยมีมูลค่าก่อสร้างประมาณ 56,815 ล้านบาท ผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจ (EIRR) ประมาณร้อยละ 15 อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อค่าลงทุน B/C Ratio 1.39 ระยะเวลาคุ้มทุน 13 ปี

5. ด้านสิ่งแวดล้อม จากการศึกษา พบว่า ผลกระทบก่อนการก่อสร้างและระหว่างการก่อสร้างรวมทั้งหลังจากการก่อสร้างในด้านสมุทรศาสตร์ อากาศ เสียง ความสั่นสะเทือน ทรัพยากรป่าไม้ ป่าชายเลน การประมง สถานสังคม เศรษฐกิจ การเวนคืนมีผลกระทบน้อยมากและอยู่ในวิสัยที่สามารถแก้ไขได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1. ช่วยขยายตลาดสินค้าของจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นตลาดสินค้าทางการเกษตรหรืออุตสาหกรรม โดยเฉพาะจังหวัดสมุทรสาคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร เป็นต้น

2. ทำให้การติดต่อระหว่างภาคใต้กับกรุงเทพมหานครเป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็วมากขึ้น มีสายทางให้เลือกเดินทางเพิ่มขึ้น

3. ช่วยลดต้นทุนในการผลิต เนื่องจากมีถนนที่ดี การคมนาคมที่สะดวกทำให้ค่าใช้จ่ายในการขนส่งลดต่ำลง อีกทั้งเวลาที่ใช้ในการนำสินค้าไปสู่ผู้บริโภคทำได้เร็วขึ้น

4. การก่อสร้างโครงการจะมีผลต่อการพัฒนาเมือง จะเป็นการเปิดพื้นที่ ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากที่ดินรกร้างว่างเปล่า ให้ได้ประโยชน์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณหาดเจ้าสำราญ และเขตพื้นที่รอยต่อระหว่างอำเภอเมืองเพชรบุรีกับอำเภอชะอำ

5. ช่วยให้เกิดการผลิตเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการขนส่งทำให้สามารถส่งสินค้าไปขายยังที่ต่าง ๆ ที่ห่างไกลออกไป เมื่อมีอุปสงค์มากขึ้นก็จะมีการผลิตเพิ่มมากขึ้น และในการผลิตเมื่อผลิตจำนวนมาก ต้นทุนในการผลิตก็จะต่ำลง

ขอบเขตการดำเนินงาน แบ่งกลุ่มงานออกเป็น 8 กลุ่มงานดังนี้

กลุ่มงานที่ 1 - งานบริหารจัดการโครงการ

เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดข้อมูลและประสานงานระหว่างกลุ่มงานอย่างมีประสิทธิภาพ กำกับดูแลและกำหนดทิศทางให้แก่แต่ละกลุ่มงานดำเนินการตามข้อกำหนดและจัดทำแผนงานและความก้าวหน้าของโครงการ จัดทำรายงานความก้าวหน้าประจำเดือน ประสานงานกับกลุ่มงานควบคุมคุณภาพ เพื่อให้การดำเนินการของโครงการเกิดประสิทธิผล และควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานภายใต้กรอบของสัญญาโดยสถานภาพของโครงการเมื่อสิ้นสุดเดือนมกราคม 2548 เป็นดังแสดงในตารางข้าง

กิจกรรม	เดือนที่ (นับจากวันที่ 1 กันยายน 2547)							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1. งานบริหารโครงการ		11%	26%	40%	54%	69%	77%	
2. งานดำเนินการสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชน		28%	58%	64%	71%	91%	92%	
3. งานสำรวจรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน		20%	32%	49%	78%	85%	90%	
4. งานออกแบบรายละเอียดงานบนบก		21%	26%	33%	40%	48%	51%	
5. งานออกแบบรายละเอียด Definitive Design งานในทะเล		23%	46%	46%	67%	93%	93%	
6. งานออกแบบรายละเอียดงานระบบด้านเก็บเงิน/ด้านขังน้ำหนัก/ศูนย์ควบคุม/ที่กักเก็บทาง		14%	16%	31%	43%	57%	58%	
7. งานศึกษาและตรวจสอบด้านวิศวกรรม		9%	32%	40%	38%	60%	74%	
8. งานศูนย์ข้อมูลและถ่ายทอดเทคโนโลยี		52%	45%	61%	84%	88%	91%	
ความก้าวหน้ารวมของโครงการ		22%	36%	44%	61%	78%	81%	

กลุ่มงานที่ 2 - งานดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชน

ที่ปรึกษาได้ดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งได้ทำการจัดประชุมใหญ่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อนำมาพิจารณาประกอบการออกแบบแล้วทั้งสิ้น 5 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2547 ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- ครั้งที่ 2 วันที่ 17 พฤศจิกายน 2547 ณ ศาลาการเปรียญ วัดสุนทรสถิต จังหวัดสมุทรสาคร

3. ครั้งที่ 3 วันที่ 30 พฤศจิกายน 2547 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
4. ครั้งที่ 4 วันที่ 17 ธันวาคม 2547 ณ โรงแรมลองบีชชะอำ
5. ครั้งที่ 5 วันที่ 14 มกราคม 2548 ณ วัดเขายี่สาร จังหวัดเพชรบุรี

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). รายงานสถิติประจำปี. ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2545, จาก <http://www.tourism.go.th>
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2547). สถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ. ค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2547, จาก www.mots.go.th
- กัลยา บุปผา. (2545). การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย (กรณีศึกษา: นักท่องเที่ยวญี่ปุ่น). สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). สถิติการท่องเที่ยวในประเทศไทย ปี 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.). (2545). สถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ. ค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2545, จาก www.tourism.go.th
- ฉัตรชัย ปานเพ็อง. (2543). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศุภ ชุมสาย, หม่อมหลวง. (2527). หลักวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.
- นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2536). หลักเศรษฐศาสตร์ 1: จุลเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พุดพิงศ์ เปานิล. (2546). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิของผู้เยี่ยมชมเยือน. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พูนทรัพย์ พนมอุปถัมภ์. (2545). อุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดระยอง. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิศาล เกิดศิริ. (2543). ความเข้าใจ แรงจูงใจในการท่องเที่ยว: เพื่อส่งเสริมให้ไทยเที่ยวไทย. จุลสารการท่องเที่ยว, 19(3), 45-46.

ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการ จังหวัดสมุทรสงคราม. (2547). ข้อมูลการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ. 2546-2547. วารสารข้อมูลการท่องเที่ยว, 2(3), 1-15.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม. (2547). ข้อมูลผลิตภัณฑ์ภายในจังหวัดตามราคาขายปลีกจำแนก สาขาการผลิต. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

สำนักนโยบาย และแผนการขนส่งและจราจร (สนข.). (2547). รายละเอียดโครงการเส้นทางลัดสู่ภาคใต้ (แหลมผักเบี้ย-สมุทรสาคร-ชะอำ) พ.ศ. 2547. ค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2547, จาก www.pdb.go.th

สุนนา วงศ์ภักดิ์. (2545). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น: กรณีศึกษา จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาววรรณิษฐ์ ประทักษิธร

วัน เดือน ปีเกิด 2 เมษายน 2518

สถานที่เกิด จังหวัดกรุงเทพมหานคร

วุฒิการศึกษา สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาเทคโนโลยีโทรคมนาคม
จาก วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2538
สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
จาก สถาบันราชภัฏจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2541

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่
การงานปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานสถิติ
สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม
สังกัดสำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

